

DR. JÁRMAI KÁROLY egyetemi tanár, a műszaki tudomány doktora

1955-ben született Miskolcon. Diplomáját a Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karán szerezte 1978-ban. A Miskolci Egyetemen doktrált (dr.univ.) 1979-ben. Főbb szakmai területe a hegesztett szerkezetek optimalizálása, valamint a matematikai programozási módszerek. A műszaki tudomány kandidátusa (CSc.) értekezését a Magyar Tudományos Akadémián védte meg 1988-ban. Európai mérnök (Eur.Ing. FEANI, Paris) lett 1990-ben A Miskolci Egyetem 1995-ben habilitált (Dr.habil.). A

műszaki tudomány doktora értekezését (az MTA doktora) 1995-ben védte meg az akadémián.

Társszerzője két magyar és négy angol szakkönyvnek (Balkema, Rotterdam-Brookfield 1997), (Millpress, Rotterdam 2003), (Műegyetemi Kiadó 2001), (Horwood Publisher 2008), (Gazdász 2008), (Springer 2013). Több mint 775 szakmai publikációja van és 912 független hivatkozása. Alapító tagja a Szerkezetoptimalizálók nemzetközi szervezetének (ISSMO). A Nemzetközi Hegesztési Intézet munkájában 1993-óta vesz részt. Magyar delegátus a XIII, XIV és XV bizottságokban. XV-ös bizottság alelnöke és a XV-F albizottság elnöke. Számos nemzetközi konferenciát szervezett.

A Miskolci Egyetemen az Innovatív gépészeti tervezés és technológiák Kiválósági Központ vezetője 2011-től. 2013-17 között az egyetem stratégiai és fejlesztési rektorhelyettese volt. Négy gyermeke van. Tamás, Péter, Diana és Milán.

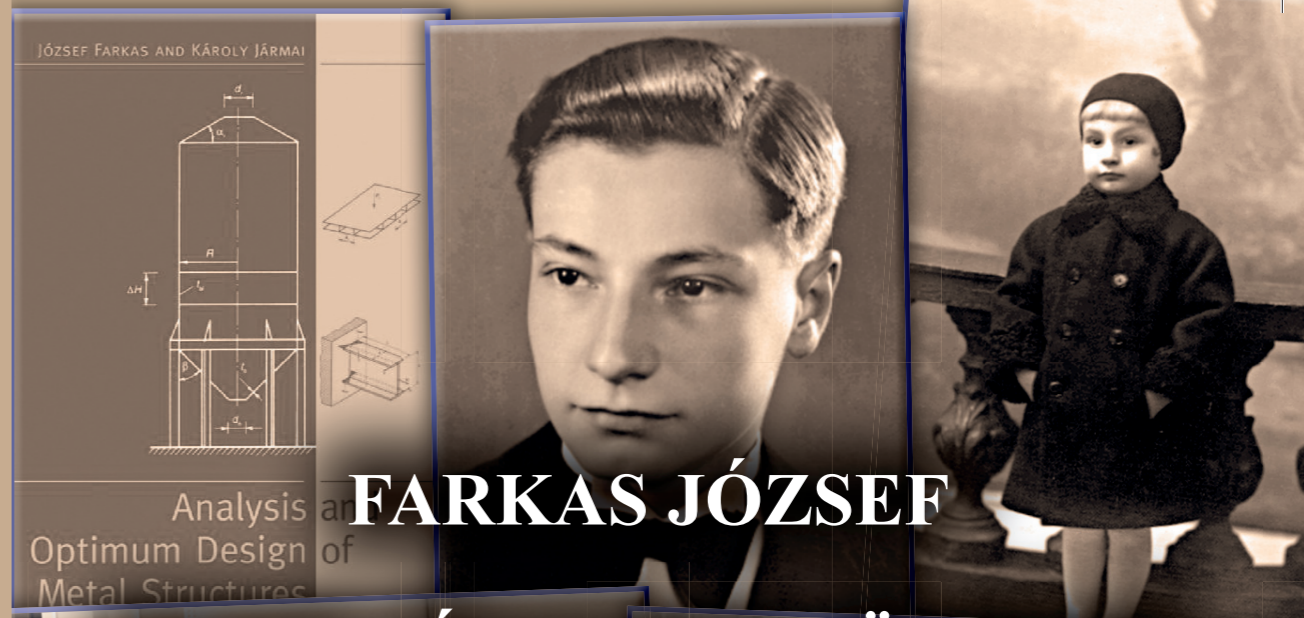

DR. TÓTH LÁSZLÓ egyetemi tanár, a műszaki tudomány doktora

Az „Ifjan – Éretten – Öregén” könyvsorozat elindítója, Tóth László Debrecenben született 1946. május 24-én. A debreceni Mechwart András Gépipari Technikumban érettségizett (1964) és a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnöki oklevelet (1969) Alkalmazott Mechanika Ágazaton. Már egyetemi hallgatóként a mechanikai technológiai tanszék ösztöndíjasa, végzés után az MTA Nehézgépészeti Tanszéki Munkaközösség tudományos munkatársa, majd a tanszék

tudományos főmunkatársa (1978), docense (1991), professzora (1996). Párhuzamosan a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány miskolci székhelyű Logisztikai és Gyártástechnikai Intézetének (1996) osztályvezetője, tudományos igazgatóhelyettese (1998), 1999-től igazgatója 2008-ig. Alapítója hazánk első Szerkezetintegritási Osztályának. Kutatási területe: a szerkezetek integritásának megítéléséhez kötődő tudományterületeknek. A műszaki tudomány kandidátusa (1981), doktora (1995). MTA tagság jelöltje (1999, 2003, 2006). Miskolci (1969-2016), és a Debreceni Egyetemen (2007-2018) folytatott hosszabb oktatási tevékenységet, de előadó volt a Szegedi Egyetem Műszaki Karán is. Számos hazai és külföldi szakfolyóirat szerkesztője. Nemzetközi kapcsolatainak kiépítését angol, német, orosz nyelvtudása is segíti. Az utóbbi évtizedben egyik kedvtelése: a tudományos szinten művelt technikatörténet, elsősorban az anyagvizsgálat és anyagtudomány területén. A „szerkezetintegritás” témakörben végzett nemzetközi munkáját mintegy negyven éve alapított Európai Szerkezetintegritási Társaság *Award of Merit* díjjal ismerte el. Farkas József professzor tisztelője, uszodai társa, örömmel fogadta Jármai Károly professzor által összeállított életutatót és teljes belső meggyőződéssel ajánlja példaképnek egy kiváló személyiség életét a Tisztelt Olvasónak.

Jármai Károly • FARKAS JÓZSEF IFJAN – ÉRETTEEN – ÖREGEN

FARKAS JÓZSEF

IFJAN – ÉRETTEEN – ÖREGEN

Összeállította:
JÁRMAI KÁROLY

FARKAS JÓZSEF

IFJAN – ÉRET TEN – ÖREGEN

FARKAS JÓZSEF

IFJAN – ÉRET TEN – ÖREGEN

**Összeállította:
JÁRMAI KÁROLY**

2019

Dr. Jármai Károly
professzor
Miskolci Egyetem

Szerzői jogi nyilatkozat:

minden jog fenntartva. Az anyagnak sem része, sem egésze nem másolható és nem használható fel a szerző hozzájárulása nélkül.

A kiadvány a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával készült.

ISBN 978-615-80212-8-9

Kiadó:
Gazdász-Elasztik Kft.
3534 Miskolc, Szervezet utca 67.
Felelős vezető: Vesza József

*Dr. Farkas József emeritusz professzor; a műszaki tudomány doktora, Miskolci Egyetem
(1927. december 15 – 2016. szeptember 15.)*

Farkas József életrajza

Dr. Farkas József 1927-ben született Eperjesen, ami ma Szlovákiához tartozik. Az ottani gimnáziumban érettségizett, majd a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán végzett 1950-ben. Ettől az évtől dolgozott a Nehézipari Műszaki Egyetemen, a Miskolci Egyetem jogelődjén, a Mechanikai Tanszéken. 1959-ben ment át a Szállítóberendezések Tanszékére, majd későbbi nevén Logisztikai Tanszékre/Intézetbe, ahol 1995-ös nyugdíjazásáig, mint egyetemi tanár, majd később, mint emeritusz professzor haláláig dolgozott.

Szakmai területe a fémszerkezetek, hegesztett szerkezetek tervezése, hegesztési maradé feszültségek számítása, szerkezetoptimalás. Ő honosította meg a szerkezetoptimalást, ahol a szerkezet analízis, a szerkezet szintézissel összekapcsolódik. Bemutatta sok szerkezetnél, hogy a tervező matematikai módszerek alkalmazásával meg tudja határozni a legjobb megoldást, tud tömeget és költséget csökkenteni. Nagyszámú tudományos cikke jelent meg, főként angol nyelven. Több magyar és angol nyelvű szakkönyvet írt részben társszerzőkkel, melyek hazai és nemzetközi kiadóknál, a Műszaki, az Akadémiai Kiadónál, a Gazdász Kiadónál és Nyomdánál, az Ellis Horwood, a Balkema, a Millpress, a Horwood és a Springer Kiadóknál (<http://www.springer.com/gp/book/9783642368677>) jelentek meg.

Mérnökgenerációkat oktatott. Részt vett a nemzetközi hegesztőmérnök, illetve a nemzetközi hegesztett szerkezettervező mérnök képzésekben. A Nemzetközi Hegesztési Intézet munkájában már a 60-as évektől bekapcsolódott és magyar képviselő volt a hegesztett szerkezetek tervezésével és a szerkezetek fáradásával foglalkozó bizottságokban. Számos cikke jelent meg a *Welding in the World* szakmai tudományos folyóiratban.

Öt nyelven beszélt és olvasott szakirodalmat. Kiterjedt nemzetközi szakmai kapcsolatai voltak: Kassa, Magdeburg, Gdansk, Glasgow, Nottingham, Poznan, Pozsony, Osaka, Kumamoto, Pretória, Delft, Torontó, stb. A szerkezet-szintézist igyekezett megvalósítani a célfüggvény, a változók és a méretezési feltételek rendszerében. Számos különféle szerkezet optimális méretezését dolgozta ki. Tanítványjaiból többen egyetemi tanárok lettek a Pannon, a Pécsi és a Miskolci Egyetemen.

A nemzetközi acélszerkezeti szakmai testületekben, konferenciákon (pl. Eurosteel) aktívan tevékenykedett. Több Magyarországon megrendezésre kerülő konferencia szervezésében vett részt

DFE 2013: <http://www.springer.com/gp/book/9783642366901>.

DFE 2008: <http://www.sciencedirect.com/science/book/9781904275282>

Szenvedélye volt a komolyzene. Különösen a barokk zene. Nemcsak hallgatni szeretete, de maga is orgonán játszott és rendszeresen szerepelt a *Kutatók éjszakája* egyetemi rendezvényein. Négy könyve jelent meg magyar és angol nyelven a komoly zenéről. Rendszeresen készített CD-ket, melyeken orgonált, mely sokoldalúságát bizonyítja.

Nyitott volt a világra, a különböző kultúrákra, melyek iránt a nemzetközi szakmai konferenciák révén közel juthatott. Közel negyven év közös szakmai múltja köt hozzá. Ő indított el a pályámon és életének utolsó napjáig dolgozott a tudományos cikkek bírálatán, közös szakmai anyagokon.

Hosszú, aktív és gyümölcsöző élete volt. Azt kívánjuk, hogy legyen szakmai tevékenysége minta az utána jövő nemzedéknek.

Búcsúzni Tőle saját szavaival tudunk, ahogy írta *A szeretet zenéi* című könyve előszavában:

„A templomi orgonazene lényegét költői átérzéssel fejezi ki Juhász Gyula *A dóm zenéje* c. versének utolsó két sora annyira, hogy az én orgonajátékom mottójául választottam:

*Boldog magasba zengjen orgonádon
a földi bánat és az égi álom”*

6 hónaposan

1.5 évesen

4 évesen

6 évesen

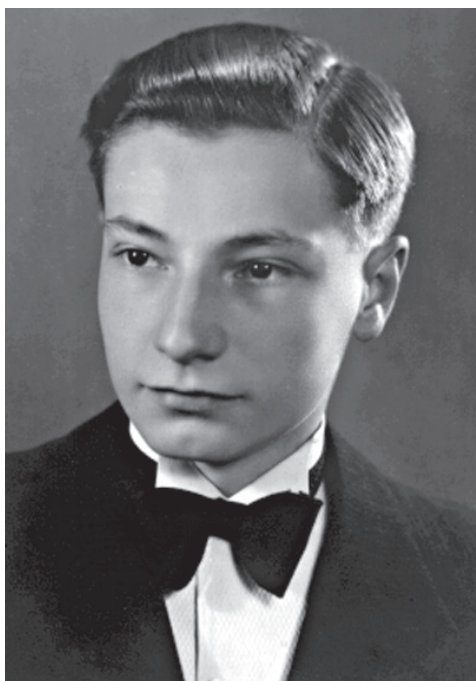

8 évesen

10 évesen

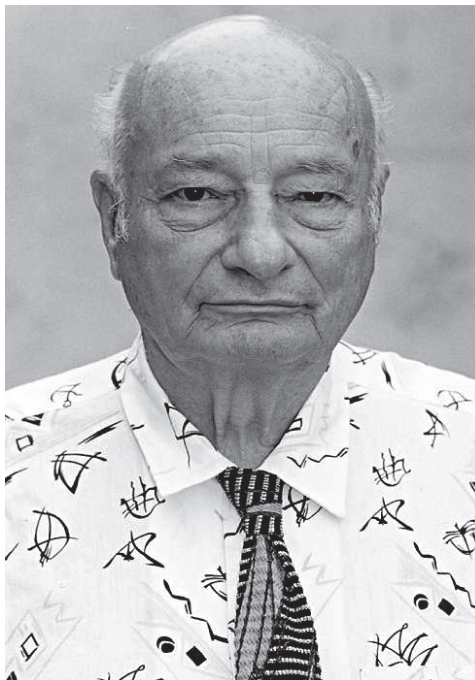
18 évesen

40 évesen

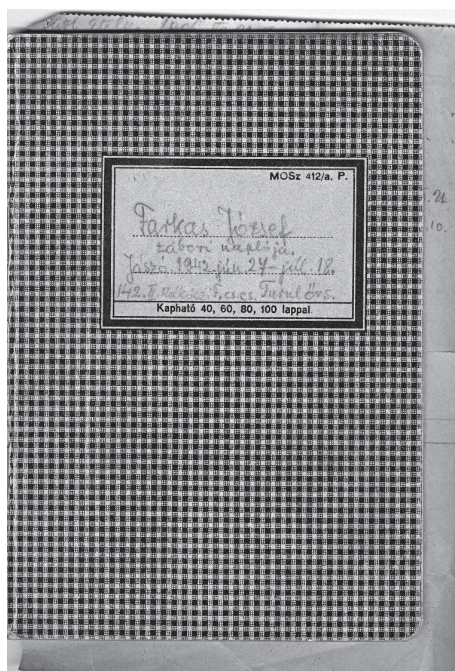
50 évesen

70 évesen

Farkas József előadása a DFE2013 konferencián

Tábori naplója 1940-ből

Tábori naplója 1940-ből

Tudományos életrajz (2002)

Név: Dr. FARKAS JÓZSEF
Cím: Miskolci Egyetem, H-3515 Miskolc, Egyetemváros
Lakás: H-3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 34.
Születés: Eperjes (Szlovákia), 1927. december 15.
Családi állapot: özvegy

Tanulmányok:

1946–1950 A Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karának hallgatója
(Hídépítési tagozat)
1950 okleveles mérnök

Beosztások:

1950–1951 egyetemi tanársegéd a Nehézipari Műszaki Egyetemen (NME)
1952–1965 egyetemi adjunktus (NME)
1966–1975 egyetemi docens (NME)
1975–1996 egyetemi tanár a Miskolci Egyetemen (ME), 1996-tól nyugdíjas
1996–1998 ügyvivő szakértő (ME)
1998– professzor emeritus (ME)

Tudományos fokozatok:

A műszaki tudomány kandidátusa 1966. Oklevél száma: 3309. Értekezés címe: Egy oldalon, két irányban egyenletesen bordázott megoszló terhelésű négyzetlemezek tervezési kérdései.

A műszaki tudomány doktora 1978. Oklevél száma: 1524. Értekezés címe: Fém-szerkezetek optimális méretezése.

Fő kutatási területek:

Fém-szerkezetek optimális méretezése, bordázott lemezek, hegesztési feszültségek és alakváltozások, rezgéscsillapítás, csőszerkezetek, szendvics-szerkezetek

Kutató munka:

OTKA 4497, témavezető, 1992–95. OTKA 4407 résztvevő, MKM 167/92. doktor-képzési program témavezető 1993–94. OTKA 19003 témavezető, 1996–1999, OTKA 22846, résztvevő, 1997–2000.

TÉT Alapítványi pályázatok (Tudományos és Technikai nemzetközi együttműködés):

Magyar-Japán, Osakai Egyetem, résztvevő, 1998–2000

Magyar-Portugál, Coimbrai Egyetem. témavezető, 2000–2001.

Magyar-Dél-Afrikai, Pretoriai Egyetem, résztvevő, 2000–2002.

Részvétel konferencia-sorozatokon:

IIW évi közgyűlései 1986-tól minden évben

Nemzetközi Csőszerkezeti Szimpóziumok 1984, 1986, 1989, 1991, 1993, 1994, 1996, 1998, 2001, 2003, 2006

ISSMO Szerkezetoptimaló Világkongresszusok 1993, 1995, 1998

Nemzetközi Bizottsági tagság:

Nemzetközi Hegesztési Intézet (International Institute of Welding, IIW) XV. bizottság magyar delegátusa 1986-tól.

Nemzetközi Szerkezetoptimaló Egyesület (International Society of Structural and Multidisciplinary Optimization, ISSMO) alapító tagja 1992-től.

Nemzetközi konferencia, tanfolyam szervezése:

7. Nemzetközi Csőszerkezeti Szimpózium rendező elnöke ME, 1996.

Nemzetközi továbbképző tanfolyam „Csőszerkezetek mechanikája és tervezése” Udine, CISM (Nemzetközi Mechanikai Központ), 1998.

Ipari kutatások:

- Hegesztett földtakarásos folyadéktároló tartályok tervezése (ÁTI, ÉLITI),
- földfeletti folyadéktároló tartályok gyártási módszereinek szakértése (BVG),
- hegesztett öntőüst tervezése (OKÜ),
- alumínium-hullámlemezes gabonasiló és tároló csarnokszerkezet tervezésének szakértése (MEZŐGÉP),
- könnyűszerkezetes ipari csarnokkeret tervezése (Fémmunkás),
- nyomástartó edényeket tartó keretszerkezet szilárdsági szakértése (BVK),
- daruk szilárdsági szakértése (Ganz Darugyár),
- cipőipari szabásgépek tervezési szakértése (Könnyűipari Gépgyár),
- földmunka-gépek gémjeinek hegesztése (Jászberényi Aprítógépgyár)

Kitüntetések:

Nehézipar Kiváló Dolgozója (1974), Kiváló Munkáért (Minisztertanács 1979, 1986), Signum Aureum Universitatis (ME 1992), Pattantyús Á.G. díj GTE (1997),

Apáczai Csere János díj (1998), Zorkóczy érem GTE (1998), Kassai Műszaki Egyetem emlékérem (1997). Arany Oklevél BMGE 2000, GTE Irodalmi díj 2001.

Nyelvvizsgák: orosz alapfok, német állami középfok (1965), angol állami középfok (1972), szlovák állami felsőfok (1986).

Társadalmi tevékenység:

Az ME kulturális bizottságának titkára 1953-66, Zenei cikkek a Mi Egyetemünk egyetemi újságban.

A GTE Központi Hegesztési Szakosztály tagja.

Az ME egyetemi magyar és idegennyelvű közleményei szerkesztőség vezetője 1980–1993.

Az OMIKK külföldi szakfolyóirat-cikkek egyik referálási munkacsoport vezetője 1951–1992.

Megjelent publikációk száma: 200, hivatkozások száma: 80 ebből 70 külföldi.

Legfontosabb tudományos publikációk az elmúlt 5 évből:

Farkas,J., Jármái,K. Analysis and optimum design of metal structures. Balkema, Rotterdam-Brookfield, 1997.(könyv, 347 p.)

Farkas,J. Jármái,K. Analysis of some methods for reducing residual beam curvatures due to weld shrinkage. Welding in the World Vol.41. 1998. No.4. 385-398.

Farkas,J. Jármái,K. Minimum material cost design of five-layer sandwich beams. Structural Optimization Vol.15. 1998. 215-220.

Farkas,J. Optimum design of tubular structures. In Mechanics and design of tubular structures. Eds. Jármái,K., Farkas,J. Springer, Wien-New York, 1999. pp.285-337.

Farkas,J.,Jármái,K. Optimum design of a stiffened conical roof considering the residual welding distortions. Welding in the World 43(1999) No.5. pp.54-59.

Farkas,J.,Jármái,K. Minimum cost design and comparison of uniaxially compressed plates with welded flat-, L- and trapezoidal stiffeners. Welding in the World 44(2000) No.3.47-51.

Farkas,J. Minimum cost design of welded structures. Proceedings of the International Workshop on Multidisciplinary Design Optimization, Pretoria, South Africa, 7-10 August 2000. Eds Snyman,J., Craig,K. Multidisciplinary Design Optimization Group, Dept of Mechanical Engineering, University of Pretoria, 2000. pp.89-96.

Farkas,J. Cost-effective structural optimization. Journal of Computational and Applied Mechanics, Vol.1.No.1 (2000) 91-98.

Farkas,J., Jármai,K. Optimum design of welded stiffened plates loaded by hydrostatic normal pressure. *Structural and Multidisciplinary Optimization* 20(2000) No.4. 311-316.

Farkas,J. Minimum cost design of a square plate stiffened by edge-parallel or diagonal grid of welded ribs. *Zeszyty Naukowe Politechniki Gdanskiej* Nr. 585. *Budownictwo Ladowe* LVI. Gdansk, 2001. 49-56.

Farkas József: Szakmai emlékeim (2001-ben)

„Csak a szépre emlékszem”

Ami megkapott, ami előre vitt, ami sikerült

Egyetemi évek 1946-50

Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöki Kar, Hídépítési Tagozat. Emlékezetes tanárok: Hajós „Pubi”, akinek rendkívül érthető óráin meg lehetett tanulni a matematikát, Korányi Imre és Palotás László, akiknek az értékes előadásai alapján az évfolyam az első jegyzeteket írta, Haviár Győző, aki egyik első folyóirat-cikkemet olyan alaposan lektorálta, hogy még a számítási hibákat is észrevette.

Első külföldi tanulmányutam

1958-ban id. Sályi István rektor és Bálint Lajos professzor társaságában meglátogattam a prágai, brünni és pozsonyi műszaki egyetemet. Pozsonyban Zorkóczy Béla professzorral részt vettem egy hegesztési konferencián, melyet az akkor már aktívan működő ottani Hegesztési Intézet rendezett.

Első ipari munkám

1959-60-ban folyadéktároló tartályok tervezésében vettem részt id. Sályi István és Zorkóczy Béla professzorok, valamint dr. Huszár István docens vezetésével. A tetőszerkezeteket sokszögű gúla alakúakra terveztem, melyek bordázott trapézlemezekből voltak összehegesztve. Ezek olyan merevek voltak, hogy az egyeki telepen egy kitérés során keletkezett vákuum sem horpasztotta be csak a palástlemezeket [1]. A trapéz bordázott lemezeket négyzetesre egyszerűsítve e témából írtam 1965-ben kandidátusi értekezésemet.

Konferenciák a 60-as években

A keletnémet egyetemekkel alakítottuk ki kapcsolatainkat. A Magdeburg-i Egyetemen Kurth professzor rektor volt szakmai partnerem, én akkor adjunktus voltam. Kurth professzor egyike volt azoknak a német szállítóberendezések tanszékvezetőknek, akik acélszerkezetekkel foglalkoztak. 1967-ben a Drezda-i Műszaki Egyetemen a bordázott lemezekről tartott sikeres előadásom [2] alapján felkértek a záró szekció levezetésére. Ezen a konferencián a szakmai rész előtt Beethoven c-moll vonósnégyesének 3 tételét játszotta el egy együttes, ez nagy hatással volt rám, úgyhogy később én is alkalmaztam a zenével való konferencia-megnyitást.

Hegesztési konferenciákon is részt vettem magyar delegációk tagjaként Lipcsében, Halléban. Ezeket a hegesztett szerkezetekről szóló könyvsorozatáról híres Neumann professzor rendezte. Bekapcsolódtam az abban az években Miskolcon Terplán Zénó professzor által rendezett Mechanizmusok konferenciák rendezésébe is, Lichtenheld professzornak én fordítottam le egy tokaji pincében a „penész” szót németre zsebszótár segítségével.

Lengyel acélszerkezeti konferenciák

Az első, melyen részt vettem, 1966-ban volt Varsóban. Az 1970 évin ismerkedtem meg Ziólko gdanski professzor kollégával, barátságunk azóta is tart. Ő dolgozta ki a lengyel tárolótartály-szabványt, így sok megbeszélni valónk volt. A lengyel nyelv iránti affinitásom onnan származik, hogy Eperjesen, ahol születtem, a sárosi szlovák tájszólás nagyon hasonlít a lengyel nyelvre. A szlovák szinte második anyanyelvem, mert születésem óta, vagyis 1927-től 1939-ig Szlovákiában éltem. 1939-45 között Kassán jártam premontrei gimnáziumba, utána 1945-46-ban végeztem el a gimnáziumot és érettségiztem is szlovákul. A további lengyel acélszerkezeti konferenciákon (1974, 1979, 1984) is részt vettem. Ziólko kolléga 1975-ben rendezett tartály-konferenciát Gdanskban. Ott azoknak a modellkísérleteimnek az eredményeit ismertettem, amelyeket a BME szélcsatornájában végeztem [3]. A Budapesti Vegyipar Gépgyár részére készült szakvéleményem az ott alkalmazott, alulról való tartályépítéssel volt kapcsolatos. Azt vizsgáltam, elég stabilisak-e a tartályok építés alatt hidraulikus emelő bakokon állva a szélteher hatására. Az 1995 évi krakkói konferencia után 2001-ben lesz a következő Gdanskban.

Szlovák konferenciák

Számos acélszerkezeti és egyéb konferencián vettem részt főként Kassán és Pozsonyban, illetve máshol is. Teszár és Agócs professzorok Pozsonyban, Kmet’ professzor és kollégái Kassán többször szerveztek ilyen rendezvényeket és szívesen vettem részt, mert szlovákul is meg tudtam tartani az előadást. Az Eperjesen megrendezett konferencia pedig különösen közel volt a szívemhez, mert szülővárosomban szerepelhettem.

Előadás a krakkói konferencián

Jegyzetelés a krakkói konferencián

Szekcióelnök a krakkói konferencián

A Nemzetközi Hegesztési Intézet (IIW) évi közgyűlései

1971-ben levelet írtam Gillemot László professzornak ecsetelve, hogy milyen mostoha a hazai hegesztési helyzet, nincs folyóirat, nincs hegesztési intézet. Erre Ő bevett az azévi IIW közgyűlésre, Stockholmba utazó magyar delegációba. Akkor kezdtem ismerkedni az IIW bizottságaival. Ezután 1974-ben Budapesten, 1979-ben Pozsonyban, 1982-ben Ljubljánában vettem részt az IIW munkájában a hegesztett szerkezetekkel foglalkozó XV. bizottságban. Az 1986-évi tokiói közgyűlés óta minden évben be tudtam kapcsolódni ebbe a széleskörű nemzetközi kutatómunkába. A Ljubljánai közgyűlés emlékezetes számomra, mert akkor kapcsolódtam be az 1981-ben alakult csőszerkezetekkel foglalkozó XV-E albizottság munkájába. Ez az igen aktív albizottság 2-3 évenként nemzetközi csőszerkezeti szimpóziumot rendez. Ebben a szimpózium-sorozatba kapcsolódtunk be a Miskolci Egyetemen 1996-ban rendezettel. Ennek megnyitóján Händel Vízi zenéjének részleteit játszottam elektronikus orgonámon. E szimpóziumok előnye, hogy a Csőgyártók Nemzetközi Egyesülete anyagi támogatásával az előadások könyv alakban jelennek meg [4]. Az 1998-ban Szingapurban rendezett szimpózium bankettjén a csőszerkezetekről írt humoros angol versemet mondtam el. Ebből idézek két strófát a magyar megfelelőjével együtt.

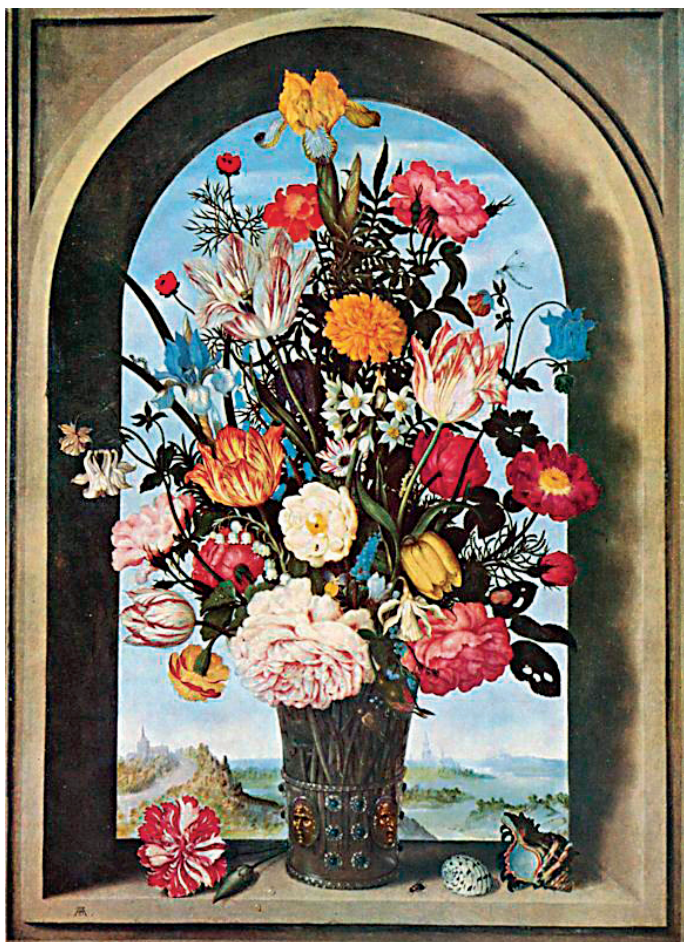
Tubular sandwich is uneatable
but its damping is suitable
the cost can be nicely low
when the sections are hollow.

Csőves szendvics nem ehető
ötrétegű s terhelhető
erősítik üvegszálak
bár találnánk rá egy gyárat.

Design engineers are very hungry
to build tubular towers in Hungary
but their plans have no ground
since sponsors cannot be found.

Kilátó is épülhetne
Csőszerkezet de szép lenne
de pénz nélkül ez mind semmi
szponzorokat kén' keresni.

Az 1991 évi Hága-i közgyűlés alkalmával láttam meg az ottani múzeumban kedvenc csendélet festményemet, az idősebb Ambrosius Bosschaert (1573–1621) Virágok vázában c. festményét. Ezt szimbólumomnak tekintem, mert a virágokat mesterien harmonikus szintézisbe foglalta, és a szintézis kutatási főtémám, a szerkezetoptimalás lényege.

Ambrosius Bosschaert Virágok vázában

Előadás a csőszerkezeti konferencián 1996-ban

Az 1996 évi budapesti közgyűlésen a hegesztett szerkezetekről rendezett konferencián a BME nagyelőadójában tartottam előadást [5]. Bevezetőmben elmondtam, hogy különleges érzés ott tartani előadást, ahol 50 évvel ezelőtt elsőéves hallgatóként ültem a padban.

Szerkezetoptimalás

Már kandidátusi értekezésemben 1965-ben foglalkoztam a négyzetes bordázott lemezek optimális bordaszámának kézi analitikus számításával. A hegesztett I- és szekrényszelvényű tartók optimális méretezéséről 1969-ben jelent meg tanulmányom [6]. A német, majd angol szakirodalom tanulmányozása alapján egyre többféle szerkezet-típusra dolgoztam ki optimáló eljárást. A hegesztett szerkezetek igen alkalmasak az optimalásra, mert vékony lemezekből sokféle szelvény és szerkezet-típus alakítható ki. L. Schmit Los Angeles-i professzor 1960-ban fogalmazta meg matematikailag a szerkezetoptimalást és azóta, a számítógépek alkalmazásának elterjedésével ez a tudományág is rohamosan fejlődik. Kutatásaimhoz nagy lendületet adott az irodalomból megismert D. Kavlie norvég kutató meglátogatása a Trondheim-i Műszaki Egyetemen 1975-ben, aki hajószerkezetek optimalásával foglalkozott. Ott jutottam hozzá egy New Yorkban publikált könyvhöz, amelyben le volt írva a SUMT matematikai optimaló módszer Fortran programja. Ezt Tímár Imre kollégával alkalmaztuk szendvicstartók optimalására [7].

Első angol könyvem

Könyv alakban megírt akadémiai doktori értekezésem kéziratának lektorálása után, 1978-ban az Akadémiai Kiadó angol partnerkiadót keresett, ezt hosszú idő múlva találta csak meg. Angol fordításomat külföldi kolléga nyelvileg lektorálta, ezután egyetemünk közlemények szerkesztőségében gömbfejes írógépen szedtük ki. 1984-ben jelent meg az Ellis Horwood angol kiadóval közösen. [8]. A sok munka megérte, könyvem ismertté tett külföldön. Egyik érdekes eredmény volt, hogy a számos recenzió mellett Belegundu USA-beli professzor könyvében [9] a backtrack módszer általam ismertett változatát Farkas-féle módszernek nevezte.

Tervezés és gyártás

A szerkezetszintézis alkalmas arra, hogy minden fontos mérnöki szempontot beépítsünk az eljárásba. Így célszerű figyelembe venni a gyártási feltételeket, mert csak ezekkel lehet gyártható szerkezetvariánsokat meghatározni. Ezt már az 1975-ben publikált préskeret-optimalási tanulmányomban is alkalmaztam [10]. A Csepeli Egyedi Gépgyár 1000 t-ás gumivulkanizáló, hegesztett szekrényszelvényű présállványának

kicsinyített modelljén végzett nyúlás-méréseket én értékeltem ki egy szakvélemény keretében. Ez adta az alapot egy optimáló eljárás kidolgozására, mely hosszú évekig hasznos hallgatói feladat is volt. A szekrényszelvények övlemezeit a gerinclemezekhez kötő 1/2 V-varratokat csak akkor lehet megfelelően meghegeszteni, ha az övlemez-vastagság nem túl kicsi a gerinclemez-vastagsághoz képest. Ez a feltétel mértékadó volt az optimálás során.

L. Schmit professzor fejlesztési feladatként jelölte meg egyik tanulmányában [11], hogy célfüggvényként ne csak tömeget, hanem költségeket fogalmazzunk meg. A költségminimumra méretezett szerkezetvariánsok összehasonlításával a tervezés fázisában költségmegtakarítás érhető el. Ezért igyekszünk minél realisabb költségadatok gyűjtésével fejleszteni a költségfüggvényt. Ennek első fontos állomása volt, amikor NSZK-beli 1985 évi tanulmányutam során megismertem a Darmstadt-i Műszaki Egyetemen a Pahl professzor és Beelich kutató mérnök által kidolgozott hegesztési költségfüggvényt. Ezt sikerült továbbfejleszteni a holland Hegesztési Intézetben kidolgozott COSTCOMP szoftver adatainak segítségével [12]. További fejlesztésünk, hogy az anyagköltségek számításánál figyelembe vesszük a különféle szelvények – csövek, hengerelt szelvények, lemezek – eltérő anyagköltségeit. Számítjuk a festési költségeket és csőszerkezeteknél a csővég-levágási költségeket is. A varratok fáradási határát nagymértékben növelő utókezelési eljárások költségeit is beépítettük a költségfüggvénybe, ezzel lehetővé vált az egyes utókezelési eljárásokkal elérhető költségmegtakarítás megbecslése [13].

A hegesztett szerkezetek gyártási költségeinek matematikai megfogalmazásához nélkülözhetetlen a gyártási sorrend ismerete. Pl. bordázott hegesztett közúti hídpálya-lemezek költség-minimalálásánál felhasználtuk a lágymányosi híd gyártásmenetét [14].

A Jászberényi Aprítógépgyár francia tervek alapján gyárt földmunkagép-alkatrészeket. Az egyik gémszerkezetnél a záró sarokvarratot nem tudták jó minőséggel meghegeszteni a pontatlan gyártás miatt keletkezett nagy hézag miatt. Szakvéleményemben rámutattam, hogy a nehezen legyártható szerkezeti megoldás helyett célszerűbb egy másik szerkezetvariánst alkalmazni, ezzel a francia cég is egyetértett. Jellemző a jelenlegi magyar iparra, hogy külföldi tervek alapján gyárt. Az ilyen problémák kiküszöbölhetők, ha a tervezés és gyártás egy helyen megfelelően együttműködik. A szerkezetoptimalálás is ezt a kooperációt igényli. A szerkezettervezés az oktatásban sem kap jelenleg súlyponti szerepet, pedig tervezésben jártas mérnökök nélkül nem lehet a jelenlegi helyzeten változtatni.

Udine

Ez a szép régi olasz város arról nevezetes, hogy szponzorálja az egyik patinás patinában működő Nemzetközi Mechanikai Központot. Ez továbbképző tudományos egyhetes kurzusokat rendez. Ilyen kurzust sikerült megszerveznünk a Csőszerkezetek mechanikája és tervezése címmel 1998-ban, melyen rajtunk kívül Packer (Toronto), Kurobane (Kumamoto), Davies (Nottingham) és Lee (Swansea) professzorok tartottak 6-6 órás előadást. Ezek anyaga szerkesztésünkben a Springer kiadónál jelent meg könyv alakban [15].

Japán tanulmányutak

Rendkívüli élményt jelentett a TÉT Alapítvány keretében Osakában és Matsuyamában 1998-99 években tett két látogatásunk. Megnézhettük a világ legnagyobb függőhídját Kobeban és a világ legnagyobb ferdekábeles hídját, a Tataru hidat Matsuyama közelében. Az utóbbi 200 m magas pilonjának a tetejére is felvittek minket liften. Ennél is nagyobb hatással voltak rám a japán gyárlátogatások. Pl. az Ube-i acélszerkezeti gyárban tartott előadásom után az egyik tervező mérnök megkérdezte, hogyan lehetne egy bonyolultabb acélhidat optimálisan méretezni. Ott rögtönözve adtam meg válaszként a szerkezetoptimalás lényegét, vagyis azt, hogy meg kell fogalmazni a költségfüggvényt a gyártási adatok alapján a megváltoztatásra kiválasztott fő változók függvényében, meg kell fogalmazni a méretezési feltételeket a szilárdsági és gyártási szempontok alapján, valamint ki kell fejleszteni alkalmas matematikai módszer számítógépi algoritmusát a feltételes szélsőértékek meghatározásához. E három fő tényező állandó fejlesztése és ipari alkalmazása a szerkezetoptimalási kutatás feladata.

Hegesztési maradó feszültségek és alakváltozások

A szerkezetek szilárdságát és gyártási pontosságát alapvetően befolyásolják a varratok zsugorodásából származó feszültségek és vetemedések. Ezek közelítő számítására Okerblom orosz professzor dolgozott ki megfelelő módszert. 1963-ban publikált könyve alapján módszerét beépítettem oktatási anyagomba és tankönyvem első kiadásába is [16]. Sajnos Okerblom professzor 1964-ben meghalt, így az 1969 évi Szovjetunióban tett tanulmányutam során már csak utódját, Bajkova docenst tudtam felkeresni. Mivel az Okerblom képletek egyszerű módon tartalmazzák a fizikai anyagállandókat és hegesztéstechnológiai paramétereket, ma is jól alkalmazhatók. Ezt bizonyítottam be az IIW 1997 évi San Francisco-i közgyűlésén ismertetett dokumentumunkban, ahol a legújabban publikált spanyol és japán mért ill. számított feszültségadatokat hasonlítottam össze az Okerblom képletekkel számított értékekkel, jó egyezéssel [17].

Élményeim közé tartozik, hogy az Okerblom képletekhez szükséges újabb védőgázos hegesztésre vonatkozó adatokat a Matsuyamához közeli, meglátogatott Shin-kurushima hajógyár mérnökei küldték meg számomra méréseik alapján.

Közös kutatás Jármái Károly kollégával

Jármái Károly 1978-ban diplomázott egyetemünk alkalmazott mechanikai szakán, ahol a fémszerkezeteket oktattam. Azóta tagja tanszékünknek. A szendvicstartó olyan szerkezet típus, amelynek tervezéséhez a szilárdsági számításokon kívül rezgési és rezgéscsillapítási méréseket és számításokat is kell végezni. E témából dolgozta ki egyetemi doktori értekezését, amely alapján készült tanulmányunkat a világszerte ismert angol rezgéstani folyóirat publikálta [18]. Közös szerkezetoptimalizációs kutatásainkat 1993-tól folytattunk nagy intenzitással, előadásokat kidolgozva a szerkezetoptimalizációs világkongresszusokra (Rio de Janeiro 1993, Goslar 1995, Zakopane 1997, Buffalo 1999). Eredményeinket egy második angol nyelvű könyvben publikáltuk [19]. A szerkezetoptimalizálás komplex téma, így ketten sokkal hatékonyabban tudjuk ma is folytatni a kutatómunkát. Egyik jelentős eredményünk, hogy az IIW XV. bizottságában megalkult a hegesztett szerkezetek gazdaságosságát kutató munkacsoport Jármái kolléga vezetésével. Az idei Firenze-i közgyűlésen négy előadás hangzott el e témakörben és ezek meg is fognak jelenni az IIW hivatalos folyóiratában, a *Welding in the World*-ben.

Tanulmányutak az USA-ban

1992-ben előadással vettem részt a San Francisco-i Tengeri olajfúró állomások konferencián. Ezt az alkalmat használtam fel arra, hogy három világhírű egyetemet látogassak meg, ezek az UCLA Los Angelesben, Stanford és Berkeley. Nagy élmény volt végigjárni ezeknek az egyetemeknek a hatalmas campusait, Stanfordban előadást tartani a Repüléstani tanszék Timoshenko-termében, találkozni a szerkezetek földrengésre való méretezésének olyan világhírű tudósaival mint Popov és Bertero professzorok. Akkor éppen épületek földrengés elleni csőszerkezetű merevítő rúdjaiknak méretezési kérdéseivel foglalkoztam, Bertero professzor igen rövid időn belül sok értékes erre vonatkozó irodalmat adott, ami nagymértékben előre vitte munkámat [20].

E három egyetemet 1997-ben is meglátogattuk, megcsodálva pl. a Stanford Egyetem négyemeletes könyvesboltját a legteljesebb acélszerkezeti könyv-választékával. Az 1999 évi Buffalo-i Szerkezetoptimalizációs Világkongresszus alkalmával újabb három egyetemet látogattunk meg: New Yorkban a Columbiát, Washingtonban a Marylandit, Bostonban az MIT-t. New Yorkban az airport minibusz spanyol sofőrnöje remek „szintézist” mutatott be: balkézssel kormányzott, keresve az n+1-edik utcát, ahol a következő utast kell felvennie, jobb kézzel reggeli kávéját szűrte, hallgatta a spanyolnyelvű

rádióadást és időnként a központtal angolul beszélt. Szerencsére ez a szintézis optimálisan végződött, időben elértük a repülőjáratot. Egyébként a nagyvárosok közlekedéséről sokat lehetne írni. Eszembe jutott, hogy Pekingben 1994-ben nyári melegben fogalmat kaptunk arról, milyen lehet egy thaiföldi szauna, amikor a túlszűfolt trolibuszon utaztunk.

Hogy a humornál maradjak, Rióban a brazil rendezők a kitűzőmre Hungary helyett Hungry-t írtak, ami éhest jelent. A Melbourne-i Csőszerkezeti Szimpózium bankettjén élénk derűtséget keltett, amikor közöltem, hogy nevem magyarul mit jelent, de én mégsem vagyok éhes farkas.

Konferencia 70 éves születésnapomra

1997. december 15-én voltam 70 éves. Jármai kolléga nemzetközi konferenciát szervezett erre az alkalomra, melyet orgonajátékkal nyitottam meg. Magam is csodálkoztam, hogy mennyien tartották fontosnak a részvételt a szakkollégák, barátaim, volt tanítványaim közül. Ha végig lapozom az előadásokat tartalmazó egyetemi közlemények kötetét [21], magyar, japán, angol, német, lengyel, cseh, szlovák, román szerzők főleg acélszerkezeti és optimálási cikkeit olvashatom. Méltán mondhattam magyar, angol, német, lengyel és szlovák nyelven, hogy bízom a fémszerkezetek tudományának virágzó jövőjében.

Konferencia a Pretoria-i Egyetemen

2000 augusztusában a Tét Alapítvány keretében szervezett dél-afrikai kutatási együttműködés céljából előadásokkal vettünk részt a Snyman professzor által rendezett „multidiszciplináris optimálás” témájú konferencián. Az előadások valóban azt tükrözték, hogy az optimálást milyen sokféle tudományterületen lehet hatékonyan alkalmazni (robotok, rotordinamika, közlekedési zajcsökkentés, rezgésszigetelés, repülőgépszárny, járművázak, harangjáték-harangok alakoptimálása). Mi a hegesztett szerkezetek specialitásait hangsúlyoztuk ki [22].

Az optimálással foglalkozók optimisták. Remélem, még sok hasonló élményemről számolhatok be évek múlva is.

Hivatkozások

1. Farkas,J.: Újszerű hegesztett, álló hengeres földalatti folyadéktároló tartályok. Gép 14(1962)No.4. 139-142.
2. Farkas,J.: Berechnungsprobleme von einseitig in zwei Richtungen versteiften Quadratplatten. Wiss.Z. Dresden 17(1968) No.2. 385-388.
3. Farkas,J.: Investigation of wind forces acting on a 30000 m³ fixed-roof tank during the erection with hoisting jacks. Proc. Int.Conf. Investigation, design, production and exploitation of fluid fuel storage tanks. Gdansk, 1975. 57-67.

4. Tubular Structures VII. Proc. 7th Int. Symposium on Tubular Structures, Miskolc, 1996. Eds Farkas, J. and Jármái, K. Rotterdam, Balkema, 1996.
5. Farkas, J., Jármái, K.: Optimum design of welded bridges. IIW Int. Conf. Welded bridges in particular welded bridges. Budapest, 1996. GTE Budapest. 299-310.
6. Farkas, J.: Festigkeitseigenschaften von geschweissten, auf Biegung optimal bemessenen I- und Kastenträgern. Acta Technica Hung 66(1969) No.4. 427-439.
7. Farkas, J., Timár, I.: Szerkezetoptimalás a SUMT nemlineáris programozási módszerrel. Járművek, Mezőgazdasági Gépek 24(1977) No.3. 103-108.
8. Farkas, J. Optimum design of metal structures. Budapest, Akadémiai Kiadó, Chichester, Ellis Horwood, 1984.
9. Belegundu, A.D., Chandrupatla, T.R.: Optimization concepts and applications in engineering. Prentice Hall, Upper Saddle River, New Jersey, 1999.
10. Farkas, J.: Structural synthesis of press frames having columns and cross beams of welded box cross-section. Acta Techn. Hung 79(1974) No.1-2. 191-201.
11. Schmit, L.A.jr.: Structural optimization – some key ideas and insights. In „New directions in optimum structural design. Eds Atrek, E., Gallagher, R.H. et al. Wiley & Sons, Chichester etc.” 1984. 1-45.
12. Jármái, K., Farkas, J. Cost calculation and optimization of welded steel structures. Journal of Constructional Steel Research 50 (1999) 115-135.
13. Jármái, K., Farkas, J., Haagenen, P.J. Effect of post-welding treatment on the optimum fatigue design of welded I-beams. Welding in the World 44 (2000) No.2.56-59.
14. Jármái, K., Farkas, J., Horikawa, K. Economic design of steel bridge decks. Welding in the World 41 (1998) No.1. 49-59.
15. Jármái, K., Farkas, J. eds. Mechanics and design of tubular structures. CISM course, Udine. 1998. Springer, Wien-New York, 1999.
16. Farkas, J. Fémszerkezetek. Budapest, Tankönyvkiadó, 1974. 2. kiadás 1983.
17. Farkas, J., Jármái, K. Analysis of some methods for reducing residual beam curvatures due to weld shrinkage. Welding in the World 41(1998) No.4. 385-398.
18. Farkas, J., Jármái, K. Structural synthesis of sandwich beams with outer layers of box-section. J. Sound and Vibration 84(1982) No.1. 47-56.
19. Farkas, J., Jármái, K. Analysis and optimum design of metal structures. Balkema, Rotterdam-Brookfield, 1997.
20. Farkas, J.: Absorbed energy of CHS and SHS braces cyclically loaded in tension-compression. In „Tubular Structures V. Ed. Coutie, M.G. and G.Davies. E & FN Spon, London etc. 1993.” 607-614.
21. Proc. Int. Symposium on design of metal structures, University of Miskolc, 1997, on the occasion of the 70th birthday of Prof. József Farkas. Publications of the University of Miskolc, Series C. Mechanical Engineering. Vol.47. Miskolc, 1997.
22. Proceedings of the International Workshop on Multidisciplinary Design Optimization, Pretoria, South Africa, 7-10 August 2000. Eds Snyman, J., Craig, K. Multidisciplinary Design Optimization Group, Dept of Mechanical Engineering, University of Pretoria, 2000.

Farkas József publikációs tevékenysége

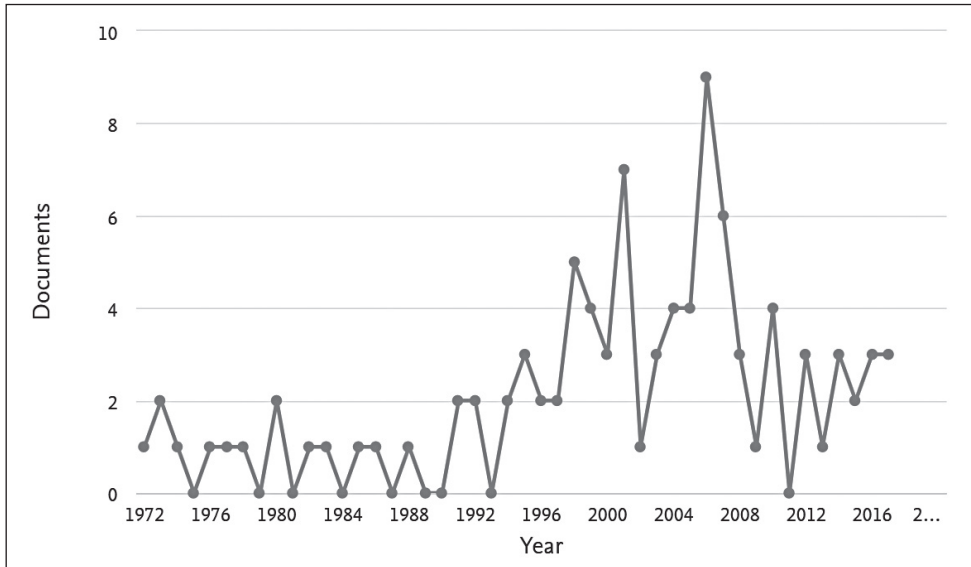
Nagyon kiterjedt publikációs tevékenységet folytatott. Az volt az elve, hogy a kutatási eredményeket publikálni kell és beépíteni az oktatásba. A jegyzet, a tankönyv és a szakkönyv írások mind ezt a célt szolgálták.

MTMT közlemény és idéző összefoglaló táblázat				
Farkas József adatai (2019. 11. 12.)				
Közlemény típusok	Száma		Hivatkozások ¹	
	Összes	Részletezve	Független	Összes
Teljes tudományos közlemények ²				
I. Tudományos folyóiratcikk	<u>108</u>	---	---	---
nemzetközi szakfolyóiratban	---	<u>70</u>	<u>411</u>	<u>653</u>
hazai kiadású szakfolyóiratban idegen nyelven	---	<u>12</u>	0	0
hazai kiadású szakfolyóiratban magyar nyelven	---	<u>26</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
II. Könyvek	<u>11</u>	---	---	---
a) Könyv, szerzőként	<u>6</u>	---	---	---
idegen nyelvű	---	<u>5</u>	<u>141</u>	<u>298</u>
magyar nyelvű	---	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>2</u>
b) Könyv, szerkesztőként	<u>5</u>	---	---	---
idegen nyelvű	---	<u>5</u>	³ ---	---
magyar nyelvű	---	0	---	---
III. Könyvrészlet	<u>3</u>	---	---	---
idegen nyelvű	---	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>
magyar nyelvű	---	<u>1</u>	0	0
IV. Konferenciaközlemény folyóiratban vagy konferenciakötetben	<u>174</u>	---	---	---
idegen nyelvű	---	<u>152</u>	<u>79</u>	<u>133</u>
magyar nyelvű	---	<u>22</u>	0	0
Tudományos közlemények összesen (I.–IV.)	<u>296</u>	---	<u>637</u>	<u>1092</u>

További tudományos művek ⁴	---	<u>24</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
Idézetek száma ⁵	---	---	<u>649</u>	<u>1114</u>
Hirsch index ⁵	<u>15</u>	---	---	---
Oktatási művek				
Felsőoktatási tankönyv	<u>3</u>	---	---	---
idegen nyelvű	---	0	0	0
magyar nyelvű	---	<u>3</u>	0	0
Felsőoktatási tankönyv része idegen nyelven	---	0	0	0
Felsőoktatási tankönyv része magyar nyelven	---	0	0	0
További oktatási művek	<u>7</u>	---	0	0
Oltalmi formák	0	---	0	0
Alkotás	0	---	0	0
Ismeretterjesztő művek				
Könyvek	0	---	0	0
További ismeretterjesztő művek	0	---	0	0
Közérdekű és nem besorolt művek	<u>1</u>	---	0	0
Absztrakt	<u>15</u>	---	<u>11</u>	<u>21</u>
Egyéb szerzőség	0	---	0	0
Idézők szerkesztett művekre	---	---	<u>20</u>	<u>23</u>
Idézők disszertációban, egyéb típusban	---	---	<u>96</u>	<u>97</u>
Összes közlemény és összes idézőik	<u>346</u>	---	<u>765</u>	<u>1234</u>

A Scopus által megadott publikációs teljesítmény és annak elemzése

Függőlegesen az évente megjelent cikkek, amiket a Scopus nyilván tart (nívósabb cikkek), vízszintesen az évek 1972–2017 között

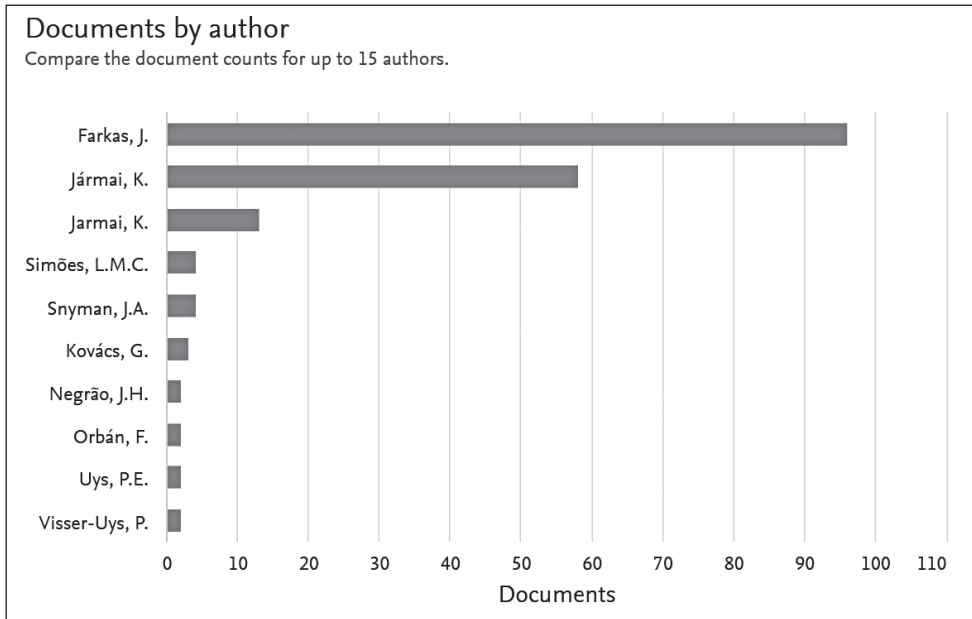
Analyze search results

AU-ID („Farkas, József”) 54407877700

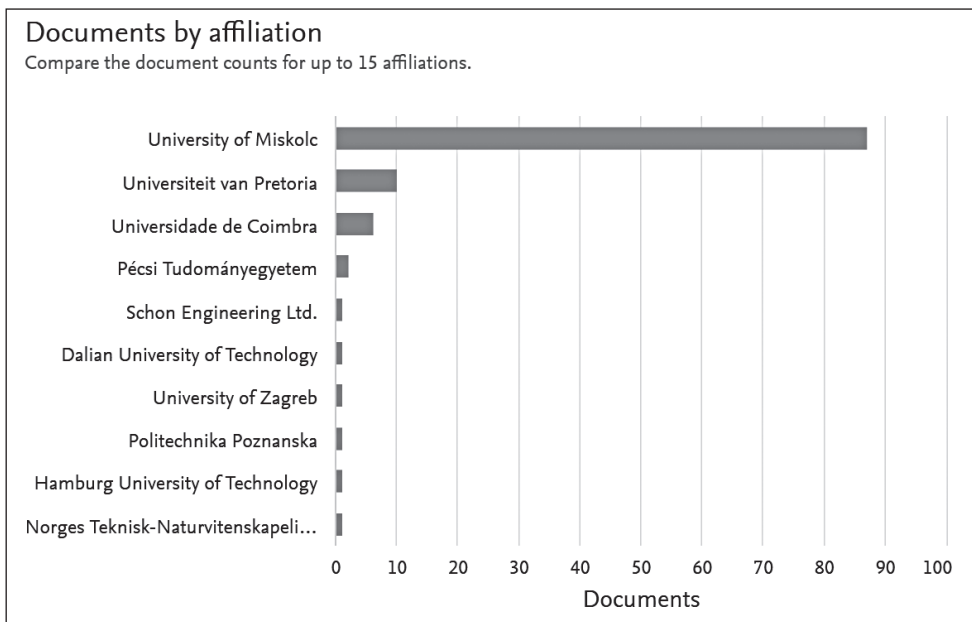
96 document results

Select year range to analyze: 1972 to 2017

Year/Év	Document/Cikk
2017	3
2016	3
2015	2
2014	3
2013	1
2012	3
2011	0
2010	4
2009	1
2008	3
2007	3
2006	6
2005	9

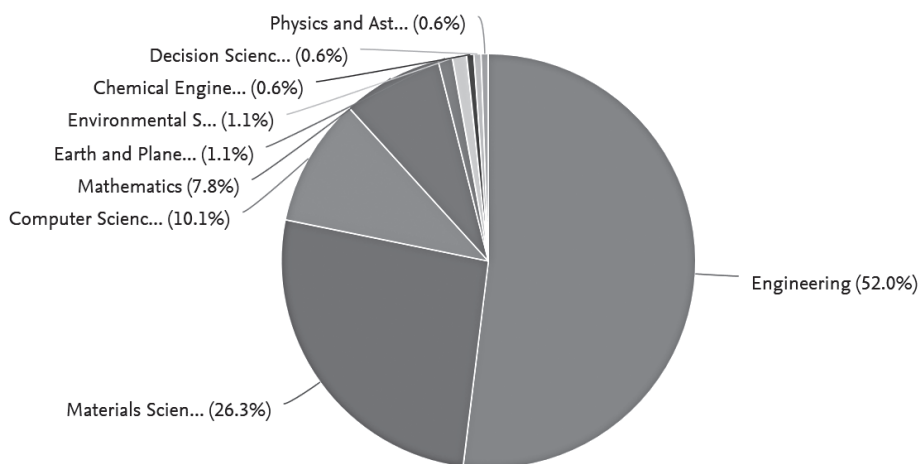

A cikkek a szerzőtársakkal

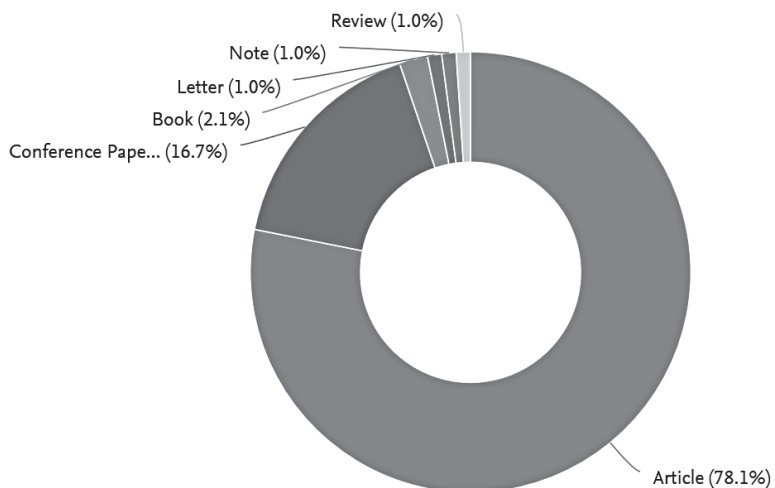
Cikkek különböző országokban élő szerzőkkel

Documents by subject area

Cikkek megoszlása különböző szakterületen

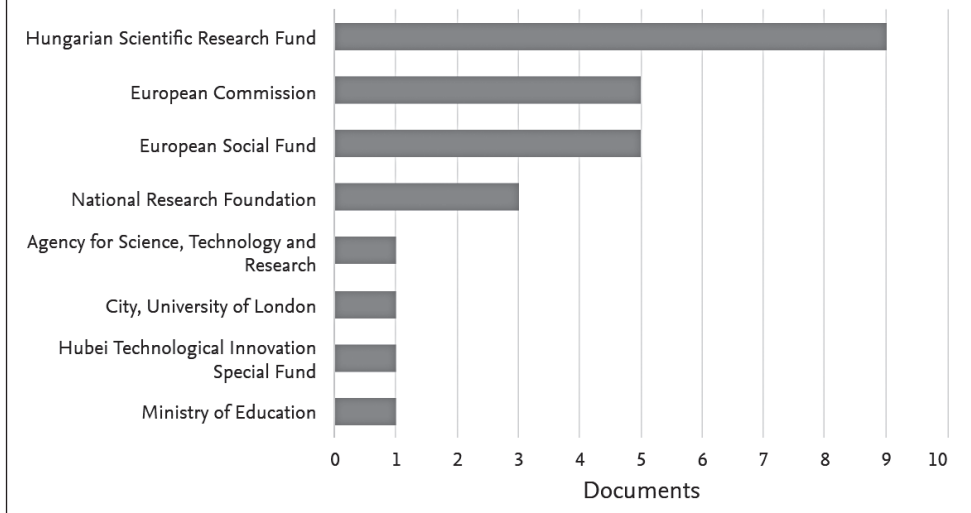
Documents by type

Dokumentum típusok

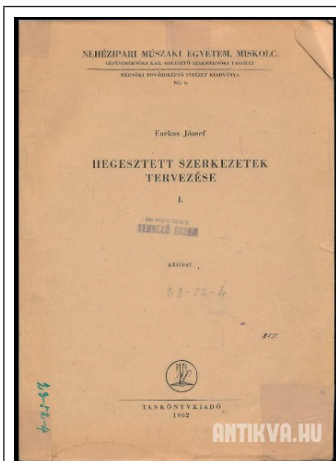
Documents by funding sponsor

Compare the document counts for up to 15 funding sponsors.

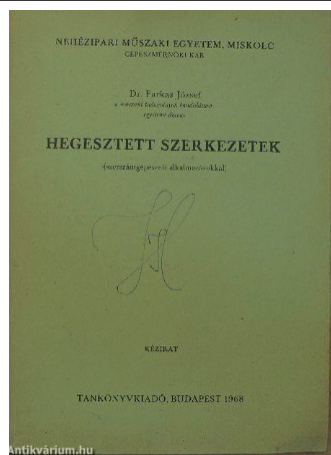

A cikkeket támogató projektek, intézmények

Monográfiák, jegyzetek és konferencia kiadványok

Farkas József: **Hegesztett szerkezetek tervezése,**
Tankönyvkiadó, 1962

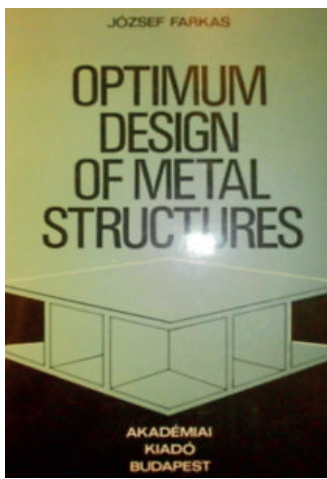
Farkas József: **Hegesztett szerkezetek,**
Tankönyvkiadó, 1968

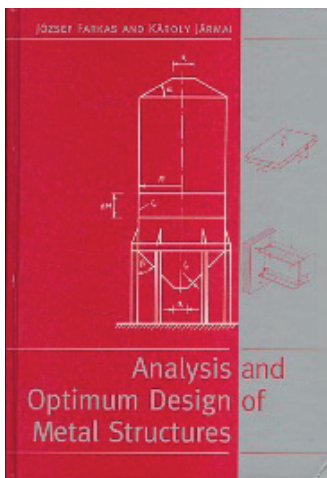
Farkas József: **Fémszerkezetek,**
Első kiadás, *Tankönyvkiadó, 1974*

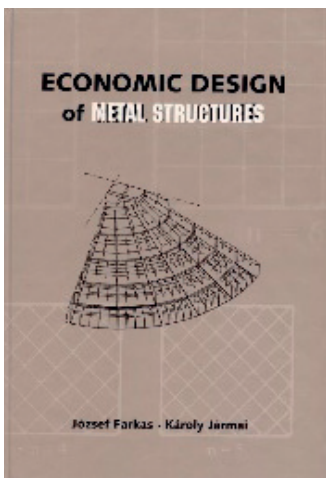
Farkas József: **Fémszerkezetek**,
Második módosított kiadás,
Tankönyvkiadó, 1974

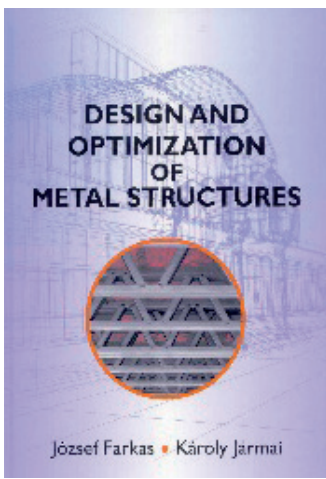
Farkas József: **Optimum design of metal structures**, *Akadémiai Kiadó – Ellis Hoorwood*, 1984

Farkas, J., Jármai, K.: **Analysis and optimum design of metal structures**, *Balkema Publishers*, Rotterdam, Brookfield, 1997, 347 p. ISBN 90 5410 669 7.

Farkas J. & Jármai K.: **Economic design of metal structures**, *Millpress Science Publisher*, Rotterdam, 2003, 340 p. ISBN 90 77017 99 2

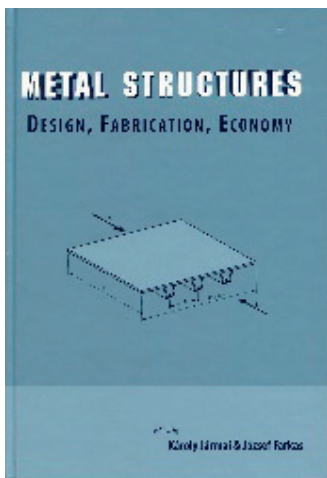

Farkas,J., Jármai,K.: **Design and optimization of metal structures**, *Horwood Publishers*, Chichester, UK, 2008. 328 p. ISBN: 978-1-904275-29-9

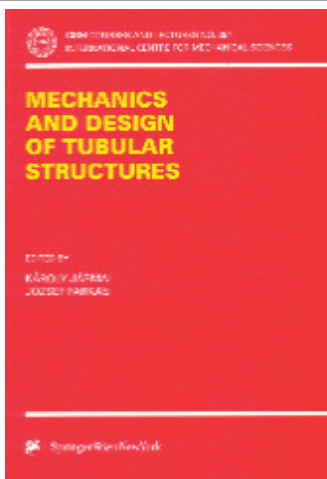

Farkas,J., Jármai,K.: **Optimum design of steel structures**, *Springer Verlag*, Heidelberg, 2013. 288 p. ISBN 978-3-642-36867-7, <http://dx.doi.org/10.1007/978-3-642-36868-4>

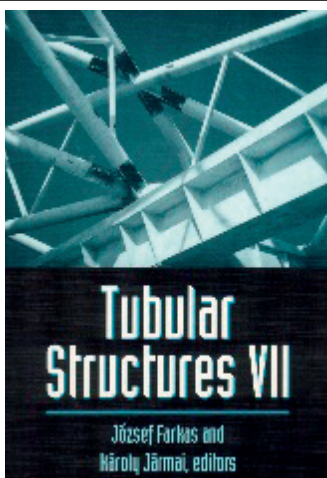
Járkás József Jármái Károly FÉMSZERKEZETEK INNOVATÍV TERVEZÉSE	Farkas József, Jármai Károly: Fémszerkezetek innovatív tervezése, <i>Gazdász-Elasztik Kiadó és Nyomda</i>, 2015, 592 old. ISBN 978-963-358-064-6
Károly Jármai - József Farkas - Editors Design, Fabrication and Economy of Metal Structures International Conference Proceedings 2013, Miskolc, Hungary, April 24 - 26, 2013 Springer	Jármai,K., Farkas,J. (Eds.): Design, fabrication and economy of metal structures: International Conference Proceedings, Miskolc, Hungary, 2013, 24 - 26 April, <i>Springer Verlag</i>, Heidelberg, 2013. 667 p.
DESIGN, FABRICATION AND ECONOMY OF WELDED STRUCTURES International Conference Proceedings 2008 Miskolc, Hungary, 24 - 26 April editors Károly Jármai • József Farkas	Jármai,K., Farkas,J. (Eds.): Design, fabrication and economy of welded structures: International Conference Proceedings, Miskolc, Hungary, 2008, 24 - 26 April, <i>Horwood Publishers</i>, Chichester, UK, 2008. 582 p. ISBN: 978-1-904275-27-5

Jármai, K., Farkas, J. (Eds.): **International Conference on Metal Structures**, Miskolc, Hungary, April 3-5., 2003. *Millpress Science Publishers*, Rotterdam, 2003, 397 p. ISBN 90 77017 75 5

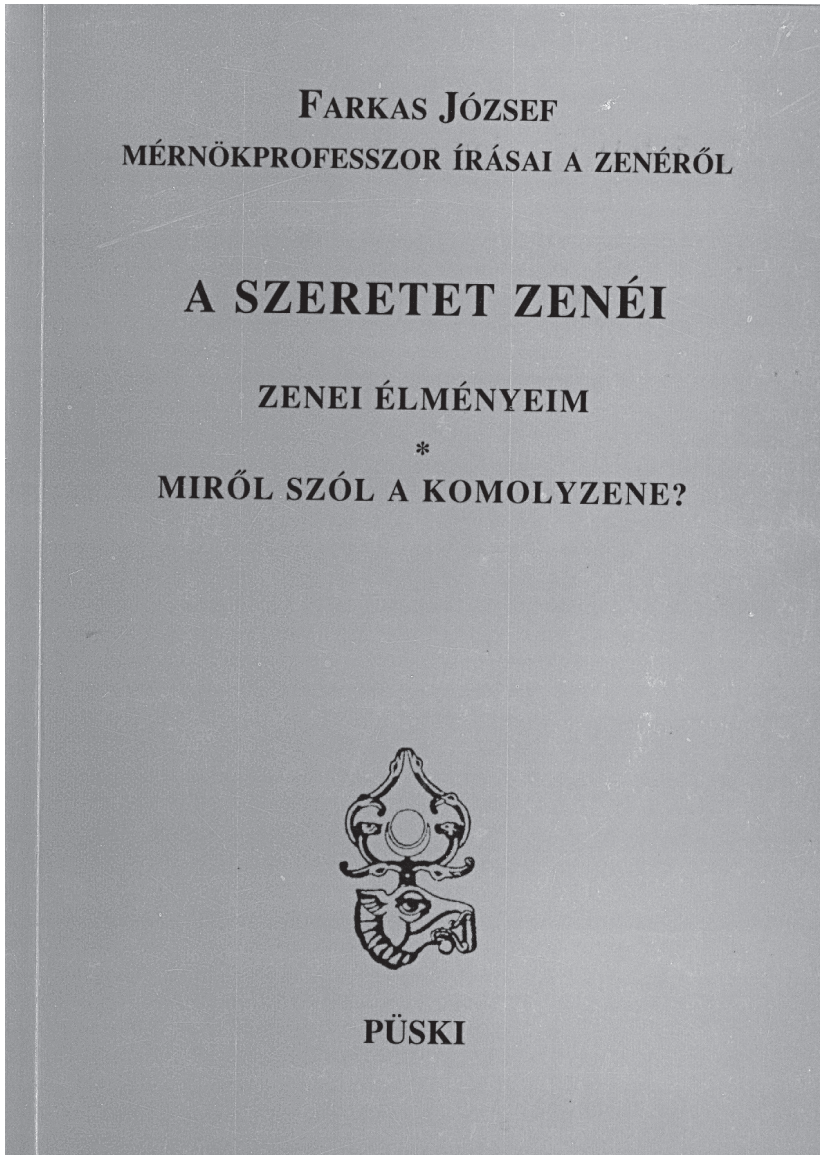
Jármai, K., Farkas, J. (Eds.): **Mechanics and Design of Tubular Structures**, *Springer Verlag*, 1998. 337 p. ISBN 3-211-83145-2

Farkas, J., Jármai, K. (Eds.): **7th International Symposium on Tubular Structures**, Aug. 28-30. 1996. University of Miskolc, Hungary, Proceedings, *Balkema Publishers*, Rotterdam, 1996. 490 p. ISBN 90 5410 828 2

Zenei munkássága

Farkas József nagyon szerette a zenét. Játszani is, hallgatni is. Úgy érezte, hogy írnia kell a zenéről, hogy át tudja adni másoknak azt a felemelő érzést, amit érzett a hallgatásukkor. Több zenei könyvet is írt.

Első zenei könyve a Püski Kiadónál

FARKAS JÓZSEF

SZERETET ÉS ZENE

Második zenei könyve a Gazdász Kiadónál és Nyomdánál

Szeretet és zene

Jószaga: Viktória

Kedves munkatársaimnak

és barátomnak

nyelvével

Jószaga

Miskolc, 2015 március 16.

A címlapon: Szent Cecília a zenészek védőszentje – Monostory Viktória rézkarca

A zenei könyv ajánlása

József FARKAS

reflections of a professor of engineering about music

MUSIC OF SPIRITUAL LOVE

Miskolc, 2008

Angol nyelvű zenei könyve első kiadása

József FARKAS

reflections of a professor of engineering about music

MUSIC OF SPIRITUAL LOVE

SECOND EDITION

Miskolc, 2013

Angol nyelvű zenei könyve második kiadása

César Franck (1822-1890): Panis Angelicus. Az A-dúr mise szép része a Panis Angelicus szoprán ária. A misét szoprán, tenor és basszus hangra, orgona, hárfá, gordonka és nagybőgő kíséretre komponálta Franck.

A Panis Angelicus latin szövegét nem célszerű szó szerint fordítani, hanem lelki mondanivalóját kell szem előtt tartani. Megpróbáltam így lefordítani:

Panis Angelicus fit panis hominum
Dat panis coelicus figuris terminum
O res mirabilis: manducate dominum
Pauper, servus et humilis.

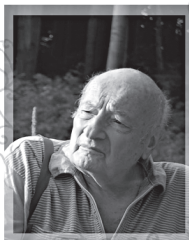
Angyali szent kenyér e parányi ostya
Étele léleknek szeretetét ontja
A krisztusi szent test vele jön el hozzám
Fényét befogadjuk és hozzá száll imánk

Edward Edgar (1857-1934):

A remény és dicsőség földje – ünnepi induló zenekarra Op.39.No.1.

Református ének-szöveg:

Hálás szívvel áldunk téged Istenünk
Nézz le ránk az égből halld meg énekünk
Trónod meg nem rendül mindvégig megáll
Zengjen hallelujánk hozzád nagy király

2011-es CD borító

Johann Sebastian Bach (1685-1750) 124. kantáta

„Meinen Jesum lass ich nicht”. A záró korál szövegét fordítottam le.

Johann Gottfried Walther (1684-1748) hat szép orgona-variációt írt rá.

Jesum lass ich nicht von mir
Geh' ihm ewig an der Seiten
Christus lässt mich für und für
Zu den Lebens Bächlein leiten
Selig, der mit mir so spricht:
Meinen Jesum lass' ich nicht.

Jézusom szeretete
Megaranyozza életemet
Mint a patak friss vize
Életben tartja lelkemet
Őt szívembe fogadom
Jézusom el nem hagyom

Bach: Jesu meine Freude - motetta BWV 227.

A Református énekeskönyvben „Jézus vigasságom” 294. ének.

Walther erre is írt változatokat. Fordításomban ügyeltem az azonos szótagszámra, így énekelhető is.

Jesu meine Freude
Meines Herzens Weide
Jesu meine Zier
Ach, wie lang, ach lange
Ist dem Herzen bange
Und verlangt nach dir!
Gottes Lamm mein Bräutigam
Ausser dir soll mir auf Erden
Nichts sonst Liebers werden.

Jézusom örömöm
Tenéked köszönöm
Lelkem életét
Te feltámasztottad
Fényeddel áldottad
Szívem énekét
Erősíts meg hitemben
Küldj égi reménysugarat
Hogy tüzed megmarad

2011-es CD borító

A zene hangjai mellett emlékezem szeretett feleségemről, Gabikámról, aki 2013. február 4-én lenne 80 éves. A zene volt az egyik szép kapocs közöttünk, sokat játszottunk négykezes zongorán, legkedvesebb darabunk volt Dvořák 10. szláv tánca. 36 évi együttlét után 1989. április 26-án kellett tőle szomorú szívvel búcsúznom. Az ő emlékének szentelem ezt a CD-met.

I would like to remember my dear wife Gabriella, who would be 80 (born 4.2.1933). Music was a nice link of our life, we have played four-handed on the piano, our favourite music was the Dvořák's Slav dance No.10. After 36 years life together I have lost her, she died 26.4.1989. I want to devote this CD to her memory.

2012-es CD borító

Bach: Warum betrübst du dich, mein Herz? Kantáta No.138.

Orgona: Pachelbel

Warum betrübst du dich mein Herz	Szívemet miért gyötöri bánat
Bekümmertest dich und trägest Schmerz	Mardosó kétség miért támad
Nun um das zeitliche Gut?	Az út végén Jézus vár
Vertrau du deinem Herren Gott	Szeretete megvigasztal
Der alle Ding erschaffen hat	Nem törődöm földi bajjal

Bach: Christus, der ist mein Leben. Kantáta No.95.

(Ref. Énekeskönyv 200.sz.)

Orgona: Walther

Christus, der ist mein Leben	Krisztus az én életem
Sterben ist mein Gewinn	Ha eljön a halál
Dem tu ich mich ergeben	Jézus él a mennyekben
Mit Fried fahr ich dahin	A lelkem rátalál
Wenn meine Kräfte brechen	Ha majd elfogy az erőm
Mein Atem geht schwer aus	Szó elhal ajkamon
Und kann kein Wort mehr sprechen	Fogadd én Üdvözítőm
Herr nimm mein Seufzen auf	Utolsó sóhajom
Wenn mein Herz und Gedanken	Gyarló testem kialszik
Vergehen wie ein Licht	Eltűnik mint a fény
Das hin und her muss wanken	Lelkem hozzád igyekszik
Wenn ihm die Flamm gebricht	Mert éltet a remény

2012-es CD borító

Megemlékezés

Édesanyámra emlékezem, aki idén lenne 110 éves. Farkas Lajosné Bartus Katalin (1904-1968). Ő szeretettette meg velem Istent és a zenét. Ő tette lehetővé, hogy mérnöki diplomát szerezhsek a Budapesti Műszaki Egyetemen a nehéz időkben 1946-1950 között. Vele zongoráztam négykezes darabokat, legjobban szerette Suppé „A költő és paraszt” nyitányát. Neki küldtem annak idején a rádió „Szív küldi” műsorában Händel „Largo”-ját a Xerxes operából Benjamino Gigli énekhangjával. Ezt játszom most orgonán emlékére.

Commemoration: I commemorate my Mother, who would be 110 years old this year. She educated me to be a religious man and to be a friend of music. She made it possible for me to study in very difficult circumstances of years 1946-50 at the Technical University of Budapest and be a certificated engineer. I played piano four-hands with her, her favourite piece was the Suppé's overture „Poet and peasant”. In that time I have sent her through the Radio's "Programme of wishes" the Largo from Handel's opera Serse with the singing voice of Benjamino Gigli. I am playing on organ this music in the present CD to her memory.

2014-es CD borító

A Szűzanya két arca

A fájdalmas: Stabat Mater (részlet, ford. Sik Sándor) orgona: Pergolesi: Stabat Mater

Vidit suum dulcem Natum

Látta édes Fiát végül

Moriendo desolatum

Haldokolni vigasz nélkül

Dum emisit spiritum

Míg kiadta életét

A kegyes: Salve Regina (ford. Szőke Ágnes) orgona: Schubert: Salve Regina

Salve, Regina

Drága Királynőnk

Mater misericordiae

Anyja a könyörületnek

Vita, dulcedo

Élet, édesség

Et spes nostra, salve!

Reményünk, köszöntünk!

Ad te clamamus

Hozzád kiáltunk

Exules filii Evae

Éva száműzött fiai

Ad te suspiramus

Téhozzád sóhajtunk

Gementes et flentes

Könnyezve, zokogva

In hac lacrimarum valle

Ebből a siralomvölgyből

Eia ergo

Ezért hát

Advocata nostra

Szószóló jó Anyánk

Illos tuos

Sugaraid

Misericordes oculos

Könyörületes szemednek

Ad nos converte

Fordítsad felénk

Et Jesum

És Jézust

Benedictum fructum

Áldott méhed drága

Ventris tui

Gyümölcsét is

Nobis post hoc exilum

Nekünk száműzésünk után

Ostende

Mutasd meg

O clemens, o pia

Ó kegyes, ó jó

O dulcis virgo Maria

Ó édes szép Szűz Mária!

2014-es CD borító

Megemlékezés

Farkas Lajos (1881-1945)

Születésemkor, 1927-ben édesapám járásbíró volt a szlovákiai Eperjesen (Prešov). Mivel magyarnak vallotta magát, 1939-ben, amikor Kassa magyar lett, oda helyezték járásbírónak. Onnan 1945 februárjában mint értelmiségit szovjet munkatáborba hurcolták. A Doneck melletti Jenakijeve-ben 1945 április 7-én vérhasban meghalt.

Halálának 70 éves évfordulójára e CD-vel emlékezem, Chopin Gyászindulójával. „Elment akit szerettem”.

Commemoration

When I was born, in 1927, my father was a county court judge in the Slovak town Prešov. He was a Hungarian, therefore he was relocated in 1939 to be a judge in the town Kassa, which belonged to Hungary from 1939 to 1945. He was deported as an intellectual, in February 1945 from Kassa to a concentration camp in Soviet Union. He died by dysentery in the town Jenakijeve near Doneck in 7th April 1945.

I commemorate the 70th anniversary of his death in this CD with a funeral music of Chopin's Marche funèbre. „A man was gone, whom I loved”.

2015-ös CD borító

J.S.Bach: Lobe den Herren BWV 137 kantáta

Szöveg: Joachim Neander 1680, orgonafantázia: Niels Gade (1817-1890)

Református énekeskönyv: *Áldjad én lelkem a dicsőség erős királyát* (264.sz.)

Áldjad én lelkem a dicsőség erős királyát

Őneki mennyei karokkal zengj hálát

Zúgó harang

Ének és orgonahang

Mind az ő szent nevét áldják

Áldjad Őt, mert az Úr mindent oly szépen intézett

Sasszárnyon hordozott, vezérelt, bajodban védett

Nagy irgalmát

Naponként tölti rád

Áldását mindenben érzed

Áldjad Őt, mert csodaképpen megalkotott téged

Elkísér utadon tőle van testi épséged

Sok baj között erőd

Volt és örömöd

Szárnyával takargatva védett

Áldjad Őt, mert az Úr megáldja minden munkádat

Hűsége mint ég harmatja bőven rád árad

Lásd mit tehet

Jóságos lelke veled

És hited tőle mit várhat

Áldjad az Úr nevét Őt áldja minden énbennem

Őt áldjad lelkem és róla tégy hitvallást nyelvem

El ne feledd

Napfényed Ő teneked

Őt áldjad örökké Ámen

Rátaláltam egy korálra

Rátaláltam egy korálra

Mellyel lelkünk Jézust áldja

A szövege sok-száz éves

Rólam is szól nem kétséges

A valóság megrendítő

Bajban Ő volt a megmentő

Ő áldja meg minden munkám

Róla zengjen az orgonám

Nem lehet az vak-véletlen

Hogy Ő öröklik felettem

De véletlenekkel mutat

Kereső lelkemnek utat

Kérdésekre Ő ad választ

És ránk szent kegyelmet áraszt

Róla sokat meditálok

Szent zenével hozzá szállok

Hosszú életet adott nekem

Gondosságát áldja lelkem

Sorsomat kezébe teszem

Jézust szívemből szeretem

2015-ös CD borító

Számos koncertet adott. Rendszeresen fellépett évente a kutatók éjszakáján a Zene-palotában. Műsorfüzet ez alkalomból.

BAROKK ZENE ORGONÁN

Előadja dr. Farkas József ny. egyetemi tanár

1. J. G. Walther (1684-1748) Meinen Jesum lass ich nicht. Korál változatokkal
2. G. Tartini (1692-1770) Largo espressivo
3. J. S. Bach (1685-1750) d-moll preludium és fuga BWV 549a
4. G. B. Martini (1706-1784) a-moll orgonaszonáta
5. G. F. Haendel (1685-1759) g-moll orgonaverseny Op. 7. No. 5.
6. J. Pachelbel (1653-1706) Fuga
7. A. Corelli (1653-1713) g-moll (karácsonyi) concerto grosso Op. 6. No. 8.

BAROQUE MUSIC

played by Prof. em. Dr. József Farkas (organ)

1. J. G. Walther (1684-1748) Choral and variations
2. G. Tartini (1692-1770) Largo espressivo
3. J. S. Bach (1685-1750) Prelude and fugue in d-minor BWV 549a
4. G. B. Martini (1706-1784) Organ sonata in a-minor
5. G. F. Handel (1685-1759) Organ concerto in g-minor Op. 7. No. 5.
6. J. Pachelbel (1653-1706) Fugue in C-major
7. A. Corelli (1653-1713) Concerto grosso in g-minor (Christmas) Op. 6. No. 8.

Jármai Károly interjúja Farkas Józseffel (2016. augusztus 20.)

– *Tehát most van 2016. augusztus 20-a, pont egy nevezetes nap, Farkas Józsefet kérdezem arról, hogy mikor született, milyen családi háttérrel indult?*

1927-ben születtem december 15-én, Eperjesen laktunk, mert a papám Eperjesen volt bíró, járásbíró. Érdekes, hogy most azt fedeztem fel, hogy hogyan ismerkedtek meg a szüleim.

– *Hogyan ismerkedtek meg?*

Mamám ő miskolci születésű, tehát Miskolcon élt, és apám meg eperjesi és a kettő úgy kapcsolódik össze, hogy ugye most szó van arról, hogy az eperjesi jogász egyetemnek lesz itt Miskolcon egy kirendeltsége, ahogy régen is volt.

– *Érdekes!*

Régen volt egy kirendeltsége az eperjesi jogász akadémiának, jogász egyetemnek, hát egyetem vagy akadémia, 27-ben és valószínű, hogy akkor idejött a papám, és itt ismerkedtek meg mondjuk egy jogász bálon, el lehet képzelni. Hát ez most jutott így eszembe, illetve nemrégén jutott eszembe. Most van erről szó, hogy itt lesz valami Eperjes-Miskolc közös jogász...

– *Mennyi volt az életkor különbség közöttük, mennyivel volt fiatalabb az édesanyja?*

Elég nagy volt az életkor-különbség, mert apám 1881-ben született. Úgyhogy ő már 45, 40 fölött volt. Anyám pedig 22 vagy 23 volt, ez 20 év korkülönbség volt. Na szóval ott laktunk, hát ugye akkor elkezdtem már az elemibe járni, szlovák gimnáziumba, szlovák megyei alapfokú elemi iskolába, de aztán jött ugye a 39, amikor Kassa magyar lett, és akkor apámat áthelyezték először Tornaaljára aztán Miskolcra, mert ő magyarnak vallotta magát, és magyarul akart tovább dolgozni, és így aztán a magyar, Miskolci Járásbíróságon volt. Úgyhogy aztán mi is átköltöztünk, tehát egy ilyen nagy hurcolkodás volt. Egyik hurcolkodás az volt, hogy Eperjesről Kassára költöztünk 39-ben, aztán ugye a második nagy hurcolkodás az akkor volt, amikor megint szlovák lett Kassa, és akkor megint átköltöztünk a szlovák Kassáról Miskolcra.

– *De közben azért eltelt egy pár év?*

Hát ott Kassán ugye a Premontrei gimnáziumban tanultam. Az első hat évet ott tanultam végig a Premontrei gimnáziumban magyarul, és aztán ugye az 44-ben lett szlovák, és akkor 44-45-ben másfél év alatt elvégeztem, akkor szlovák lett az a gimnázium, ugyanabban az épületben volt továbbra is és ott végeztem szlovákul a gimnáziumnak a hetedik-nyolcadik osztályát, és ott is érettségiztem szlovákul.

– *Nem lehetett könnyű.*

Hát nehéz volt, ez tényleg egy nyelvlecke volt, mert oroszul, latinul, franciául is tanultunk, és mindent szlovákul. Úgyhogy egy jó kis nyelvlecke volt. Aztán ugye, meg ájtjöttünk ide, hát közben apámat közben elvitték ugye malenkij robotra az oroszok és sajnos nem is jött vissza, mert ő már idős volt, 64 éves volt akkor. És a doni bányákban meghalt.

– *Nem tudni részleteket arról, hogyan történt?*

Hát részleteket nem, de voltak neki társai, akik egy páran hazajöttek onnan, akik fiatalabbak voltak, hazajöttek és egy-két dolgot meséltek. Hát vérhasban halt meg.

– *Ajjaj!*

Mást aztán mit tudtak mondani, mert nem nagyon tudtak semmit mondani. A lényeg az, hogy aztán azért jöttünk át, mert itt mamámnak volt egy fél házrészke ott a Zöldfa utcában. Az egy régi épület volt, de ott laktak rokonaink, és ott tudtunk egy szobát, azt hiszem aztán két szobát is magunknak fenntartani, és aztán ott laktunk. Hát bizony elég hosszú ideig laktam ott, mert 68-ban költöztünk aztán át már a feleségemmel, tehát 46-tól 68-ig ott laktunk a Zöldfa utcában.

– *22 évig.*

Igen. Közben ugye megnősültem, mert az volt, hogy aztán én a budapesti egyetemen végeztem el az építőmérnöki kart. Ez 46-tól 50-ig tartott. Tehát 50-ben végeztem el az egyetemet, és aztán rögtön ide kerültem Miskolcra. Hát először a MÁV-hoz kerültem volna, de aztán beszerveztek engem az egyetemre, Sályi professzor úrnak a rektorsága alatt és tanszékvezetése alatt kezdtem el az oktatást.

– *Ez hogy jött, ez a dolog, hogy hívták Józsi bácsit az egyetemre? Tehát hogy gondolta, hogy került egyáltalán ez szoba?*

Hát ugye úgy, hogy amikor az ember végez, akkor ott volt a személyzetis, volt személyzetis osztály, személyzeti osztályvezető, és kérlek szépen az aztán...

– *Ő elhelyezte az embereket?*

Aztán ő helyezgette el az embereket.

– *Józsi bácsi szeretett volna Budapesten maradni?*

Hát, hát persze hogy szerettem volna Budapesten maradni, mert ugye ott volt az Acélszerkezetek tanszék. Bár nem oda hívtak engem érdekes módon, hanem a Játi tanszékre, a talajmechanikára hívtak először, mert ott is kitűnően végeztem, mert csak az azért nem tetszett nekem, mert azt mondtuk, hogy van egy Játi-féle tejbegríz. Ugye? Tejbegríz alatt értettük a talajt. Mert a talaj, hát az nem úgy viselkedik, mint egy tejbegríz, de mi úgy számoltuk, mint tejbegrízt. Na és ezért nem szerettem én ezt a talajmechanikát, mert egy elég labilis tantárgy volt, szóval akkor még pláne eléggé kifejtetlen, és...

– *De ott az évfolyamon különböző hallgatók voltak, tehát voltak a jobbak, meg voltak a kevésbé jók - ...*

Volt három, három szak volt, volt a hidász szak, ezt úgy hívtuk, hogy hidászok, de ez tulajdonképp itt építőmérnöki statikus, aztán voltak a vizesek és voltak az útvasutasok. Három szak volt. Mindegyikbe körülbelül százan kezdtük el, úgyhogy háromszáz-as létszámmal kezdett az évfolyamunk.

– *Ez szép létszám.*

És ugye most...

– *És akkor ott a jobb tanulókat hívták inkább a tanszékre gondolom.*

Persze, a jobb tanulókat hívták tanszékekre, igen.

– *És hány jó tanuló volt, mondjuk ott a hidászoknál?*

Hát ugye a Kaliszky Sanyi volt az egyik...

– *Kaliszky Sanyi?*

Mi ketten vezettük az évfolyamot Kaliszkyval, persze. Mi voltunk az elit-társaság. De voltak mások is.

– *És Halász Ottó?*

Hát Halász Ottó, ő már hamarabb végzett. Egy évvel hamarabb végzett, ő akkor ott volt már tanársegéd a Korányi tanszéken, Korányi volt ugye az Acélszerkezetek tanszék vezetője. Na és hát ugye, a pártemberekhez kerítették oda, akik aztán ott az Acélszerkezetek tanszéken nem is maradtak túl sokáig, elkeveredtek jobbra-balra. Mert én sajnos aztán kikerültem onnan és itt Miskolcon telepedtem le, hát mert a mamám itt volt ugye, mondjuk azt, az egy pozitívum volt, hogy itt volt lakásom meg minden.

– *Hát, de azért ő is egyedül lett volna különben?*

Hát ő nem, mert a mamája élt még, a nagyanyám élt. A nagyanyám 56-ban halt csak meg. Még velünk élt igen.

– *Sokáig élt akkor, hosszú élete volt?*

80 évesen halt meg.

– *Az édesanyja hol dolgozott akkor Józsi bácsinak? Tehát Eperjesen meg Kassán ő még dolgozott?*

Ő ott nem dolgozott, hát ott nem kellett dolgoznia és Kassán se dolgozott. Hát Kassán ugye aztán amikor már azokon az éveken, vagyis azon az éven 45-46 elején akkor ilyen kötögetésből éltek, mert nagyanyám is szépen horgolt-kötött meg minden. S aztán itt Miskolcon is ebből éltek egy jó darabig. Aztán a mamám kapott egy raktárosi állást a kórházban, a Semmelweisbe, oda járt, raktáros volt ott.

– *Őneki milyen végzettsége volt, polgárit végzett?*

Hát polgári érettségije volt neki.

– *Nem volt az kis dolog akkor. Akkor az érettségi, az nem volt kevés.*

Ez volt igen.

– *És a nagyszüleiről akkor, a nagyapjáról mit tud Józsi bácsi?*

Hát nem sokat, mert már nem élt, meghalt.

– *Hamar?*

Igen, őt már nem is ismertem. Ő meghalt egy pár évvel ezelőtt, amikor én születtem, azt hiszem. Ő olyan huszon- nem tudom hány évben halt meg. És én 27-ben születtem.

– *És az apjának a szülei azok meg megint hamarabb haltak meg, akkor már ő idősebb volt.*

Hát az apámról nem sokat tudok tényleg. Az apámnak volt egy testvére, hát, nem testvére, valami közeli rokona volt. Az ilyen festőművésznő volt. Klock Bertának hívták. Még itt voltak képei is azt hiszem, de lehet, hogy most már nincsenek itt a képek. Ő volt, és ugye hát mivel ő idős volt, már a papám, hát nem éltek már a szülei.

– *Nahát, ez az!*

Az apja az eperjesi bank igazgatója volt.

– *Az komoly állás.*

Úgy, hogy nem egy jó káder. Akkor még jó káder volt igen. Tulajdonképpen azért Eperjesen is ugye azért, igen éltek ott magyarok. Annak idején a 20-as években ott azért volt egy magyar társaság még, emlékszem, hogy együtt jártak, hát én is néha, aztán már később én is jártam, mentünk a Tátrába kirándulni magyar társasággal. Mentünk többször is kirándulni. Ott a Sárosi hegyre mentünk fel. Sokat kirándultunk, mert szerették apám is, anyám is, szerették a kirándulást.

– *Mindig ilyen bérházi lakásban laktak a városban, vagy kertés...*

Eperjesen saját házunk volt.

– *Kerttel?*

Hát egy kis kert volt igen.

– *De Kassán ott már csak a ház volt, vagy házrész?*

Kassán ott már állami lakásban voltunk, mert ugye apám kapott állami lakást mint jogász, mint bíró. Aztán amikor ugye elvitték, akkor aztán át kellett nekünk költözni egy maszek házba. Az már nehezebb ügy volt.

– *És akkor igazából Szlovákiában nem maradt semmilyen ingatlan?*

Hát nem maradt, mert nagy nehezen anyám kiharcolt valami minimális összeget, amit kaptunk a házból, mert aztán azt kisajátították meg minden. Hát így történt igen. Kérlek szépen, de most közbevetőleg szeretnék neked valamit elmondani, ez tulajdonképpen hozzátartozhat az életrajzomhoz is, ezt azért hoztam elő, mert ha megnézed, volt egy évfolyamtársam, Lipták Ferenc. Megtalárod a ...

– *Liptai András van az aranydiplomások között.*

Lipták Ferencet keressed. Arrébb van, később van azt hiszem.

– *Hát itt most az aranydiplomásokat néztem.*

De később vannak a vasdiplomások.

– *Vasdiplomás volt?*

Persze, 15-ös vasdiplomás volt.

– *Kaliszky Sándor, Lipták Ferenc, látom.*

Na most kérek szépen most kaptam egy levelet, képzeld el, két nappal ezelőtt, kaptam egy levelet kitől? A Lipták Ferencnek a lányától, képzeld el, a lányától.

– *És mit szeretne?*

Azt mondja, hogy azért ír nekem egy levelet, mert ő engem keres, Farkas Józsefet, aki a Miskolci Egyetemen oktat és orgonál. Ugyanis ez a Lipták Ferenc ez rendezte, néha rendezte az évfolyamtalálkozókat, és akkor aztán egyszer valamelyik évben vittem fel ilyen CD-eket, és neki adtam CD-t – hát egy pár embernek, ismerősnek ajándékoztam –, és a lánya megtalálta.

– *De miért, most már nem él a Lipták Ferenc?*

Már meghalt.

– *Mert itt még rendszeren szerepel...*

Igen, úgy látszik, utána halt meg valamikor. Azt már nem tudom mikor halhatott meg. És kérek szépen csodálkozott, mert az volt a címe, a remény sugarai, az volt a címe a CD-nek és 2011-ben volt ez a CD. És meghallgatta, és nagyon megtetszett neki. Úgyhogy ezt köszönte meg. Úgyhogy ilyen csodálatos élményben volt része neki. És a mai napig is hallgatja az én CD-met. Na hát ez egy érdekes visszajelzés? Hát, ez egy fantasztikus visszajelzés, ami nekem nagyon sokat ér.

– *Hát, ez biztos.*

Mert kevés visszajelzést kap az ember, de ez tényleg egy... És tudod hol lakik? Ispánk. Tudod hol van az? Vas megye legdélibb szakaszán, egész a csücskében.

– *Az ország másik végében.*

Teljesen, és ez egy kis falu lehet, de benne van a térképen Ispánk, fogok neki majd írni, meg majd küldök neki CD-t is, meg majd a könyvemet is elküldöm.

– *Hadd legyen meg neki.*

Hát szóval ilyen érdekes visszajelzés volt. Hát ez egy közbülső megjegyzés.

– *És visszatérve akkor másféle rokonok, unokatestvér vagy valaki volt, akit ismert?*

Ja hát persze volt, az a helyzet, hogy mamám részéről, illetve nagyanyám részéről volt olyan, mert a nagyanyám, őt Göttl Ilonának hívták, és három Göttl-lány volt, Göttl Ilona...

– *De ez a név német?*

Német. Persze erős német. De azt hiszem, hogy a papám is német származású, mert még volt egy olyan dokumentum, ahol a Farkast sch-val írta. Meg ilyenek voltak benne. A lényeg az, hogy Göttl Ilona, Göttl Etelka és Göttl Mária. Három testvér. És mind a három testvérnek voltak utódjai. Nahát ezek közül került ki például Cini, mert Cini a Máriának az unokája. Például tehát ilyen rokonságok vannak.

– *Melyik volt a Józsi bácsinak a nagyanyja?*

Az Ilona, de neki csak az én mamám volt a lánya.

– *Tehát egy gyereke volt csak...*

Igen, de az Etelkának szintén egy lánya volt, azok Mezőkövesden éltek. Mezőkövesden Göttl Etelka volt matematika tanárnő. És ő is 89-ben halt meg. Na szóval Mária neki volt azt hiszem 3 vagy 4 gyereke is volt, mert volt egy fia, azt hívták kérlek szépen Halászi Sándornak, Halászi Sándor. Mert ugye a Cini, ő meg Halászi Gizella. Tehát Halászi Sándornak a lánya a Gizi, a Cini. De ott volt még egy lány, a Kriszti. És ő is él még Budapesten, Kriszti. Aztán volt, voltak lányai, volt egy Edit nevezetű lánya, az is ott lakott a Zöldfa utcán, és ő férjhez ment egy Lőrincz nevezetűhöz, akinek a fia volt Lőrincz Zoltán, nem tudom ezt a nevet hallottad-e, nem? Ő együtt járt a feleséggel, egy évfolyamba jártak. Lőrincz Zoli, de már ő is meghalt.

– *És akkor Józsi bácsi, azt mondja, hogy ott lakott a Zöldfa utcában hosszú ideig, mert hát megnősült, még akkor is ott lakott?*

Persze, igen, hát 57-ben.

– *Hogy ismerkedett meg a feleségével?*

Hát, az egyetemen persze.

– *Tehát hogy tanította?*

Igen-igen. Hát ő már akkor másodéves volt, amikor megismertem.

– *Olyan hamar tanulták az acélszerkezeteket?*

Igen, másodéven már tanítottam azt hiszem. Hát, ő nyíregyházi születésű, s Nyíregyházán érettségizett, és aztán 51-be került az egyetemre.

– *De hogy jött ő műszaki egyetemre? Miért nem tanárnőnek ment vagy valami másnak?*

Hát ezt nem tudom.

– *Ennyire érdekelte a műszaki téma, a gépészet?*

Úgy látszik, hogy vagy beszervezték, vagy valami, erről nem tudok, hogy ő hogy került az egyetemre. De úgy látszik, hogy akart jönni, mert Nyíregyházán még nem volt egyetem.

– *Meg ott nem volt ez a tanárképző még akkor.*

Nem, és akkor úgy látszik, hogy egyetemre akart jönni, hát itt volt a legközelebbi.

– *Hát igen, vagy Debrecen, mert a Debreceni Egyetem is megvolt már.*

Hát az is megvolt igen.

– *És akkor az egyetemen pedig a tanszék, ahova került a Sályi...*

Hát a Mechanikai tanszék, igen. Hát ott voltam 9 évig a mechanikán.

– *Hát az is szép idő.*

50–59-ig, amikor is ugye azt mondta a Pista bácsi, hogy én akkor kerüljek át erre az anyagmozgatási, akkor még Szállítóberendezések tanszékére, merthogy én ide oktattam a darukat már. Már kezdettől fogva én már oktattam az első évfolyamot Kozák Imrét, én már oktattam daru-tervezésre. Akkor ott volt ugye az egyetem a Földesben. Mert ott volt egy ilyen földszintes épület, ott ahol most a sarkon van a bank, amellett volt egy földszintes épület, és ott voltak a tankörök. Oda jártam, és ott hát akkor még...

– *Akkor az közel volt a Zöldfa utcához?*

A Zöldfa utcától is gyalog jöttem persze igen. Na most az volt, hogy akkor még az Esztergályos Guszti bácsi tartotta az acélszerkezeteket és én ott tanársegédeskedtem nála már. De akkor még a mechanikát tanítottam.

– *Mechanikát is tanított Józsi bácsi?*

Hát hogya, sőt én előadásokat is tartottam mechanikából, mert ugye Pista bácsi, mint rektor nem sokszor ért rá oktatni, és engem – hát főleg amikor már kint voltunk a Dudujkán – akkor én ott az egyes számú fő előadóban is oktattam már.

– *Arról van is kép.*

Első éves bányász-kohászokat tanítottam mechanikára, statikára meg egyebekre.

– *59-ig ment ez a dolog. És akkor 59-től a jött a Szállítóberendezések.*

Igen. Hát aztán ott a szállítón ott acélszerkezeteket oktattam. Tehát főleg darukat nyilván.

– *Hát én azt hiszem, hogy most eddig jussunk el. Nem akarom Józsi bácsit se lefárasztani. Ezt mindjárt megállítjuk.*

Folytatás

– *Azt akarom kérdezni, hogy 1959-ben, amikor átkerült a Mechanika tanszékről a Szállítóberendezésekre...*

Na idefigyelj, hát valami koncepciónak kellene lennie, valami programnak, valami tervezetnek, csak úgy haladni ez nem jó így.

– *Milyen tervezetet tudunk mi kitalálni?*

Hát ez a kérdés, hogy milyen kérdéseket akarsz föltenni?

– *Hát most egyelőre az volt, hogy mentünk át, hogy az életében mik történtek? Hogy kik voltak a szülei meg a rokonai, hogy most már 1959-ben átment egyik tanszékről a másikra. Utána jönnek aztán az olyan jellegű kérdések, hogy szakmai szempontból, vagy*

hogy a kutatási lehetőség szempontjából melyik hely volt a jobb, vagy a rosszabb. Hogy melyek azok a fő területek, amelyeken úgy érzi Józsi bácsi, hogy sikert ért el, melyek azok, amelyeken még dolgozni kell?

Jaj, hát nem vagyok formában most. Ezért, ha átmennék abba a szobába...

– *Az jobb lenne?*

Ott jobban le tudok ülni, kényelmesen.

– *Na! És akkor ebbe a nagy párnásra ül Józsi bácsi?*

Én oda ülök szembe...

– *Ez olyan, mint valami repülő. ... Na térjünk akkor vissza 1959-re. Józsi bácsi átment a Mechanikai tanszékéről a Szállítóberendezésekre, úgy gondolták, hogy a daru oktatás miatt jobban oda tartozik. Pedig a Józsi bácsi volt a fő helyettesítő előadója Sályi rektor úrnak.*

Igen.

– *És mégis azt mondta, hogy a Sályi azt gondolta, hogy át kellene mennie? Akkor nincs segítsége neki, ki tartja meg az órákat mechanikából? Nem jött ilyen kérdés elő? Bedolgozta magát az előadások megtartásába. Azért az nem volt kevés munka? Sályi helyett. Akkor miért gondolta a Sályi, hogy pont azt az embert, aki a legtöbb előadást megtartja, azt rakom át a másik tanszékre? Vajon miért volt ilyen? Vagy volt valami konfliktus?*

Á nem.

– *Nem?*

Hát, illetve az volt, hogy ugye tulajdonképpen a Sályi Béla, illetve nem a Béla, Sályi Pista...

– *Az ifjabb? Ifjabb Sályi István?*

A Sályi Pista volt ezen a Szállítóberendezések tanszéken, és vele cseréltek, cserélünk.

– *Az az ifjú Sályi?*

Ifjú Sályi igen. Őt odavette magához a mechanikára.

– *Akkor ez volt a mozgatórugó?*

Igen, de ő mechanizmusokat tanított. Hát a mechanizmus való a Mechanika tanszékre is meg a Szállítóra is. Ő a Szállítón volt és akkor átment a Mechanikára, és én meg a Mechanikáról átmentem a Szállítóra.

– *Akkor ez volt az oka?*

Ez volt.

– *Hogy a fiát maga mellé vette az idős Sályi. És Józsi bácsi hogy élte meg ezt a tanszékváltást?*

Hát, nekem jó volt ez is.

– *Jó volt? Így akkor nem a mechanika rész csökkent valamennyire, mert hogy azok a tárgyak kiestek.*

Azok kiestek igen. Viszont volt acélszerkezet már másodévtől, és ugye akkor aztán jött oda, lejött a Vankó Ricsi. Na most ő egy nagyon jó főnök volt.

– *Igen?*

Hát attól eltekintve, hogy ugye Pestről járt le, tehát neki az volt a hátránya, hogy ő nem vett részt nagyon sok olyan fontos gyűlésen, ami kellett volna neki az információhoz.

– *És akkor elment valaki helyette? Volt már akkor helyettese? Hát ki volt akkor a tanszéken?*

A tanszéken a Bitvai Tivadar volt.

– *A Bitvai volt?*

Bitvai jött, egy darabig ő volt a tanszékvezető, a Bitvai de aztán került oda a Vankó Ricsi. És Bitvai volt azt hiszem a helyettes.

– *De volt neki tudományos fokozata?*

Bitvainak nem volt.

– *És Vankónak?*

Vankónak se volt, de aztán később azt hiszem talán ledoktorált vagy mi, nem is tudom már.

– *Tehát hogy a Bitvai miért nem volt jó nekik, hogy ő lett volna továbbra is tanszékvezető?*

Hát, nem volt egy olyan nagy lumen a Bitvai Tivadar, csendes kis emberke volt.

– *Hát a Vankó ő olyan volt?*

Vankó ő persze, hát professzori stílusa volt neki. Szóval ő...

– *Értem.*

Na meg vezető volt ugye a BÁTI-ban, a Bányászati Tervező Intézetben, ő egy főosztályvezető volt.

– *Akkor hozzászokott már a vezetéshez.*

Tehát ő nagyon jól ismerte a bányagéptant is. A szállítóberendezéseket.

– *Akkor a tanszéken ki volt még a Bitvain, a Vankón és Józsi bácsin kívül? Volt valaki más is akkor?*

Hát voltak, persze ott. Nem tudom hogy...

– *Hát a Vass Bandi ő később jött nem?*

Később jött a Vass Bandi meg a Nagy Pista.

– *Hát ezen gondolkodom, hogy a Nagy Pista mikor került oda?*

Azt sem tudom, hogy mikor kerültek ők oda.

– *Ők ott voltak akkor már amikor a Józsi bácsi már odament? A tanszékre a Vass Bandi meg a Nagy Pista?*

Hát ezt nem tudom, mert nem emlékszem erre. Valószínűleg már ott voltak. Meg az izécske volt ott, a Levente, Daróczi Levente. Ő azt hiszem ötvennyolcban végzett, tehát ő már ott volt. Levente ott volt.

– *És akkor utána, hogy alakultak a dolgok a tanszéken?*

Na most ott azért úgy alakult, hogy az acélszerkezeteket azokat, elég jól fel lehetett fejleszteni, mert akkor még lehetett megrendelni könyveket, folyóiratokat.

– *És akkor az egy két féléves tárgy volt?*

Nem, azt hiszem mindig csak egy féléves tárgy volt az. Egy féléves tárgy volt. De mondom, már másodévtől is volt.

– *Aha. És akkor változás mennyire volt, hát mennyire ment ez a dolog az úgy, hogy ott volt az a jó kis tárgy másodévből már, acélszerkezetek, hogy utána mi változott? Ez évfolyam szintű tárgy volt.*

Igen, gépész...

– *Az egész gépész évfolyam?*

Hát, az egész gépész évfolyamnak volt ez, igen.

– *De ez meddig volt? Hát a hetvenes évek közepén már ugye nem volt ilyen?*

Na hát ugye Vankó Ricsi aztán elment 66-ban már ő elment. Hát utána jött Lévai. Tehát Lévai volt, – nem is tudom meddig –, aztán jött Cselényi. Hát ugye Lévai is más témával foglalkozott, mert ő meg ugye fogaskerekes volt, a Gépelemek tanszéken. Tehát olyan nagyon sok köze a szállítóberendezéshez nem volt, hát fogaskeréken kívül.

– *Na de ő nem volt olyan erőszakos ember?*

Hát ő aztán ugye jó ideig volt dékán.

– *Így aztán a tanszékre mennyi ideje jutott?*

Hát jutott azért oda neki. Igazából itt akkor már elkezdett rohanni az idő, mert ahogy a Vankó elment 66-tól, jött a Lévai, ő ott volt vagy nem tudom kilencven... Á, nem.

– *Nem volt? Szerintem még ott volt azért valamikor. A 90-es évek legelején nem, vagy akkor ő már nem volt? Ő 24-es volt, 60 éves, akkor ő 84-ben volt 60 éves. Vagy meddig volt tanszékvezető, ez egy kérdés.*

Hát az kérdés.

– *Már akkor utána át is adta. Hát igazából már korábban átadta a Cselényinek a tanszékvezetést. Nem? Mert hogy a helyettesként a tanszékét ő vitte, a Lévai már nem foglalkozott annyira a dolgokkal.*

Igen, igen. Na, de Cselényi tulajdonképpen még Bitvainál diplomázott. Darutervezésből és aztán hanyagolta az egész darutervezést.

– *Ott diplomázott a Vass Bandi is?*

Hát azt hiszem igen. Hát ők itt végeztek persze.

– *És akkor mi volt még olyan emlékezetes esemény ebben az időszakban, amikor a Vankó Ricsi, aztán utána a Lévai, aztán meg Cselényi...*

Aztán én tartottam különböző órákat még, nemcsak gépészeknek, hanem bányagépészeknek is tartottam órát, aztán később még a szerszámgépészeknek is tartottam órát. Mert ott volt hegesztett szerkezetek tárgya.

– *Meg a géptervezőknek is volt. A szerszámgépészeknek és a géptervezőknek volt a hegesztett szerkezetek.*

Géptervezőket nem nagyon oktattam. Csak szerszámgépészeket.

– *Illetve hát a szerszámgépészen belül volt az alkalmazott mechanikai ágazat. Ott volt a gépszerkezettan III-ban a fémszerkezetek.*

Igen, aztán az alkalmazott mechanika, az jött be.

– *Az jó dolog volt. És kik azok a hallgatók, akikre Józsi bácsi visszaemlékszik ebben az időszakból, akiket oktatott? Ki volt olyan hallgató, aki emlékezetes volt Józsi bácsinak?*

Na jó, hát az első évfolyam volt a Kozák Imrénéé.

– *Kozák Imre volt, a Czibere is ott volt akkor?*

Azt hiszem Czibere, meg Béda Gyuszi, Béda...

– *Béda, Czibere, Kozák...*

Első évfolyam...

– *Aztán utána a későbbiekben a Páczelt Pista?*

Páczelt Pista is igen.

– *Páczelt Pista is Józsi bácsinál készítette a diplomatervét, vagy hol?*

Azt hiszem igen, daruból.

– *Daruból. És ki volt még olyan, aki ilyen emlékezetes? Hát igazából az egyetemi oktatók közül, a fiatalabbak közül akkor több is tanult ilyen tárgyat.*

Hát, a fene sem emlékszik már annyira.

– *Már az alkalmazott mechanikán volt a Tímár Imre is.*

Ja, a Tímár Imre, persze. Hát ő nálam doktorált is.

– *Hát, ez az. Az Orbán Feri ő még annak idején a Patkóval együtt végzett. Nem tudom, hogy őt tanította-e Józsi bácsi, Orbán Feri. Meg a Patkót is. Ő szerszámgépész volt.*

Ja, a Patkó Gyuszi, igen.

– *Hogy őket tanította-e, vagy sem. Ők is alkalmazott mechanikus...*

Persze, őket is tanítottam, igen.

– *Aztán utána meg, hát kilencvenes években jöttek a szakfordítói moduláris képzések.*

Na igen, az jött, igen.

– És akkor jöttek a szakfordítók, diplomatervezni. Az egy szép időszak volt, nem? Mert akkor viszonylag sok diplomatervező volt, és jó hallgatók voltak.

Hát, sajnos az egyrészt megszűnt, másrészt meg elmentek a hallgatók mindenfelé.

– Hát a Virág Zoli is onnan maradt, meg a Kovács Gyuri is.

Igen, ők ketten.

– Hát, a hogy hívják, ki volt várjunk csak az a...?

Gondos Gyula.

– Gondos Gyula, meg volt a Liskai Tibor, vagy Liskai Tamás.

Hát ő elment Amerikába.

– Amerikába ment, meg aztán volt még az a Csiky Vidor.

Csiky Vidor.

– Meg volt még a, aki aztán utána a Zeisshez ment. Várjunk csak, őt hogy is hívták? Ő Olaszországban volt Tempussal egy hallgató, Igaz Antal, meg hát ott volt a milyen Zsolti is, két Zsolt, István Zsolt az egyik, akik Belgiumban voltak Monsban. Nemcsak Liege-el volt kapcsolatunk, hanem egy másik egyetemmel is volt, ahol ilyen Tempus cseréket lehetett végrehajtani.

Várjál, hogy is hívták azt a várost?

– Mons, igen, eszembe jutott. És ott volt az az illető, akinek egész fiatal gyerekei voltak.

Emlékszem, ott meglátogattuk őket és akkor békacomb volt ott.

– Guerlemannak hívták. A Mons-i egyetem...

Ja, mert ő jött hozzánk előadni.

– Igen. Az egy szép hely. Ezek a Tempus lehetőségek jók voltak a kilencvenes években, hogy a így lehetett menni Liege-be, Mons-ba, Trentóba. Trentóba oda ment az Igaz Antal. Ő volt az aki utána a Zeisshez ment dolgozni. Ő is ügyes gyerek volt egyébként. És akkor kik voltak még, volt még a Wascisin volt Krakkóban, Krakkó volt benne a Tempusban. Trentó, Mons, Liege, ezek voltak és ezek jó lehetőségek volt. Azt nézem, hogy közben pedig valaki felhívott.

Második beszélgetés kb. egy héttel később

– Na nézzük akkor, most újra kezdjük a tovább menetelt. Az volt, hogy már a 90-es évek-nél járunk, amikor a Tempusos utak voltak, és egyre több konferenciára el is lehetett jutni. De Józsi bácsi régebben is járt konferenciákra?

Hát igen, ugye akkor NDK-ba mentünk leggyakrabban.

– Meg Csehszlovákiába, meg Lengyelországba.

Igen, igen ezekre a helyekre.

– *Vagy Jugoszláviába.*

De ugye a németekkel azért voltunk jóban, mert tulajdonképpen engem beszervezett a Terplán Zénó, mert ő mindig mechanizmusokat tartott, konferenciákat, és a németekkel jóban volt. És aztán engem beszervezett, hogy amikor jöttek a németek, akkor én is ott voltam, és akkor kalauzoltuk őket, a németeket. Meg emléksz...

– *Meg Józsi bácsi jól tudott németül már?*

Hát, tudtam igen, mert 56-ban várjál csak nem 56-ban, 65-ben, akkor voltam német nyelvből, akkor nyelvvizsgáztam, 65-ben.

– *És milyen nyelvből vizsgázott korábban?*

Semmi, korábban nem.

– *Semmilyen?*

65-ben vizsgáztam németből, és valamikor a 70-es években, 74-ben vagy ilyen tájban, akkor angolból.

– *És akkor még volt a szlovák is.*

És utána a szlovák felsőfokú. Hát az nem volt probléma.

– *És visszatérve még a konferenciákra, hogy melyik volt az első konferencia, arra emlékszik Józsi bácsi?*

Az jutott eszembe, most hogy, amikor kalauzoltuk a németeket, akkor az öreg Sályi is ott volt velünk Tokajban, és mentünk a pincébe, és Sályi persze ő tudott teljesen perfekt németül, s nem jutott az eszébe, hogy penész. És én a szótárból megmondtam neki, hogy a penész...

– *De a penész és a nemes penész az nem biztos, hogy ugyanaz.*

De penész, penész, penész Schimmel.

– *Schimmel?*

Igen. És én segítettem ki az öreg Sályit a német nyelvből.

– *Na de Józsi bácsinak volt külföldre konferencia utazása?*

Hát mentünk, főleg németekhez mentünk, mert ugye ott a hegesztés előtérben volt. A Neumann professzornál többször voltunk...

– *Magdeburgban? Halleban?*

Halleban a Sys Halle Central Institute für Schweiss Technik. Ő már akkor ott nagy hegesztés kutatásokat végzett meg írt egy 4 kötetes könyvet, tehát Neumannal jóban voltunk. Sőt aztán később is még egyszer meg is látogattam őt, amikor már ugye régebben Karl-Marx-Stadtnak hívták azt a várost, amit most nem is tudom, hogy hogyan hívják, Chemnitz. És azt hiszem, hogy még Karl-Marx-Stadtban voltam én nála. Ott is találkoztunk, meg ...

– *Na de ez konferencia volt vagy valami más?*

Meglátogattam. Tessék?

– *Ez csak egy látogatás volt vagy konferencia?*

Hát, azt hiszem az látogatás volt, de konferencia nagyon sok volt.

– *Na de melyik volt az első, arra emlékszik Józsi bácsi? Melyik volt az első konferencia?*

Azt nem tudom, de egy emlékezetes volt Drezdában. Az acélszerk volt, nem hegesztés. Az volt a legemlékezetesebb, hogy amikor elkezdődött, akkor bejött egy vonósnyéves és Beethoven vonósnyévest játszottak. Erről jutott aztán később eszembe, hogy én is a konferenciákon mindig zenével kezdem el. Úgyhogy ez mondjuk egy jellemző volt. Drezdában emlékszem akkor volt egy acélszerk konferencia, mert az egyik fő ember, akivel Zénó tartotta a kapcsolatot mechanizmus vonalát, az Drezdában volt, és az fogadott is minket, ott meg minden. Úgyhogy azzal jóban voltunk. Aztán volt még egy eset, Lipcsében voltunk, és kérlek szépen Lipcsébe kocsival mentünk. Mert akkor már megvolt az én első kocsim egy a piros Skoda.

– *A piros Skoda megvolt?*

Az volt az első kocsim, piros Skoda. 63-ban vettük.

– *Hú, nagyon korán vette Józsi bácsi autót. Nem volt olcsó dolog egy autó 63-ban.*

És kellett várni egy csomó ideig. Na és elmentünk oda, és este leparkoltunk egy helyre, mert bementünk az operaházba. Mert ott volt egy operaelőadás. Operát hallgattunk meg. Amikor kijöttünk, konstatáltunk, hogy a téliszalámikat mind kilopták a kocsiból. Mert az volt a hülyeség, hogy azt oda hátulra betettük, látszottak azok a szalámik...

– *És akkor azt, hogy lopták ki?*

Hát betörték az üveget.

– *Drezdában?*

Igen, a kocsit nem lopták el, csak a szalámikat. Egy jó eset volt.

– *Az operába nem szalámival kellett volna menni.*

Mentünk a rendőrségre meg minden, de hát persze nem találták meg a tettest, úgyhogy ... A szalámi nélkül közlekedtünk aztán.

– *Na de olyan sok szalámit vittek Józsi bácsiék?*

Hát, vagy két, vagy három rudat biztos vittünk.

– *Aha, az érték volt. És melyik volt még olyan emlékezetes konferencia? Mert sok konferencián vett részt Józsi bácsi. Nagyon sokon nem?*

Hát volt ugye egy eset, amikor feleségemmel együtt voltunk, és akkor ott voltunk Potzdamban, mert ott kirándultunk azt hiszem, hogy hát valamelyik városban volt nekünk egy helyünk, valamelyik tanszéken voltunk. Talán Lipcsében, vagy melyik tanszéken voltunk mi ott. És ők aztán vittek minket kirándulni jobbra-balra, és Potzdamba is elmentünk, és ez egy emlékezetes út volt, mert amikor Potzdanban ott voltunk, akkor jött a híre, hogy az apósom meghalt.

– *Ajjaj!*

És akkor rögtön utaztunk is haza. Még elértük a temetést. A Berci bácsi meghalt.

– *Hány éves lehetett?*

63 éves volt.

– *Olyan fiatal?*

Szíve vitte el, igen.

– *De gondoljon már Józsi bácsi bele, hogy most már másfélszer annyit élt, mint az apósa színte.*

Ő túlerőltette magát, mert volt neki Nyíregyházán egy kis szőlőjük volt, és abban ő sokat dolgozott, meg sok alma is volt, és ő cipelte az almás szatyrokat, illetve rekeszeket. Cipelte le a pincébe meg minden. És túlerőltette magát, és ott halt meg a szőlőben. A szíve tönkrement.

– *Ő egyébként mint csinált, az apósa?*

Hát ő tanított, tanított persze. Tanító volt, hogyne.

– *De általános iskolában vagy középiskolában?*

Általános iskolában volt tanító.

– *És a felesége?*

Hát ő otthon volt, ő nem tanított, de ő viszont, azt hiszem ő is végzett tanárnő volt, a Margó mama. A Margit.

– *Akkor ő még hosszabb ideig élt?*

Ő 1980-ban halt meg.

– *80-ban? De ő még élt itt Józsi bácsiékkal is?*

Igen, mert ugye az volt, hogy mi tulajdonképpen 67-ben költöztünk át ide...

– *Hogy lett ez a lakás tényleg? Ilyen szép nagy lakás, hogy ez most... A tanács adta ezt a lakást?*

Hát, vettük ezt a lakást. Mert befizettünk, akkor épült, ez 67-ben épült.

– *67-ben épült ez a lakás?*

Persze. Ez a ház, ez a ház, igen.

– *És befizettek és akkor megvették?*

Igen. Hát abba benevezett az anyósom is, mert ő akkor özvegy volt már, de Nyíregyházán élt. Nekik volt egy házuk ott. Azt a házat eladta, és akkor abból ide is bedolgozott ő, meg vett magának egy kis lakást a második emeleten, ott a Zielinsky utca, tudod hol van ott a...

– *Nyíregyházán?*

Nem, Miskolcon. Itt Miskolcon lakott ő aztán. Az ott van a szembe, a Selyemréti fürdővel szemben van a Zielinsky Szilárd utca.

– *Ami ott van a MÁV rendelőnél?*

Igen-igen, az. De az hosszában megy, az kilyukad ott az izé utcán...

– *A főutcára, kilyukad a hármásra.*

Ő ott lakott, csak aztán az volt a baj, hogy ő érzelmeszedést kapott. És aztán már kihagyott az agya néha, és elütötte egy villamos. Ott a villamos megállónál mászkált, és akkor hát csak úgy ütötte el, hogy éppen hogy csak érintette, de azért megsebesült egy kicsit, és aztán ide vettük magunkhoz. Úgyhogy ő aztán már itt lakott egy darabig, aztán mi meg elmentünk külföldre, mert mi jártunk elég sokat külföldre IBUSZ utakra, és elmentünk külföldre egyszer, hát ez 80-ban volt, és akkor elvittük a Magdához a Pestre. Ugye a Magda volt a másik lánya. És akkor ott volt igen ám, csak a Magda, ő gyógyszerész volt, hát ő gyógyszerésztárban dolgozott és ők bevitték a kórházba a mamát. És aztán a mama ott halt meg a kórházban.

– *Akkor valami betegség már nagyon előjött nála.*

Hát, előjött igen, de akkor még az a Szent Imre Kórház eléggé rossz állapotban volt, és hát ott nem törődtek vele szerintem. Elhanyagolták őt.

– *Hát ez ilyen rövid idő, alatt, egy IBUSZ út alatt bekövetkezett?*

Hát...

– *Egy IBUSZ út az mennyi, egy hét, két hét?*

Hát, igen, igen ezek olyan 10 naposak voltak ezek, kéthetesek.

– *És akkor az, hogy átköltözött Budapestre, bevitték a kórházba és meg is halt?*

Hát valahogy úgy volt, igen.

– *És milyen konferencia volt még érdekes Józsi bácsinak amire emlékszik? A rio-i 1993-as konferenciára, ahol éhes farkas volt?*

Igen, az nagyon emlékezetes volt 93-ban. Még szerintem az volt érdekes, hogy ott 93-ban találkoztam egy lengyel kollégával, akivel Lengyelországban sokat voltunk együtt, mert hát Lesnáknak hívták ezt az emberkét, ez is a műszaki vonalon volt, mert ott volt ugye azon a konferencián volt egy optimálási konferencia volt ott Rio-ban.

– *A riói az optimálási volt.*

Az az volt, de Te még akkor nem voltál ...

– *De én ott voltam.*

Te ott voltán 93-ban? Ja 93-ban! De én régebben is voltam ott már egyszer Rió-ban?

– *Nem, mert 93-ban volt egy konferencia, és akkor utána volt még egy másik konferencia, várjunk csak melyik volt az!*

De aztán később is voltunk. Igen.

– *Később a Herskovits is szervezett oda, de most azt nem tudom megmondani, az pontosan mikor volt.*

De szerintem én voltam Rióban, amikor Te még nem voltál ott. Mert arra emlékszem, hogy a repülőgépen megismerkedtem egy német pofával, aki ékszerész volt.

– *Ott voltam akkor.*

Igen-igen, meg vitt minket jobbra-balra. Akkor Te már ott voltál.

– *Az egy kedves dolog volt, és ott a hotelből lehetett látni a Corcovado-t, és amikor nem volt felhőben, elindultunk. De mire odaértünk, tiszta felhő volt. Nem látszott a szobor a felhőtől. És akkor egy másik nap újra neki kellett vágni, hogy lássunk valamit a szoborból.*

Igen, ez szombati nap volt, és akkor már láttuk a szobrot. Várjál, és aztán voltunk még egyszer, vagy nem?

– *Volt még egyszer konferencia Rio-ban.*

Ugye azt hiszem kétszer voltunk?

– *Kétszer volt.*

A második az is optimálás volt.

– *Az is optimálási konferencia volt. Az nem tudom pontosan, hogy mikor volt, merthogy volt Berchtesgadenben is egy konferencia.*

Ja, azon Te voltál, én azon nem voltam.

– *Aztán utána volt Goslarban.*

Ja, Goslár, az is igen. Hát Goslárban volt az első optimáló konferencia, amit Rozványi rendezett.

– *És akkor utána jöttek ezek a mindenfelé konferenciák, egyszer volt Rióban, egyszer Shizuokában, egyszer volt Sydney-ben, tavaly, tavaly volt Sydney-ben.*

Ja hát azon Te voltál.

– *Aztán volt nem Katowicében, hanem Zakopanében volt.*

Zakopanében volt. Az volt Jezolóban is.

– *Meg volt Lisszabonban.*

Lisszabonban, igen.

– *Hát sokfelé volt már. Most legközelebb nem is tudom, hogy hol lesz, Dániában lesz az is, vagy hol?*

Mert volt ugye az optimáló, volt a hegesztési és volt az acélszerk témacsoport. Tehát tulajdonképpen három ilyen nagy csoport volt.

– *És akkor várjunk csak, melyik volt még olyan konferencia, amelyik olyan érdekes volt?*

Na most várjál, egy olyan koncepciót nem akarnál kidolgozni, hogy vennénk a világrészeket...

– *Hát lehet, csak még nem mentünk végig Józsi bácsinak az életén.*

Mondjuk összefoglalnánk, illetve áttekintenénk egy nagyobb fejezetben mit tudom én Japánt például. Vagy Ausztráliát, vagy Dél-Afrikát.

– *Vagy Európát.*

Vagy Amerikát, ezeket lehetne így.

– *Hát igen, ezek nagyon jó dolgok. És így koncepció is van.*

És akkor lehetne összegyűjteni egy csomó fényképet.

– *Hát ez az! Ezek elsődlegesen konferencia témák, illetve ilyen kooperációk.*

Kooperációk igen.

– *Tehát hogy a dél-afrikaiakkal, a portugálokkal, a lengyelekkel, az erdélyiekkel, a norvéggal meg a némettel, Hagensen meg a Petershagen, a szingapúri, Szingapúrban is ott volt az a csőszerkes konferencia.*

Szingapúr az nagyon jó volt, nagyon jó.

– *98-ban. Most lesz megint Szingapúrban majd konferencia, IIW (Nemzetközi Hegesztési Intézet).*

Igen?

– *Most úgy lesz, hogy Shanghai-ban lesz jövőre, és utána pedig Pozsonyban. Pozsony után viszont jön majd Szingapúr, ha jól emlékszem, meg Törökország, Isztambul. Isztambul. Ha addig még nem történik valami más. Most eljutottunk akkor majdnem 2000-ig, vagy már az után is. Merthogy ezek a konferenciák ezek átívelnek, de hogy ha Józsi bácsinak így kedve van, akkor lehet úgy, hogy akkor beszéljünk a japán, vagy beszéljünk az ausztrál, vagy a dél-afrikai témáról, hogy ott mik voltak.*

Na de most várjál, mert az a helyzet, hogy nekem mindenről van naplóm. Előkaparom a naplókat, az alapján mennénk végig.

– *Ja, megvannak a feljegyzések, hát ez az. Ha előkaparja a naplóját, akkor az alapján lehet végig menni. Igen, ez egy nagyon jó ötlet!*

Csak lenne energiám hozzá, az a baj, hogy nem nagyon akaródnak semmit csinálni.

– *Hát igen, de azért mondjuk ez nem olyan nagy munka.*

Hát látod most is megzavarja az embert ez a hülye proxy.

– *Hát azt ki lehet kapcsolni. Na nézzük, hogy állunk! 20 perc.*

Harmadik beszélgetés

– *Itt a harmadik beszélgetés Józsi bácsival. Tehát ott tartottunk, hogy 1990-es években már a konferenciák szépen beindultak. Józsi bácsi a nyelvtudását tudta hasznosítani, és akkor elkezdett jobban külföldre is utazni. Mert a 60-as, 70-es és 80-as években még kevésbé volt lehetőség, inkább csak a szocialista országokba utazni, ritkán nyugatra. A 80-as évek végétől a 90-es évek elején meg később, viszont már kinyílt a világ és lehetett utazni. Most Józsi bácsi azt mondta a korábbi beszélgetésnél, hogy földrészekre, koncepcióra tagozzuk ezeket a dolgokat, hogy merre járt. Most melyik földrészt választaná ki szívesen elsőre?*

Na most még kiegészítésképpen azért elmondanám, ott az eperjesi dolgokba, hogy volt nekem egy keresztapám, Magyar József volt. És ez egy pap volt, és kérlek szépen az az érdekessége ugye, hogy a József keresztnevet tőle kaptam.

– *Tőle?*

Mert a papám az Lajos, tehát Ludvig Lajos, úgyhogy a második nevem az Lajos, mert József Lajos vagyok. Na és ez a pap ez kérlek szépen költő is volt. Mert van egy kötetem is még, „Miért hallgat az Isten?“, az a címe a kötetnek. És olyan istenes verseket írt ő. És én úgy gondolom, hogy tőle örököltem egy kicsit azt a verselési hajlamot, ami ugye nálam azért mutatkozott néha. Néha kaptam egy kis ihletet és egy-két verset megcsináltam, tehát költöttem verseket, tehát ez volna egy kiegészítés, mert ez érdekes téma.

– *De még Józsi bácsi mondta azt, hogy az édesapjának a vezetékeve megváltozott?*

Ja, hogy sch-val írta régebben valamikor, de nem az, azt hiszem, hogy ő maga nem, talán a papája írta sch-val vagy valami. Ilyet hallottam, igen. Ez volt.

– *Na most visszatérve a földrészekre, hogyha most választani lehetne valamelyik földrész kapcsán...*

Meg még egy dolog ezzel a magyar névvel, hogy a mamám ő megnézte, tehát kereste tulajdonképpen a kapcsolatot a magyar névvel, a magyar rokonsággal, a magyar nevű rokonsággal. És találtunk egy Magyar Katalin nevezetű újságírót Budapesten. Magyar Kata, méghozzá ugyanott lakott, ahol a Magda, a Villányi úton lakott, és meg is látogattuk őt. Az az érdekessége a Magyar Katónak, hogy ő újságíró volt, és egyszer kiutazott Tiranába, Albániába. És kérlek szépen az volt a mázlija, hogy az előző repülőgép az gallyra ment, tehát ez katasztrófa volt, és ő nem azon volt. Tehát ez volt egy ilyen ...

– *Arra szólt a jegye?*

Hát azt nem tudom már ennyire pontosan, de azt tudom, hogy megúsza ezt a légikatasztrófát. Hát ennyit tudok mondani, persze az a helyzet, hogy a rokonság aztán széjjel ment, mert hát ugye egyszer találkoztunk vele, de hát ő elfoglalt volt meg minden, úgyhogy gyakorlatilag a mamám aztán nem nagyon erőltette ezeket a papám révén való kapcsolatokat. Úgyhogy mert a mamámnak, hát tudod, hogy jó nagy rokonsága volt, mert hiszen ... Most ott a rokonság közül érdemes megemlíteni egy nevet, Morvai József, Morvai. A Morvai név az onnan származott, hogy ugye tudod ez a Göttl-rokonság, tehát Göttl Mária, Göttl Mariskának volt egy lánya, azt hiszem három vagy négy gyereke is volt, ugye az egyik volt a Halászi Sándor, annak a lánya a Cini. Aztán volt a Göttl, nem Göttl, hanem volt ugye az egyik néni, aki ott lakott a Zöldfa utcában, annak volt a fia a Lőrincz Zoltán, és aztán volt egy Elvira nevezetű lánya, akinek voltak

szintén gyerekei, az Elvira az hozzám a, hogy is hívják azt a ..., Viktor bácsihoz hozzám. A Viktor az a MÁV-nak a vezérigazgatója volt Pesten.

– *Az Elvira volt a felesége?*

És Elvira volt a felesége. Na most nekik voltak gyerekeik, és azt hiszem ott az egyik az a Morvai volt. Morvai Jóska ő tulajdonképpen gyógyszerész volt. De egy elég neves gyógyszerész volt Szegeden, és tulajdonképpen ő katonatiszt volt. S ezért hát ugye tulajdonképpen abban az érásban hát nem volt valami jó káder. De azért ő működött, és ugye tulajdonképpen a Szegedi Egyetemen is lett volna ő valaki hogyha ott engedték volna, de aztán ő inkább maszek lett, és nyitott egy patikát. De ő tulajdonképpen egy elég művelt ember volt. És rendkívül szimpatikus, nagyon kedves ember volt, és rengeteget utazott, állandóan, minket mindig meglátogatott Miskolcon. Állandóan jött és meglátogatott, szóval nagyon sokszor voltunk együtt, ez egy nagyon kedves ismerős, csak aztán nagyon hamar meghalt. Szívinfarktusban meghalt, azt hiszem a 60 éves korában vagy hogy. Szóval nagyon hamar meghalt.

– *Na jó, most visszatérve...*

Hát ilyen rokonság volt.

– *Igen, ez a rokonság ez kiterjedt volt, most visszatérve még akkor a konferenciás részhez ...*

Na most még azzal kapcsolatban, hogy a 90-es évek előtt azért én voltam külföldön, az egyik külföldi utam volt a legelső, az volt kérlek szépen Norvégiába, tudod ...

– *Trondheimben?*

Trondheimben voltam. 1974-ben azt hiszem. Tehát akkor sikerült kapnom egy ösztöndíjat, és akkor minisztériumi ösztöndíjat sikerült megpályázni és megkapni, hát ez 2 hetes volt, 1 hetet Osloban, és egy hetet Trondheimben töltöttem.

– *Az nagy élmény volt.*

És ugye attól származik az optimálás, mert én figyeltem az irodalmát az optimálási irodalmat már én figyeltem a 60-as évektől, és a 70-es években ezek a trondheimiek már teljes hajókat optimáltak kérlek szépen. Kavli nevezetű, Moe és Kavli, ők ketten írtak rengeteg cikket és publikáltak és én azokat ismertem azokat a cikkeket. És akkor elmentem a Trondheimbe, és akkor a Kavli akkor azt hiszem akkor csak docens vagy talán még csak adjunktus volt. Aztán ő lett a rektor később. De Kavli nagyon rendes volt és ő ekkor előhozta nekem ezt a teljes SUMT-módszernak a kötetét. Amit aztán én odaadtam ugye Tímár Imrének, és ő adaptálta az egészet. Tehát onnan kezdődött tulajdonképpen a komolyabb optimálás itt a Miskolci Egyetemen. Hát ez mondjuk egy jellegzetessége a Trondheimi találkozásnak, hát akkor én még elég keveset beszéltem angolul, úgyhogy ők beszéltek főleg. Meghívtak vacsorára, hát én nem sokat beszéltem azon a vacsorán, és ez volt egy második ilyen alkalom, hogy engem kiküldtek. Ez egy érdekes eset volt.

– *Melyik volt az első alkalom?*

A legelső alkalom hát az a Szovjetunióba volt 69-ben, akkor mentem Moszkvába és Leningrádba, 69-ben. Akkor is volt egy ilyen pályázat, és akkor megpályáztam, igen ám, csak ugye nagyon hosszan tartott az egyeztetés a szovjetekkel, úgyhogy tulajdonképpen decemberben tudtam csak kimenni.

– *Jó hideg volt!?*

És akkor -20 fokok voltak. Emlékszem, hogy jöttem vissza Leningrádból vonattal, Moszkvába értem reggel 5 órakor, -20 fokban, és várt engem a pofa, tehát egy fiatal ember az egyetemről, egy tanársegéd, ott várt ott. És az nagyon hasznos volt, mert akkor, tulajdonképpen ott nagyon sok olcsó könyv volt szovjetben, és én összevásároltam egy csomó könyvet, és azt aztán ő tudta nekem letenni, tehát becsomagolni meg minden, és rátenni a repülőre. És úgy tudott segíteni, az nagyon hasznos volt. Ez ugye ott volt tulajdonképpen Moszkvában, én a, melyik egyetemen is voltam, én már most nem emlékszem a nevére, de az egy hadi, de hát tulajdonképpen a fő hegesztő az a Nyikolajev volt, Nyikolajev professzor, de ő volt a rektora ennek az egyetemnek, és ez egy hadi egyetem volt, úgyhogy oda csak kíséreléssel lehetett belépni. Na most képzeld el, hogy ugye megbeszéltük azt, hogy én mondjuk 10-re megyek oda, de az én szállásomat elég rosszul intézték, mert mikor én odakerültem akkor fogadott ez az ember, fogadott engem, és akkor taxiba ültünk, és végig jártuk az egész Moszkvát szállás után. És akkor kérlek szépen ugye tudod az Osztankinói torony van ott a Moszkvában. Voltál azon?

– *Osztankinó, hát látni...*

Mert van ennek egy ilyen forgó étterme fönt. Ilyen forgó étterme van. És kérlek szépen amellet, de még attól még egy jó távolságra, ahol metró nem is ment csak izével, trolival lehetett még tovább közlekedni, ott volt az én szállásom, egész messze. Úgyhogy én nekem legalább azt hiszem valami másfél órával előtte el kellett indulni, hogy én elérjek 10 órára, mert ugye oda át kellett szállni metróra, és metróból is át kellett szállni talán kétszer is. És ahogy a Nyikolajev az nem is fogadott, mert ő a rektor volt, de ott volt a Vinokurov, a Vinokurov az fogadott. Az is hegesztő volt. Van könyve is Vinokurovnak.

– *Vinokurov az ismert név.*

Ő volt ott, de főleg Leningrádban ugye ott lett volna az Okkerblom. Csak ő meghalt 64-ben. Én meg 69-ben voltam. Na most volt neki egy Demjanova vagy Demjanceva docense, azzal tudtam beszélni a Demjanovval, mert vele írta azt a 3 kötetet, azt a nagy könyvet, azt az orosz könyvet, az Okkerblom féle főkönyv, ami nekem ugye megvan, és az tulajdonképpen én azt adaptáltam aztán. Úgyhogy ez volt az Okkerblom módszer. Az fontos volt.

- *Igazából már el is kezdtük akkor itt a kontinensen az Európai kontinens, az amelyik...*
Hát akkor a Moszkva az igen. Na most az...
- *Norvégia 74-ben meg 69-ben Moszkva*
Igen, 74-ben. Ugye aztán voltam 86-ban. Na most 80-ban kérlek szépen mert 80, az azért érdekes, mert 80-ban már voltam Bécsben.
- *Akkor volt ott az a...*
Egy hidász kongresszus volt.
- *IABSE kongresszus?*
IABSE kongresszus. És ott én a Backtrack-módszerről tartottam előadást.
- *Az egy nagyon jó dolog volt. Talán ott volt az, amikor volt a hibrid hídszelvényt, a nagyszilárdságú öv meg a normál gerinc alkotta.*
A backtracket arra alkalmaztuk, azt hiszem Timárral alkalmaztuk.
- *Azt nem a Timárral, Szabó Lászlóval, Szabó Lacival.*
Vagy a Szabó Lászlóval. A Szabó Lacival. Tényleg, a Szabó Laci, aztán nem tudom mi lett vele, mert ugye ő elment Tanzániába.
- *Hát ő hazajött, aztán Nyíregyházán dolgozott, volt egy saját acélszerkezetes betéti társasága.*
Aha, na de utána, hogy mi lett, azt nem tudom. Aztán már nem jelentkezett később. Igen ő volt a másik.
- *Tehát az volt akkor a 69, 74, de igazából azért voltak ott még konferenciák, talán a 80-as évek végén.*
Hát NDK-ban voltak.
- *NDK-ban, Lengyelországban, Csehszlovákiában.*
Hát én elkezdtem a lengyel acélszerkezeti konferenciákat látogatni, 1970-ben ott találkoztam Ziolkóval, mert ott volt Varsóban, sőt már tán előtte is volt egy konferencia. De főleg akkor kezdtem aztán foglalkozni a lengyelekkel mikor ugye ott volt a Ziolkó, mert annak idején én a tartályokkal foglalkoztam. Mert tulajdonképpen én az ipari tevékenységemet azt a tartályokkal kezdtem el ugye, 59-ben, akkor még ott voltam a Mechanikai tanszéken és akkor a Sályi professzor meg a Zorkóczy Béla bácsi ők vállaltak egy témát, méghozzá ugye az ÁRHI, Áruraktározási Hivatalnak az ilyen tárolótartályainak a megtervezésére. Ez olyan 5 vagy 6 részből áll, tehát 500 m³-től 2000 m³-ig ment valami négy vagy öt.
- *Ez egy család volt?*
Ez egy család volt, és baromi olcsón megterveztuk ezt, Huszár Pista volt még ott a vezetője ennek. Ő rajzolt is rengeteget, és az összes pauszrajzot odaadtuk ennek az ÁRHI-nak. Igen nagy marhaság volt ezt odaadni, mert ők aztán ezt lemásolták és ingyen foglalkoztak vele úgy, hogy ott nagyon alábecsültük, mert ugye a Sályinak meg

Zorkóczynak nem volt. Hát Zorkóczynak lett volna ipari alkalmazási példája, de hát Sályi, ő aztán abszolút nem volt műszakija, tehát mondjuk ipari ember nem volt, nem tudta az árakat meg minden, fogalma sem volt. Na de nekem ez volt a fő témám, mert én a tartálytetőt terveztem ugye, onnan származik ez a tartálytető téma. És akkor aztán volt egy olyan lehetőség, hogy mert akkor aztán kezdtem én foglalkozni ugye hát a kandidaturával, vagyis aspiráns is voltam én egy darabig.

– *Aspiráns is?*

Aspiráns voltam, igen.

– *Ki volt az aspiráns vezetője?*

Pista bácsi volt. Nála is, én nála vizsgáztam, aspiránsi vizsgán, kandidátusi vizsgán, indexes tenzorokból. Volt egy orosz könyv, azt megbeszéltük, hogy abból fog kérdezni, és én azt megtanultam, és akkor abból kérdezett indexes tenzorokat. Nagyon nagy hasznát vettem aztán.

– *És akkor még milyen, tehát a Ziolkóval volt ez a kapcsolat, és utána jöttek ezek a Lengyelországi konferenciák.*

Hát jöttek a lengyel konferenciák aztán nyakra-főre jöttek, mert ugye én a tartályokkal aztán elég sokat foglalkoztam, mert ugye aztán volt ez a sorozat, és utána gyakorlatilag már mi nem terveztünk, de engem mindig fölkeretek vezetésre, tehát amikor gyártásvezetésre. Tehát fölkeretek szakérteni, hogy mert ugye ott elég sok olyan kapcsolat volt, hogy volt egy vasbeton alaplemez, és arra került rá az acélszerkezet. Na most a vasbetonból kiálltak ezek az acélok, és azokhoz kellett hozzáhegeszteni olyan acél síneket, amelyekre azután rákerült az acél tető, illetve fenékszerkezet. Na most ott mindig eltérések voltak, mert a vasbetonosok, azoknak nem számított 20 cm, hanem nem oda tették, nem oda betonozták azt a vasat ahova kellett volna, és ezért mindig föl kellett vésetni velük, meg minden. Szóval ilyen problémák voltak és a vezetést én mindig vállaltam, mert aztán ezt ugye gyártották, főleg a Budapesti Vegyipari Gépgyár gyártotta ezeket. Ugye volt egy jellegzetes dolog, kérlek szépen, volt egy gyártás Százhalombattán, mert ez pont 74-ben volt, Gillemot akkor tartotta a Budapesten a hegesztési konferenciát.

– *Az IW volt akkor?*

74-ben volt az IIW, mert én ugye mentem, az első IIW-m volt 71-ben, Stockholmban.

– *Akkor nem a Trondheim volt a második, mert ez már 74.*

Igen, egy csoporttal voltam, a magyar delegációnak egy nem valami oszlopos tagja, mert akkor én 1971-ben még pláne nem nagyon szoktam hozzá hogy, hozzászóljak a bizottságban. Ilyen egyáltalán nem volt.

– *Akkor cikk sem jelent meg, meg ilyesmi, semmi nem volt?*

Még olyan nem volt. Írtam 71-ben egy levelet a Gillemotnak, hogy hát itt elég rosszul áll Miskolc, illetve a magyar hegesztés, úgyhogy próbáljon valamit csinálni, mert például ott voltak a szlovákok, nekik már volt hegesztési intézetük Pozsonyban. És akkor aztán Gillemot azt mondta, hogy hát jól van, akkor ő ennek a fejében engem kivisz erre a konferenciára Stockholmba. És akkor mentem vele a delegációba.

– *Az jó dolog volt.*

Igen.

– *Szóval 69-ben volt akkor a Moszkva-Leningrád, és akkor 70...*

71-ben volt Stockholm, de hát mondom az csak ilyen passzív konferencia volt. És akkor 1974-ben Gillemot tartotta Budapesten a konferenciát. Na és akkor ugye jöttek a japánok kérlek szépen, és én kísértem őket Százhalombattára, ahol ott volt akkor a nagy tartálytervezés. Ott akkor próbálták ki azt a témát, hogy alulról kezdték építeni, tudod, hogy mindig hidraulikus oszlopokkal emelték föl. Először megcsinálták a teljes tetőt a legfelső palástartal, akkor azt felemelték, és akkor aláhegesztették a következőt. És ez nagyon tetszett a japánoknak és ezt lefotózták meg minden, úgyhogy én is ezt szakértettem aztán mert ezt is tulajdonképpen a Budapesti Vegyipari Gépgyár csinálta, azt hiszem ők bíztak engem meg, hogy csináljunk egy modellt kísérletet. Méghozzá szélcsatornában. Mert ugye az volt a lényeg, hogy ha a makk legmagasabb részét is csináljuk, a legalsó rész még mindig áll, ezeken az oszlopokon, hidraulikus oszlopokon.

– *Hogy a szél fel ne borítsa?*

Az, igen. És erre csináltunk egy modellt kísérletet, plexiből csináltam ezeket az oszlopokat, plexiből, és nyílásmérő bélyeggel mértük, hogy mennyi a feszültség. De ezt nem Miskolcon csináltuk, mert itt ugyan volt már egy szélcsatorna a Cziberééknek, de az foglalt volt. És Pesten volt az Aerodinamikai tanszéknek volt egy szélcsatornája. Ott mértünk.

– *Meg Nagy Sanyiék ott a mechanikán feszültségmérést csináltak ezzel a plexivel. Volt ilyen, hogy a színe alapján, ahogy a feszültség változik, akkor lehetett a feszültséget meghatározni.*

Persze, azt csináltuk igen. Azt nem vele csináltuk, azt nem a tartályra csináltuk, hanem tulajdonképpen a lemezekre csináltam én ezeket, mert ugye az volt az érdekes, hogy ha 4 ponton megtámasztunk egy négyzetlemezt, akkor az hogyan viselkedik. Megterheltük ilyen golyóbisokkal, ezeket kaptuk a Mészmtől. A Mészmtől kaptuk ezeket a golyókat, tehát azokkal terheltem meg és ilyen modellkísérleteket csináltunk cellalemezzel. Cellalemezből csináltuk a cellahéjakat, és a plexilemezeket. Ragasztottunk plexi cellalemezt.

– *És akkor egy ilyen optikai feszültségvizsgálattal határozták meg a feszültségek nagyságát?*

Az is volt igen, azt a Huszár Pista csinálta.

– *Azzal a nagyságát sikerült meghatározni?*

Azzal is dolgoztunk, igen. Na mostan, tehát ez a tartály téma ez aztán elég jó volt, mert például ezt a szélcsatorna kísérletet aztán én elő is adtam, Ziolkóéknál volt egy hegesztési, direkt tartály konferencia, amit Ziolkó rendezett.

– *Ja, hogy a Ziolkó is tartályos volt.*

Ő volt a lengyel nagy tartályos, mert ő csinálta a lengyeleknek a tartály szabványát. Náluk ugye ott fönt a tengerparton épültek ezek a nagy tartályok, 100 m³-es nagy tartályok épültek.

– *És akkor ők rendezték sorban a konferenciákat is.*

És akkor aztán voltak hegesztési, voltak acélszerkezeti konferenciák 5 évenként.

– *Én arra emlékszem, hogy 84-ben voltam ilyen konferencián Gdanskban.*

Igen, igen. 84-ben volt ez?

– *Úgy emlékszem, 84, majd utána 89-ben volt talán a következő.*

89-ben voltál Te. Mert az én feleségem akkor halt meg 1989-ben és akkor én nem mentem azt hiszem arra a konferenciára.

– *Én mentem arra.*

De ősszel én már a Helsinki IIW-re mentem 89-ben. Helsinkiben volt az IIW. Arra már mentem, de ez valamikor áprilisban volt.

– *89-ben Helsinkiben volt?*

89-ben Helsinkiben volt. Az is egy jellegzetes IIW volt, mert ott szerepelt ez a Bishop nevezetű illető, akinek az volt a mániája, hogy szedjünk össze egy óriási anyagot a darupálya tervezésre, és ő össze is gyűjtött rengeteg anyagot, én meg gyűjtöttem neki ilyen csehszlovák meg orosz anyagot. És akkor ő elhatározta, hogy ebből csinál egy nagy dokumentumot, és meg is csinálta 60-ban. 60-ban volt Montreálban a nagy konferencia.

– *De az nem 60-ban lehetett?*

Vagy 80-ban, 80-ban, 89-90-ben lehetett. 90-ben volt Montreálban. És akkor ugye azzal párosult ez a dolog, hogy ugye akkoriban Cselényi akkor kooperált ezekkel a torontói doktoranduszokkal és nekem is volt egy doktoranduszom, ugye ez a Flint nevezetű.

– *Emlékszem rá, ő is optimált, ilyen vízvezeték hálózatokat.*

Igen, és nálam le is doktorált ő, de aztán ugye aztán gond volt a címmel.

– *Hát mert hogy kandidátusinak akarták elsűtni az egyetemi doktorit.*

És tulajdonképpen az volt a baj, hogy ugye ez a Ryerson Egyetem, vagyis ez a Ryerson Főiskola, ez ott volt nem messze a Torontói Egyetemtől. Tehát nem ott doktorált az egyetemen, hanem elment és ez nem tetszett az egyetemi rektornak. Ott volt a Ryersonnak a rektora, az egy pártember volt, és azt lebuktatták pártvonalon és ettől aztán megsemmisült az egész dolog. De hát annyi haszon volt, hogy utaztunk többször is ki Torontóba. Na és én akkor kiutaztam Torontóba, mert 1 hétig ott voltam Torontóban ennél a Flintnél, a saját lakásán, és akkor megkonzultáltuk az ő doktoriját. És akkor utána ő engem repülőre tett, és átmentem Montreálba és ott volt az IIW konferencia.

– *Na milyen jó!*

Ez jó volt, nagyon jó volt igen.

– *Ez egy jó dolog volt. És akkor ez mikor volt?*

Ez 90-ben volt. 90-ben.

– *Hát utána aztán jött a többi.*

Hát a rengeteg IIW.

– *Hát aztán Józsi bácsi már elkezdett nagyon járni az IIW-re.*

Én tulajdonképpen 1986-ban voltam Tokióban, mert ugye előtte volt 74, aztán volt 79-ben Pozsonyban volt, ott még ott voltam, 79-ben, de ugye az volt a baj, hogy aztán rendezték Izraelben, majd megint azt hiszem Oslóban vagy hol rendezték. És azokra nem tudtunk kijutni, mert akkor még ugye nem lehetett annyira utazni.

– *De a tokiói az összejött?*

És aztán tehát tulajdonképpen ott volt egy nagy pauza, de én aztán 86-ban Tokióban már ott voltam.

– *Repülővel ment Józsi bácsi?*

Persze, repülővel. A Narita Airporon leszálltunk, és akkor többször át kellett szállni. Még nagyon bonyolult volt.

– *Az Okachimachi metrómegálló. Arra emlékezett. Okachimachi.*

Okachimachi repülőtér illetve metró-megálló. Na mostan várjál, mert 86-ban tulajdonképpen én úgy kerültem oda, hogy ugyanakkor volt a csőszerkezeti konferencia is ott, 86-ban.

– *Az ISTS?*

Mert ugye én elkezdtem a csőszerket 81-ben, mert 81-ben Ljubljánában volt az IIW, és ott alakult, illetve hát tulajdonképpen Kurobane prof engem kalauzolt, meg is hívott egyszer vacsorára, meg minden, úgyhogy ő kalauzolt engem sokat. És hát ugye az volt az érdekes, hogy az a fő vonal, az a 29 megállós nagy körvasút, körvasút vonal, az úgy ment ugye, hogy volt a főpályaudvar, az a Ginzába volt. Nem, mert először volt a főpályaudvar, utána volt a Ginza, utána volt a Hamamatsucho. Ez volt az a megálló,

ahol a konferencia, a csőszerk. volt. Ott leszálltam, és akkor ott már el tudtam menni ott arra a konferenciára, utána megint föl kellett szállni erre a metróra, és azt hiszem a 3. megálló, az volt valami, már annak a nevét nem tudom, de ott volt az IIW. Az egy 29 emeletes óriási épület volt, és ott volt az IIW. Tehát ott drága szállás lett volna meg minden, úgyhogy én nem ott szálltam meg, hanem ebben a 12-13 emeletes japán hotelban. De az volt az érdekessége ennek, hogy ez közel volt a Ginzához, gyalog el lehetett sétálni. Tehát a fő részeket az ember gyalog is végig tudta nézni Japánban. Nade aztán ugye én mentem ott jobbra-balra, úgyhogy rengeteget mentem. Ezekben a megállóban végig mentem. De azért a 29 megállót nem mentem végig, mert borzasztó sok lett volna. És ugye az a helyzet, hogy azt hiszem a Kurobane adott nekem ilyen repülő, illetve metrójegyet, de az csak arrafelé volt érvényes. Egyszer én fölszálltam visszamenőleg, hát letuszkoltak a következő megállónál, mert egyszerűen nem volt érvényes. Hát akkor kellett váltani jegyet. Na, szóval hát az egy érdekes dolog volt Japán, úgyhogy ... Ez volt Tokió 86-ban. És utána én minden évben voltam már az IIW-n.

– 87-ben?

Ott volt Bulgáriában.

– Szófiában?

Szófiában volt. Megbeszéltük, ugye akkor ismerkedtem meg a Horikawával. Ott Tokióban megismerkedtünk és azt mondja, hogy ő is akar jönni Budapestre. De ő úgy jött, hogy Szófiában találkoztunk, és aztán már Szófiából együtt utaztunk Budapestre, mert ő jött a hidakat fotózni Budapestre. Úgyhogy én kalauzoltam őt aztán. Horikawát kalauzoltam Budapesten, de Budapesten volt egy Medvegy nevezetű kolléga, Medvegy Gábor, ő meghalt aztán elég hamar, de ő tudott japánul is, mert ő Japánban volt elég hosszú ideig, és ő kérlek szépen, hát aztán ő kalauzolt főleg minket tulajdonképpen Budapesten engem is meg Horikawát is. És ez jó volt. Sőt aztán nem is tudom hogy Horikawa jött-e Miskolcra és hát lehet nem tudom, már nem emlékszem, ez volt Horikawa, ez volt 87-ben. 88-ban, hát ezt most nem tudom hirtelen, hogy hol volt, de aztán évenként voltam én, mert ugye aztán volt, hát volt 89-ben... hol is volt? 90-ben volt Montréal. 91-ben volt azt hiszem Hága talán. 92... Aztán megint volt egyszer ...

– 93-ban Glasgowban volt.

Glasgow igen.

– És akkor volt Nottingham-ben az ISTS, a csőszerk konferencia. Davis szervezte.

Igen-igen. Azon is ott voltunk már, igen.

– 94-ben pedig már Peking volt.

94-ben Pekingben is ott is voltunk. Igen.

– Ezen gondolkodom, hogy 95-ben hol volt. Peking után, 95-re nem emlékszem, de azt hiszem 96-ban Stockholmban. Ja nem, 96 Budapest volt.

96 Budapest volt, persze.

– Meg kellene már nézni azt a listát, mert megvan ez a lista valahol az interneten is.

Valahol megvan.

– És akkor egyből jobban eszébe jut az embernek, hogy mik is voltak akkor. Tehát egy IIW lista az nem ártana. Mondjuk a publikációs listán is rajta van. A publikációs listán rajta van, hogy mikor mi jelent meg. Mert minden alkalommal volt valami.

Igen-igen, mert mindig tartottunk. Aztán sokszor volt Lisszabonban meg Ljubljánában, Firenzében, Firenzében volt 2000-ben vagy 2001-ben.

– 2000-ben volt.

2001-ben volt Ljubljánában. Utána megint azt hiszem.

– Igen, 99-ben volt Lisszabon.

99-ben Lisszabon, 2000 Firenze, 2001-ben volt Ljubljana. Azért ezek jó helyek voltak. Még nem mindig a frászkarikába kellett utazni, Sanghajba mész jövőre meg minden. Borzasztó kiterjesztették a világot.

– Ezzel mondjuk igen, de azért Európában volt a nagyobb része a konferenciának.

Annak idején még igen, annak idején jó volt.

– Most viszont már kiterjesztették nagyon, hogy Kína meg Ausztrália meg Japán meg a többi. Szingapúr:

Hát szóval...

– Viszont tényleg rengeteg cikk jelent meg, a *Welding in the World*-ben.

Az biztos, 25 cikk legalább.

– 25, hát inkább 26.

26, most már igen, most.

– És akkor vannak még a dokumentumok.

Dokumentumok is vannak.

– És akkor volt az *ISTS*, ami elindult Bostonban, utána Tokió, aztán...

Meg aztán volt ugye, ami nem IIW volt, hanem az IIW keretében volt ugye a Stellenboschban tartott konferencia. Stellenbosch mellett volt egy konferencia falu.

– Igen, hát ez is egy hegesztési konferencia volt végül is.

Az volt, de nem, nem Assembly volt.

– Az csak egy csatlakozó, ilyen regionális konferencia volt.

De az is jó volt, az nagyon jó volt.

– Az is nagyon jó volt. És volt ez az *ISTS*, ez akkor úgy volt, hogy Bostonban indult, majd Tokió, aztán utána nem tudom, hogy hol volt, még jött Lappeenranta, és utána *Nothingham*. Delft, Delftben is volt...

– *Delftben is volt? És akkor mi voltunk a hetedik talán, a 7. ISTS amit szerveztünk és akkor, mert az még előtte volt.*

Miskolcon 96-ban.

– *Ausztráliában, Melbourneban volt előtte a 6-dik.*

Igen, 95-ben volt Melbourneben.

– *Akkor úgy jött Miskolcra. S akkor 96-ban már Miskolcon volt, utána meg 98-ban már Szingapurban.*

98-ban Szingapurban volt? Hm... De oda én nem mentem azt hiszem.

– *De ott volt Józsi bácsi.*

Akkor volt?

– *Bizony volt. Én akkor ott voltam egy hónapig a Cho-nál. Kimentem a repülőtérre is és úgy vártam Józsi bácsit.*

Az 98-ban volt?

– *Az 98-ban volt.*

Hm. Az sem volt rossz, a Szingapúr az nagyon jó volt. Egy csodálatos helyen volt Szingapur.

– *Két jó cikkel jelentünk meg.*

Az finom volt nagyon a Szingapur. Csak borzasztó meleg volt. Muszáj voltunk még éjszaka is bekapcsolni a ventilátort, igen azt...

– *Hát voltak ezek a sorozatok, de hát már megint most lesz Melbourne-ben jövőre az ISTS.*

Igen, Melbourneben lesz az ISTS?

– *Most mondta a Zhao, hogy Józsi bácsit szívesen látják.*

Hát turo a fülébe neki, szívesen láthatnak.

– *És akkor volt a másik, tehát volt az egyik, Ziolkó féle acélszerkezeti konferencia-sorozat, volt az IIW mint konferencia-sorozat, volt az ISTS mint konferencia-sorozat, és akkor volt még a WCSMO az optimálós konferencia sorozat.*

Az is, az is igen.

– *Goszlár.*

Az hány évenként volt? Két vagy 3 évenként volt?

– *Két évente volt.*

Két évenként van, igen.

– *Goslarban, volt amit Rozványi szervezett.*

Goslar igen, az is egy érdekes hely volt a Goslar, igen.

– *Goslar is szép hely volt.*

Hát ott emlékszem, hogy ugye, hogy is hívták ezt a stockholmi pofát, akivel fölmentünk a Harz-hegységbe és ő nézte a madarakat.

– *Az nem, az finn volt. A Koski. Juhani Koski.*

Koski volt.

– *Aki nézte a madarakat.*

Nézte a madarakat.

– *Aztán utána volt, nem is tudom, hogy a második az hol volt, tehát a harmadik, ha jól emlékszem akkor az volt, Zakopaneban volt.*

Katovice. Zakopaneban volt.

– *A Gutkowski rendezte. Gutkowski rendezte a harmadikat.*

Igen, mentünk oda, és az Ohkubo ott volt velünk.

– *Bizony! És ő jött át Miskolcra hóesésben.*

Lefotózta a hóesést ott. A Kárpátokban a szerpentineken mentünk, lassan, mert valami lovaskocsik voltak ott.

– *Lovakat szállítottak. És ők is...*

Igen, és akkor ő leszállt és fotózott állandóan, Ohkubo.

– *Ohkubo mester nagyon rendes volt.*

Na hát aztán Japán, hát az aztán főleg nagyon jó volt. Hát Te azt hiszem többször is voltál, mint én, én háromszor voltam Japánban.

– *De én hosszabb ideig is voltam.*

Te voltán négyszer legalább!

– *Hát, ... többször is voltam talán. Meg még én ott voltam fél évet.*

Na igen, egy fél évig.

– *Oszakában.*

Hát ugye én először Tokióban voltam 86-ban, aztán utána mi melyik volt? Hát az oszakai volt, azt hiszem.

– *Oszaka volt, és akkor jött az a TÉT-es pályázat, ahol az Okubo is benne volt meg a Horikawa, és akkor a Maczuyamai egyetemre jött, és a következő TÉT-pályázatnál meg már a Kurobane-ék Kumamotóból jöttek be 3 évre.*

Na meg voltunk ugye 2004-ben Oszakában, ott volt az IIW.

– *Igen 2004-ben Oszakában volt az IIW, és akkor össze tudtuk kapcsolni a TÉT-es pályázattal.*

Na de hát akkor aztán mi nem csak oda utaztunk Oszakába?

– *Hát Kurobane jött akkor oda, és akkor ott beszéltek meg azt a cikket, ami az Engineering Structures folyóiratban jelent meg. Az a horse-shoe keretszerkezet, és annak az optimálása volt földrengésre. Tehát olyan oszlop-gerenda három szintes épület. És akkor ez meg is jelent benne, hivatkoztak is sokan a cikk, amit Kurobane-val írtunk.*

Na de akkor csak Oszakában voltunk. Nem?

– Akkor csak Osakában, de volt, amikor elmentünk úgy, hogy már nem is Oszakába mentünk, hanem várjunk csak, ott lent mik is voltak? Mert ott...

Maczuyama-ban voltunk.

– Hát Matsuyamában voltunk, meg az volt, hogy mentünk még Kumamoto-ba. És Kumamoto-ban...

Az a legutolsó volt a kumamotoi.

– A kumamotoi, és hogy akkor ott már mi nem is úgy mentünk, hogy hogy Tokióba meg Oszakába, hanem ott volt egy másik repülőtér, egy nagyobb város, aminek Hakata, azt hiszem az volt a neve.

Hakata?

– Ott volt a Shinkanzennek a végállomása, ami jött Sendaiból, egészen a Hokkaido szigetéről, és akkor lefelé egészen, mert úgy van hogy Honshu és Kiushu, ez a Kiushu az alsó sziget. Ahol Kumamoto is van. És akkor ott Hakata illetve, annak van még egy másik neve is, Fukuoka.

De nem ott, mi Koreában szálltunk le.

– Koreából mentünk át. Szöulból mentünk át oda.

Tehát nem, mentünk valahova Frankfurtból, mentünk Szöulba és Szöulból Kiushuba.

– Kiushu szigetére.

És Kiushuból mentünk, busszal mentünk Kumamotoba.

– Igen.

Az egy hosszú út volt.

– És akkor onnan elmentünk az Aso-vulkánhoz.

Igen-igen, ottan fortyogott a láva. Olyan zöld láva fortyogott ott. Az érdekes hely volt, igen. Akkor a Páczelttel voltunk. Páczelt rohant fel a hétszáz méter magas csúcsra. És mi meg loholtunk utánuk, utána. Páczelt. Az is jó volt, csak ugye Páczelt mindig gyalog akart menni mindenüvé.

– Hát, jó a testmozgás! Hát mondjuk ezek voltak a TÉT-pályázatok, hogy a japánokkal volt, TÉT-pályázat, meg az Okubo-val meg a Kurobánéval, illetve volt TÉT-pályázat még a Rzeszuttal meg a Garsteczkiivel Lengyelországban.

Ja, volt ez a Lódz-i dolog, ez a Spala, az is érdekes hely volt ez a Spala.

– Igen, ott a sportolóknak a tréning-központja volt.

Igen, ez egy érdekes hely volt. Csak egy eléggé elzárt terület volt, úgyhogy oda aztán átmentünk Lódz-ba, azt hiszem ugye? Egyszer átmentünk.

– És akkor volt még a két másik TÉT-vonal, az meg a Coimbra, a Simoes professzor.

Ja, igen, a portugálok, hát az egy külön káposzta volt a portugál, ott hány... Kétszer voltunk Portugáliában nem?

– Többször szerintem, mert utána még ott volt az IIW is.

Lisszabonban.

– Meg volt még aztán a WCSMO, az optimáló konferencia is Lisszabonban.

Az is ott volt, Lisszabonban is volt? Aha... Lisszabonban, igen, ott többször voltunk.

– Coimbra sem volt csúnya hely. Még ott volt a Figueira da Foz tengerpart, ahol a Simoesnek volt a nyaralója. És akkor a jachtjával lehetett menni.

Hozta a jachtját magával, és aztán jachtoztunk egy nagyot.

– Az sem volt egy rossz dolog!

Csak hideg volt a víz, az a baja Portugáliának, hogy hideg a víz, mert az Atlanti-óceán ott hideg.

– És akkor kívül volt még nekünk ilyen TÉT-es, a Dél-Afrika, de hát az már egy másik kontinens.

Az másik, az másik társulat. De az is jellegzetes, mert ott is, Te többször voltál, mint én. De azok is nagyon szép helyek voltak. Pretória és Fokváros főleg, Stellenbosch, úgyhogy azok kedves helyek voltak nagyon. Mentünk erre a Cost Engineering konferenciára Fokvárosba, na de ott tiszta marketingesek voltak főleg. És aztán osztottak nekünk ilyen fürdőköpenyt, emlékszel rá? Fürdőköpenyt adtak nekünk ajándékba.

– Az előadóknak adták.

Az egy jó fürdőköpeny, igen.

– És akkor ott volt Snyman, ott volt az Albert,

Albert igen.

– Ott volt a hogy hívják, a Visser-Uys?

Petra, Petra

– Petró, aztán még ott voltak mások is. De már ők kevésbé számítottak.

Amikor ugye az első konferenciára oda kimentünk, akkor – emlékszel rá – volt egy ilyen kör alakú épület, abban voltak a konferencia előadások...

– 1999-ben volt.

És kérlek szépen az volt a jellegzetes, hogy ott nem kellett mikrofon, mert annyira jól lehetett hallani mindenütt. Ez egy érdekes hely volt.

– De ezt a Snyman szervezte, ilyen optimálós konferenciát.

Snyman, igen-igen az volt. Az volt az első ilyen, amikor ott voltunk Snymannál, ez mikor is volt? Kilencven...

– 99 volt. Úgy emlékszem.

99-ben volt, aha.

– *A Snymannal mi 93-ban ismerkedtünk meg, amikor Rióban volt az optimáló konferencia a Herskovits szervezte. És akkor jött a Snyman is, és akkor mentünk, ilyen hajókirándulás volt, és akkor vele ott megismerkedtünk.*

Ja, és ott leállt a hajó, és akkor ott lehetett fürdeni is. Ő volt ott akkor igen?

– *És ott volt a Snyman emlékszem, és akkor ott ismerkedtünk meg, meg aztán volt Buffalóban a következő...*

Na a Buffalo-i igen.

– *És akkor ott is már az volt, hogy utána adtuk be azt a pályázatot, a közös pályázatot, és akkor úgy jött össze ez a TÉT-es kutatás-technológiai fejlesztés.*

Az igen, az érdekes volt. Tehát Buffaló, ott voltunk a Niagaránál, meg én a másik vonalról is voltam a Niagaránál, Torontóból.

– *Én onnan nem voltam.*

Ez a Flint vitt engem oda.

– *A Flint az milyen rendes ember.*

Nagyon rendes volt a Flint.

– *De nem tudom ezekkel az emberekkel már, mi van a Snymannal is már most nyugdíjasként, ő már nem foglalkozik optimálással.*

Hát ő aztán a Flint azt írta, hogy már többet ne is levelezzünk, mert ő elmegy Torontóból, mert neki van egy farmja északon. Valamilyen lótenyésztő farmja van, és ő oda megy, és aztán elköltözött onnan, és már nem is lehetett vele tárgyalni tovább.

– *A Davis is annak idején amikor nyugdíjas lett, akkor abbahagyott mindent.*

Ja, igen a Davis, igen...

– *Mert a Kurobane, ő élete végéig dolgozott. Ő nem hagyta abba. De van, aki meg azzal, hogy nyugdíjba ment, azt mondja: vége a munkámnak, most már többet nem dolgozok a szakmában. Most már lótenyésztéssel foglalkozik, vagy az unokákkal, vagy valami mással.*

Hát a Davissel ugye ott hol is találkoztunk mi ott?

– *Hát Nothinghamben szervezte ő az ISTS-t.*

Nothinghamben, igen-igen.

– *Már korábban az ISTS-en találkozott Józsi bácsi vele korábban.*

Igen, Davissel.

– *Merthogy már Tokióban, Tokióban is találkozott vele.*

Meg ő ott volt, beszerveztük őt a CISM-be, a hol is volt ez, Udinében.

– *Udinében, ott sérült meg.*

Ott eltört a lába Udinében. Hát, az csoda volt.

– *Az sem volt semmi az az udinei kurzus, a CISM. Mert azért az egy komoly szervezés volt, hát az egyetemről senki soha nem szervezett oda tanfolyamot.*

Az biztos.

– *Mi megszerveztük.*

Csak deficites lett. Aztán már később nem akartak ott nekünk semmit sem szervezni.

– *Hát, ez van. Na hát eljutottunk azért mondjuk a 2000-es évekig, ezekkel a konferenciákkal. Hát most az összes földrészt átvettük, még a Brazília maradt egy kicsit ki. A Rio de Janeiro. Ott is volt végül is optimáló konferencia, kétszer. Meg hogy most azóta újra vannak mindig konferenciák ott.*

Hát a Herskovits állandóan rendez, igen.

– *De azért szép volt az az élmény is a Corcovado-val, felmenni oda.*

Az szép, az gyönyörű volt, igen.

– *Az a hotel is jó volt, hogy pont ránézett a Corcovado-ra, és lehetett látni, hogy felhőben van vagy tiszta. De igazából, hát most még az amerikai, tehát az Egyesült Államokban lévő konferenciák, ott volt Buffalo, San Francisco.*

Az sem volt kutya!

– *Hát igen, Boston volt meg New York meg Washington, amikor ilyen körutat csináltunk.*

Azt megszerveztük jól, igen, az nagyon jó volt.

– *Az nagyon jó volt. Már emlékszem amikor az MIT-ra mentünk, és akkor 1 órát beszélt nekünk az az ember, majd azt mondta, hogy több ideje nincs és elment. Nem is tudtunk vele egy szót váltani, mert csak ő beszélt.*

Na és aztán például ugye ott volt a Stanfordin Egyetem például.

– *Hát az is milyen szép volt!*

Hát az gyönyörű volt.

– *A Springerrel. Ott volt a Springer.*

Springerrel.

– *Ott volt még, aki az optimálást, ezt az FSQP-módszert kifejlesztette, ez a Feasible Sequential Quadratic programozás, az egy matematikus, csak az olyan nagyon matematikus volt, kicsit olyan beütése volt szegénynek.*

Az, ott volt San Franciscóban?

– *Nem, az ott volt Stanfordinban.*

Stanfordinban.

– *Stanfordinban volt. Csak az volt, hogy nagyon, tehát olyan elvont matematikus volt, hogy az már nem volt teljesen komplett. De egyébként rendes emberke volt.*

Stanfordinban volt ugye az az óriási nagy áruház, tudod az a..., hát gyakorlatilag könyv áruház volt az ott.

– *Ja, igen.*

Négy emeletes könyváruház. Mentünk a földszintre, és ...

– *De a stanfordi könyvtár is maga hatalmas volt.*

Az is óriási volt.

– *Emlékszem, hogy ott mennyit kutattunk.*

A könyvtárban is nagyon jó volt.

– *Tehát hogy ott olyan irodalom volt, ami máshol sehol.*

Meg azt sem volt rossz az a könyvtár a Berkeley Egyetemen.

– *Meg én még arra emlékszem, hogy amikor voltunk a Columbia Egyetemen, ott úgy engedtek be a könyvtárba, hogy a könyvünket megmutattuk.*

Igen?

– *Igen, mert nem akartak beengedni, hogy igazoljuk, hogy mi egyetemi emberek vagyunk és akkor megmutattuk a könyvünket, a Balkema-s könyvet, és akkor Farkas-Jármai és akkor beengedtek a könyvtárba. Nem akartak beengedni. A könyvtárak azok jó helyek voltak, de most már leértékelődtek, mert az interneten on-line elérhetőek a cikkek.*

Hát igen, igen a Columbiára eléggé keveset emlékszem, a Columbiái Egyetemre.

– *A Columbiái Egyetem pedig nagyon szép volt. Az is. Ott is beszélünk egy acélszerkesztésvezetővel.*

És az elvitt minket a laborba és ott megmutatta azt, hogy a nagy kábelhidaknak a kábeleit hogyan védik a korróziótól.

– *Tehát sok mindent láttunk azért ezeken a konferenciákon, sok helyet meglátogattunk*

...

Mikor még fölmentünk New Yorkba, a 400 méter magas tornyokba, amik aztán kinyíftak.

– *Ja, igen a WTC.*

Mikor voltunk mi ottan? Várjál...

– *Igen ott voltunk a torony tetején.*

De mennyi, hányban volt ez?

– *Hát, ezt most már nem tudom, ezt is meg kellene nézni, hogy de várjunk akkor voltunk mi konferencián, mert akkor volt a Buffalo-i konferencia.*

Buffalo, igen.

– *A Buffalo-i konferencia, az úgy emlékszem, hogy az 99-ben volt?*

Valami ilyesmikor lehetett, igen.

– *99-ben lehetett. És akkor volt ez a körút. A Boston-New York-Washington-Buffalo.*

Igen, mentünk először, hova is mentünk, talán New Yorkba.

– *Utána Bostonba indultunk, úgy, utána jött a Washington, és úgy New York, és New Yorkból vissza Magyarországra.*

Na, Washington, az sem volt kutya! Az is egy szép hely volt nagyon.

– *Na jó, hát ez ennyi lett volna akkor mára. Most elmegyek a feleségemmel úszni az Augusztus 20 strandra, ha Józsi bácsi nem jön.*

Hát én nem megyek.

Utóirat

Szeptember 15-én hajnalban eltávozott Józsi bácsi, már későn értem be reggel a kórházba. A főorvos azt mondta, hogy csendesen elaludt. Nem tudtuk folytatni a beszélgetést, pedig nagy örömmel emlékezett a konferenciákra, az ismerősökre, barátokra.

Aggódás a színvonalas oktatásért

Tervezést miért nem tanítunk a Miskolci Egyetem Műszaki Karán?!

TEHERBÍRÁS – GYÁRTHATÓSÁG – GAZDASÁGOSSÁG:

Ez az a három legfőbb szempont, amit figyelembe kell venni a gépek és szerkezetek modern tervezésénél.

A Fém szerkezetek szakcsoportban végzett /Anyagmozgatási és Logisztikai tanszék/ több évtizedes munkánk során felhalmozódott, nemzetközi konferenciákon megméretett tapasztalatainkat felhasználva, kifejlesztettük a szerkezetoptimaló tervezési rendszerünket, amellyel a fenti követelményeknek világszínvonalon eleget lehet tenni:

A teherbírási és a gyárthatósági szempontok a tervezés előkészítése során a gyártási feltételek és lehetőségek pontos, de ugyanakkor minél nagyobb mozgásteret engedő megfogalmazásakor jelennek meg. Ezt követően kerülhet sor a gazdaságosság figyelembevételére: a számítógépes matematikai módszerekkel elvégezhető korlátozások költségfüggvény minimalása lehetővé teszi a legideálisabb szerkezetvariáns kiválasztását.

A Fém szerkezetek szakcsoport tantárgyai e tervezési rendszerre épülnek.

Eddigi alkalmazásaink:

A teljes rendszert jelenleg elsősorban hegesztett szerkezetek tervezésénél alkalmazzuk, mert a varratok hegesztési költségeire olyan függvényt dolgoztunk ki, amelynek a minimalásával kapott paramétereket alkalmazva jelentős költségmegtakarítás érhető el.

Nemzetközi visszhang:

A Nemzetközi Hegesztési Intézetnek (International Institute of Welding – IIW) a hegesztett szerkezetek tervezésével és gyártásával foglalkozó XV. bizottságában – javaslatunkra - külön munkacsoport alakult a szerkezetek gazdaságosságának tanulmányozására, amely csoportban megvitattott tanulmányainkat rendre elfogadta már a XV. bizottság, és javasolta ezek publikálását az IIW nemzetközi tudományos folyóiratában (Welding in the World), ahol ezek után természetesen mind meg is jelentek.

Az alábbi felsorolás érzékelteti a fém szerkezetek széleskörű hazai alkalmazási területeit: prés-gépek, járművázak, földmunkagépek, szállítószalaghidak, daruk, raktárállványok, nyomástartó edények és tartóvázaik, csővezetékek, tartályok, silók, bunkerek, építőgépek, épületvázak, ipari csarnokok, hidak, sportcsarnokok, repülőtéri csarnokok, gátak, távvezetékoszlopok, telekommunikációs tornyok, autópálya-jelzőtáblatartók.

A magyar ipar helyzete az elmúlt rendszerben:

A magyar ipar a múlt rendszerben a szovjeturalomnak volt alárendelve. Ezért amíg a szovjet ipar a minél vastagabb-lemezes tankok gyártására összpontosított és nem alkalmazta a magas színvonalú elméleti eredményeket, és amíg ezt követve a magyar mérnököket a tervezett szerkezet súlyának, nagyságának arányában dotálták, addig az USA repülőgép- és főleg az űrrepülőgép-tervezői a súlycsökkentés érdekében kifejlesztették a matematikai optimálós mértevezést.

Jelenleg ismét gyarmati a státuszunk:

Jelenleg, a szovjet ipari rendszertől függő magyar ipar tönkremenetele után, ismét „gyarmati” rendszer alakult ki nálunk: főleg azoknak van csak munkájuk, akikkel külföldiek gyártatnak, „természetesen” külföldön készült tervek alapján.

Ennél azért előbbre is léphetünk:

Ehhez azonban korszerű honi tervezésű gyártmányokra van szükségünk.

A korszerű gyártmányok kifejlesztéséhez viszont nélkülözhetetlen a tervezés és gyártás szoros együttműködése, amihez magasan képzett, honi tervezőgárda is kellene. Ezért szükségesszerű tehát tervezőmérnököket is kiképezni hazánkban.

A jelenlegi „liberalizált” oktatási rendszer buktatói:

Manapság az egyetemi hallgatóink többsége nem érdeklődik a gépek és szerkezetek tervezése iránt, mert ehhez magas szintű mechanikai (statika, szilárdságtan) ismeretekre van szükség, és a megfelelő szintű mechanikai ismeretek megszerzése meglehetősen nehéz tantárgyak elsajátítását igényelnék.

A helyzetet tovább nehezíti az, hogy egyetemünkön inkább a kutatáshoz szükséges szinten folyik az oktatás, a gyakorlati életben használható szint helyett.

Ráadásul a jelenlegi gépészkari képzési rendszer lehetővé teszi a diploma megszerzését a „nehéz” mechanika elkerülésével is: mert pl. az informatika, vagy a logisztika „nem igényli” a mechanikai ismereteket.

Azért az átlagosak mellett biztosan lennének hallgatók, akik vállalkoznának a mechanika és alkalmazásainak megtanulására is, csak hogy magasan képzett tervezőmérnökök lehessenek.

Az optimálás számítógépes alkalmazhatósága miatt, pl.: az informatikushallgatóknak is fel lehetne hívni a figyelmét annak a lehetőségére, hogy távlatilag célszerűbb olyan magasabb szaktudást szerezni, amely EU-s viszonylatokban is versenyképesé teheti őket még a „nyugati” diplomával rendelkezőkkel szemben is.

Az informatika alkalmazási területei felé fordultak pl.: a japánok is, amikor a tokiói egyetemen létrehozták a „Mechano-informatika” tanszékét.

Kell-e a magyar iparnak a magyar tervezőmérnök?

Hibás az az állítás, hogy a mai magyar ipar nem igényli a tervező mérnököket.

- Újsághirdetés: „a Modine Hungária Kft. gépészmérnököt keres konstruktóri munkakör-be...” (Szuperinfó, 2001.szept.19.)
- A MAGÉSZ (Magyarországi Acélszerkezet-Gyártók-Építők Szövetsége) a gépészkarhoz írt levelében jelezte, hogy fémszerkezetek témakörben ösztöndíjakat, diplomaterv-témákat, állásokat biztosítana végző tervezőmérnökeink számára.

Még az „Európai Unió” is tanulhatna tőlünk:

- Ez év áprilisában, Düsseldorfban, a nagy Vallourec & Mannesmann Tubes csőgyártó vállalat németországi fellegvárában rendezték meg a 9. Nemzetközi Csőszerkezetek Szimpóziumot. (A 7.-et a mi Fémszerkezetek szakcsoportunk rendezte egyetemünkön 1996-ban). Előadásában a vállalat reprezentánsa egy rácsos csőszerkezet példáját ismertette.

Ez azonban nem volt „optimálva”.

- Mi az IIW idei közgyűlésén Ljubljanában bemutattuk, hogy az ugyanarra a terhelésre optimált tartó tömege 22%-kal, költsége 18%-kal kisebb lehetne!

Ez is azt bizonyítja, hogy a szerkezetoptimaló rendszerünket elsajátító tervezőmérnökeink felvehetnék a versenyt az európai tervezőintézetekkel is és így behozhatnánk a több évtizedes lemaradásunkat is.

Nemzetgazdasági érdekeink is azt kívánják tehát, hogy az egyetemi képzés tegye lehetővé megfelelő tervezőmérnök-gárda kiképzését a gépek és szerkezetek tervezése terén is.

Miskolc, 2001. október

*Dr. Farkas József
emeritus professzor*

Kollégák, tanítványok visszaemlékezései

Orbán Ferenc, főiskolai tanár, Pécsi Egyetem

Emlékeim Farkas professzorról

Egyetemi éveim alatt nem volt kapcsolatom vele, mert nem tanított, de hallgatóktól hallottam, hogy nagyon nagy tudású és segítőkész oktató.

A doktori témám miatt kerültem kapcsolatba vele. A doktori témámmal először Kozák professzort kerestem meg, de ő maga helyett Farkas professzort ajánlotta. Ő el is fogadott és megbeszéltük a kapcsolattartást, én ugyanis akkor Pécsen voltam oktató a Pollackon.

Többször utaztam Miskolcra és akkor átbeszéltük a témát, bőségesen ellátott szakcikkekkel.

Amikor Svédországba kerültem dolgozni, a kapcsolatot levelezés útján tartottuk. Akkor még nem volt e-mail, így sok kézzel írott levelet kaptam tőle. 3-4 évnyi közös munka után úgy ítélte meg, hogy az eddig elvégzett munkám kielégíti az egyetemi doktori cím követelményeit. A doktori címet 1987-ben nyertem el. Később a PhD fokozatot szereztem és akkor is Farkas professzor volt a témavezetőm.

Ezután sem szakadt meg a kapcsolatunk és buzdított önálló cikk írásra, de szerzőtársaként közösen is publikáltunk.

Amikor felajánlott, hogy tegeződjünk sokat gondolkodtam a megszólításon és először tanár uraztam, majd Józsi bátyám megszólítás mellett döntöttem, ő ezeket elfogadta.

Úgy éreztem, hogy bele tartozom a köréje szerveződött kis kutató csapatába. Senkit se szeretnék kihagyni ebből a csapatból, de Jármái és Tímár professzorokkal máig tartom a kapcsolatot. Őket is sok más kollegát indította el a tudományos pályán.

Az acélszerkezetek területén ő a legjobbak közé tartozott és az volt az ő nagy hátránya a többi kutató, vagy a BME oktatóihoz képest, hogy nem volt mögötte ipari háttér. Az ő nagy érdeme az optimális méretezés jelentőségének felismerése és annak Magyarországi népszerűsítője volt.

Egy ízben egy pécsi cég megkeresett egy problémával. Egy darut gyártottak le és a próbaterhelésnél kiderült, hogy a szekrény szelvényű tartó része horpad. Ez a cég német tulajdonú volt. Felkértek szakértésre és a méretezés elvégzésére. A méretezést a DIN szabvány szerint kellett végezni és a jegyzőkönyvet németül kérték.

Miután Farkas és Jármái professzorokkal tárgyaltam, elvállaltam a munkát. Ez az

eset a nyári szünetre esett így egy hétre Miskolcra utaztam, ahol elvégeztük a munkát a német cég megalégedésére. A jegyzőkönyvet Józsi bátyám írta.

Ezt követően is együtt dolgoztam Farkas és Jármái professzorokkal, főleg a végeselemes számításaimmal.

A munkahelyemen is oktatjuk az Acélszerkezetek tárgyat és a tárgyhoz írt könyvet Farkas professzor lektorálta. Volt, hogy a lakásán találkoztunk, ahol a villanyorgona játékát csodálhattam. Rendszeresen kaptam CD-t, amin az általa orgonára írt darabokat vette fel.

Életének utolsó éveiben rendszeresen leveleztünk és ő buzdított egy cikk megírására, melyet a prágai konferencián elő is adtam.

A cikket leköszölte a Procedia Engineering folyóirat is és azóta többen hivatkoztak rá.

Úgy tudom, hogy ez volt utolsó publikációja. Életének utolsó percéig aktív volt.

Volt, hogy mesélt élete alakulásáról, az egyetemi beilleszkedéséről.

Nem volt könnyű a helyzete a gépész karon, mert ő építőmérnök volt. Amikor az Anyagmozgatási tanszékre került, akkor még a Szállítóberendezések oktatása elég hangsúlyos volt, így az acélszerkezetek oktatásának is meg volt a helye.

Mind a mai napig szívesen forgatom a Fém szerkezetek című könyvét, amiből kettő is van, egy otthon és egy a munkahelyemen.

Tímár Imre professzor, Pannon Egyetem

Emlékezés Farkas József professzor úrra

Dr. Farkas József professzor úrral negyedéves egyetemista koromban kerültem kapcsolatba miután egy féléves részképzésen vettem részt a Harkovi Műszaki Egyetemen. Ekkor kezdtem el egy tudományos diákköri dolgozatom készítését. Tanulmányaim során szakmai irányításával több TDK dolgozatot készítettem és az országos konferencián első díjat kaptam. Rendkívüli benyomást tett rám szakirodalmi tájékozottsága, széleskörű nyelvtudása, valamint zenei műveltsége, beleértve a zongora játékát. Diploma dolgozatomat is az Ő irányításával készítettem el.

1975. augusztus elsején a Szállítóberendezések Tanszékén (később Anyagmozgatási és Logisztikai Tanszék) kezdtem el dolgozni. Dr. Farkas József professzor úr mellett részt vettem a Fémszerkezetek című tantárgy oktatásában és kutató munkámat is az Ő szakmai irányításával végeztem. 1977-ben „Szendvicstartók rezgéscsillapítása és optimális méretezése SUMT-módszerrel” címen megvédtem egyetemi doktori értekezésemet. Tanszéki munkám során több közös cikket, oktatási segédletet készítettünk, továbbá előadássorozatot tartottunk a Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöki Továbbképző Intézetében, melynek anyagából jegyzet készült, ami 3 kiadást ért meg (Farkas, J., Timár, I.: Fémszerkezetek optimális méretezése. Budapesti Műszaki Egyetem Továbbképző Intézete. Budapest, (1980, 1983, 1985). Professzor úr nevéhez fűződik az optimális méretezés hazai meghonosítása, valamint a szendvicsszerkezetek kutatása. Örömmre szolgál, hogy mellette ebben a munkában és is részt vehettem, ami jelentős mértékben befolyásolta későbbi tevékenységemet ezekben a témakörökben. Közös cikkeket is készítettünk (Farkas, J., Timár, I.: Szendvicstartók rezgéscsillapítása. Járművek, Mezőgazdasági gépek, 23(1976), p.: 207-211; Farkas, J., Timár, I.: Szerkezetoptimalás a SUMT nemlineáris programozási módszerrel. Járművek, Mezőgazdasági gépek, 24(1977), p.: 103-108. 1984-ben a Gdanskban megrendezett VII. Nemzetközi Acélszerkezeti Tudományos Konferencián lengyelül köszöntötte a résztvevőket, amit a közönség nagy elismeréssel jutalmazott. 1985-ben részt vettünk a Kassán rendezett „Nemzetközi részvétellel tartott országos acélszerkezeti konferencián”, ami számomra emlékezetes maradt, többek között azért is, mert a professzor úr megmutatta, hogy Kassán hol laktak, valamint hol járt gimnáziumba, amiről sokat mesélt. Nemcsak zeneszeretét, hanem hangszeres tudását is meg kell említeni, melynek egyik kiemelkedő színfoltja volt, amikor 2013-ban Miskolcon megrendezett nemzetközi konferencián szintetizátor játékával nyerte el a közönség elismerését. Számos CD felvételt készített, amit számomra mindig megküldött.

Miután a Miskolci Egyetemről a Pannon Egyetem jogelődjére, a Veszprémi Vegyipari Egyetemre kerültem kapcsolatunk nem szakadt meg, egészen élete végéig. Állandó levelezésben voltunk és miskolci tartózkodásom során, valamint szakmai konferenciákon mindig találkoztunk. Részt vettem több általa és munkatársai által vezetett PhD dolgozat bírálatában és szakmai cikkek lektorálásában. A veszprémi munkatársaim közül professzor úrral nagyon jó szakmai kapcsolatot tartott Horváth Pál és Kulcsár Tamás kollégám is. Kapcsolatunkra egy 2011. január 4-i levelet teszek közzé, amelyben professzor úr azt írta, hogy szeretne részt venni a Csíksomlyón megrendezendő XIX. Nemzetközi Gépészeti Találkozón (OGÉT 2011), azonban már nem mert vállalkozni a hosszú útra.

Kedves Imre!

Örülök, hogy tetszett a fordítás-vers. Ennek öröme, mint lelki barátomnak küldöm az új pár soros versemet:

*Egy szerető szív nem maradhat egyedül
Jézus és baráti lelkek veszik körül
Szent zenék hangjain a mennyekbe repül*

Jó lenne találkozni Csíksomlyón, csak félek, hogy a nagy távolság miatt nem fogok merni rá vállalkozni.

*Szeretettel ölel
Jóska*

Nemcsak a CD-ket kaptam meg tőle, hanem a szakmai és zenei témájú könyveit, valamint egyéb írásait is. Példaként mutatom be, hogy amikor egyik rokonának Szikszón kis unokája született, írt neki egy kedves verset.

Kis vers Lénának

Öreg kopasz Jóska bácsi
Írja e kis versét hozzád
Mert nagy öröm téged látni
Lényed napfényt sugároz ránk

A turulmadárhoz érve
Szikszó látképe felmerül
Szerető családban élve
Szép arcod mosolyra derül

Ha majd olvasod e versem
Szerető szívvel gondolj rám
A szép szavakat keresem
Mit láttam életem során

A gonoszt kerüld el messze
Jézus legyen a mestered
Szíved csak a jót keresse
Zene éltesse lelkedet

Händel nekünk tovább zenél
Hangja boldogság madara
Jézus kétezer éve él
Élte szeretet sugara

A bölcs Arany János mondja
Ember őrizze meg hitét
Istent mutat templom tornya
Orgona zengi énekét

Lénácska kedves kis gyerek
Álmodból épp most ébredsz fel
Később megérted versemet
S remélem nem felejtesz el

Miskolc, 2012. november

Reményik Sándor a nagy erdélyi költő sorai sok embert megihletnek. A következőkben professzor úr néhány gondolatát szeretném bemutatni.

Reményik Sándor verseitől ihletve

Az én verssoraim	Az ihlető vers részletei
Lepke, megbabonáztál Szívem kelyhére szálltál	Ne ítélj Ne legyek más, mint egy szelíd igen vagy nem De egyre inkább csak igen Mindenre ámen és igen Szelíd lepke, amely a szívek kelyhére ül
Fenyőillat átítat Éltet templom-áhitat	Üres templomban A templom üres, a lelkem tele Megértjük egymást, pedig nincs szavunk Itt állok, szemben Ő vele S nem látja senki, hogy együtt vagyunk
Úgy megragad a szépség Hogy szememben könnycsepp ég	A szépség próbája Egy könnycsepp szállt fel valaki szemébe Mint aranyfelleg alkonyati égre Mert dal szállt fel egy másik szív tövéből Örvényes, néma, feneketlen mélyből A dal kérdezett: igaz dal vagyok? A könnycsepp igazolt és ragyogott
Isten arcát keresem Itt van Ő a lelkemben	Istenarc Egy istenarc van eltemetve bennem Antik szobor, tiszta, nyugodt erő Nem nyugszom, amíg nem hívom elő
Jézus nagyon szeret minket Egybefonja szíveinket	Ezt mondja Jézus Bizony mondom, elmúlik a világ És bizony mondom, én megmaradok S akkor nem két-két szívet kötök egybe De a szívekből koszorút fonok
Ó madarak, angyalok Én tinéktek dalolok	A láthatatlan lakoma Elég ennyi: egy kis kopogtatás Jel az elveszett tündérvilágból Egy-egy hangocska, foszlány, töredék Madarak és angyalok kórusából

Requiem

Elmentek akiket szeretünk
De élnek akiket szeretünk
Sorsunk az, hogy mi is elmegyünk
Szent zene békéltesse lelkünk
Jézus az egyetlen reményünk
Szeretete éltette létünk
A fénye ragyogjon felettünk
Elmentek... elmegyek

Keresztért meghajolok
Krisztusunkért harcolok

Lelked Jézussal telve
Repült a végtelenbe
Verseidből a sok szép
A lelkünkbe árad szét

Pár gondolatot kérek
Mielőtt a sírba térek

Drága Reményik Sándor
Hálás szívemből zárom
Lelke járja lelkemet
Verset írni így lehet
Sok verse megihletett
Bennük van a szeretet

Záróra után

Egy-két csillag, ha megmarad talán
Lesüppedt sírok órének felettünk
És messzi pályán tán egy árva láng
Amerre elment mind, akit szeretünk

Az én lelkipásztorom

Ledobhatatlan keresztem alatt
Ezt is Te tetted – már meghajolok
És látod, látod, ezt ismét Te tetted
Hogy bennem lassan életté remegnek
A szók: Kegyelem és békeesség nektek

Fecske a víz tükrén

Mint víz tükrét a fecske szárnya
Legyintvén – pár csillogó cseppet
Víz magával a magasságba
Úgy szeretném legyintni én is
Lélekszármnyal az életet
S ragadni fel a végtelenbe
Viharzó zsoldárt énekelve
A megmentett szépségeket

Imádság

Uram, rövid pár évre add csak
A szavak csengő színezüstjét
Vert aranyát a gondolatnak
Képek suhogó selymét nékem
Hogy csendbe rejtsem, álomba zenéljem
Pár évet adj csak. Akkor én Uram
Kezedbe adom vissza minden vágyam
Mert mind betelt. És nem éltem hiába

Azt mondják

Ó barátaim, ha egy fénysugár
Lelketekig hullt, át a lelkemen
Nem enyém az a fény, csak bennem jár
Istennek köszönjétek, ne nekem

Hajókirándulás a Békási vízerőműnél (a képen középen Farkas professzor úr)

Farkas professzor úr szintetizátoron játszik a 2013-as miskolci konferencián

Felvétel a Design, Fabrication, Economy konferenciáról (2013)

Farkas és Jármái professzor úr

Farkas József és Csibi Vencel professzor úr egy erdélyi OGÉT konferencián

*Farkas professzor úr Horváth Pál PhD védésén a Budapesti
Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen*

Végezetül elmondhatom, hogy Farkas professzor úr szakmai és emberi vonatkozásban azon személyek közé tartozik, akik jelentősen befolyásolták szakmai munkámat és sorsom alakulását. Szerénysége, tudása, embersége és személyi kisugárzása példaértékű lehet mindenki számára.

Veszprém: Timár Imre

Kovács György egyetemi docens, Miskolci Egyetem

Dr. Farkas József, mint Tanárom, Témavezetőm és szeretett Kollégám

Dr. Farkas József professzor urat 1997-ben, már professor emeritus-ként ismertem meg, mivel mellékmodulként – még az öt éves egyetemi képzésben – „Fémszerkezetek” és „Hegesztett szerkezetek” tantárgyakat oktatott a műszaki szakfordító csoportunknak IV. és V. éven. Nem csak szakmai tudásáért, hanem emberségéért, megértő és empatikus személyiségéért is nagyon tiszteltük mi, hallgatók.

Felejthetetlenek maradnak az órái, mivel az általa oktatott tárgyak nem tartoztak a „könnyen emészthető” tananyagok közé, így amikor látta, hogy már kezdünk „elveszni” az egyenletek sokaságában, figyelmünk lankad, rögtön megjegyezte, hogy „ez valóban elég durva téma, ezért tudják mit, elmesélem a legutóbbi nemzetközi konferencián szerzett tapasztalataimat”. És ekkor előkerültek a fényképek, a képeslapok, a térképek, a konferenciaanyagok és a kották, amelyekről csillogó szemmel, élvezetesen mesélt. Ilyen alkalmakkor a professzor úr igazi polihisztorként nemcsak a tananyaghoz tartozó szakmai ismereteket adta át nekünk, hanem – műveltsége, olvasottsága révén – az adott ország történelméről, nevezetességeiről és művészetéről is beszélt.

A végzős angol szakfordító csoport dr. Farkas József és dr. Jármái Károly professzor urakkal (1998)

Farkas József professzor úr volt a mentorom, Neki köszönhetem a tudományos kutatómunka iránti érdeklődésem és szeretetem. Ugyanis az órái hatására ébredtem rá, hogy az oktató és kutató munka – a szakmai ismeretek bővítése mellett – egyben érdekes kihívást, rengeteg élményt is jelent. Például külföldön – akár más kontinensen – tartott nemzetközi konferenciákon való részvételi lehetőségeket, külföldi oktatókkal való tapasztalatcserét, amelyek több, mint 20 évvel ezelőtt még a jelenleginél is vonzóbb lehetőségek voltak egy fiatal mérnök számára.

Így 1998-tól Ph.D. hallgató lettem az Anyagmozgatási és Logisztikai Tanszéken a „Fémszerkezeti Szakcsoportban”. Témavezetőm dr. Farkas József, társ-témavezetőm pedig dr. Jármái Károly professzor urak voltak. Irányításukkal folytattam a diplomamunkámban már megkezdett kutatómunkámat a „kompozit szerkezetek optimalása” tématerületen.

Konzultáció a Professzor úrral (2003)

Farkas József professzor úrtól nagy alkotói szabadságot kaptam, nem voltak szigorú beszámolók, teljesíthetetlen határidők, nyomasztó kötöttségek. Így jó emberismerőként – szorgalmamat ismerve – elérte, hogy megszeressem a kutatómunkát és a publikálást. Amikor szakmai tanácsát, vagy egy cikk átnézését kértem Tőle, mindig azonnal segített. Néha már úgy gondoltam, amikor másnapra átnézte egy hosszú angol nyelvű cikkemet, hogy biztosan csak felszínesen olvasta át. De amikor megláttam a precízen

pontokba szedett, gyöngybetűvel írt listáját a javításokról, amelyben olyan apróságokra is kitért, mint pl. egy elütött betű, rögtön láttam, hogy alaposan ellenőrizte azt. Ez is jól mutatja, hogy saját és Kollégáival közös munkáját is igényesen, kifogástalan szakmaisággal végezte. Ha nem jött ki az elvárt eredmény, mindig azzal biztatott, hogy „Gyurka ne aggódjon, addig csináljuk, amíg jó nem lesz”. Biztos támaszom volt, akire mindig számíthattam. Nagyon köszönöm a Ph.D. fokozat megszerzéséhez nyújtott támogatását és segítségét is.

Doktori védésem a MAB székházban (2004)

Emlékezetesek maradnak közös szakmai projektjeink és szakmai utazásaink is. Így az OTKA projektek mellett – nyilván a helyszínek különlegessége és a külföldi Kollégákkal való jó kapcsolat miatt is – különösen pl. 2000-ben a P6/99 Portugál nemzetközi együttműködés keretében a Coimbrai Egyetemmel való szakmai együttműködés és látogatás, 2001-ben pedig a DAK 7/2001 Dél-Afrikai nemzetközi együttműködés keretében a Pretóriai Egyetemen tett látogatás.

A professzor úr még nyugdíjas korában is aktívan, folyamatosan dolgozott a Tanszéken. Oktatott, tudományos munkát végzett, konferenciákon előadásokat tartott, és részt vett valamennyi Tanszék által szervezett programon és szakmai kiránduláson is.

Tanszéki kirándulás Szlovákiában (2007)

Nagyon sokat utazott professzor úr külföldre, de – saját elmondása szerint – az egyik legkedvesebb kiránduló helye a Tátra volt, mivel Eperjestről származott, és fiatal korában is sokat kirándult ott.

Tanszéki kirándulás a Tátrában (2008)

Jó szakmai és kollegiális kapcsolatunk a PhD. fokozatom megszerzése után is megmaradt annak ellenére, hogy én – a Tanszék oktatási profiljának megváltozása miatt – 2001-től már csak logisztikát oktattam, de tudományos kutatómunkámat a szerkezet-optimalás területén természetesen a doktori fokozatom megszerzése után is folytattam. Így a professzor úrral továbbra is együtt dolgoztunk, társszerzőként publikációkat is készítettünk.

Részvétel Szlovákiában nemzetközi konferencián (2008)

Összekapcsolt bennünket – a szakmai munkán túl – a zene iránti szeretetünk is, mivel tudta, hogy 25 évig vadászkürtön játszottam, így sokat beszélgettünk a komolyzenéről is. Minden évben megörvendeztette Családtagjait és Kollégáit orgona hangversennyel, és a Kutatók Éjszakáján rendszeresen tartott orgonajátékával. Többször is megtisztelő, bár váratlan kérés volt Részéről – a hangverseny megkezdése előtt pár perccel –, hogy a koncerten játéka alatt lapozzam a kottáit. A zeneszámok sorrendje – bár az Ő fejében már jóval előtte – precízen meg volt tervezve, viszont a kották nem voltak sorba rendezve. Így a kották összekeverése miatti aggodalmamat jó humorával a zeneszámok közötti kottakeresésünk alatt mindig tompította.

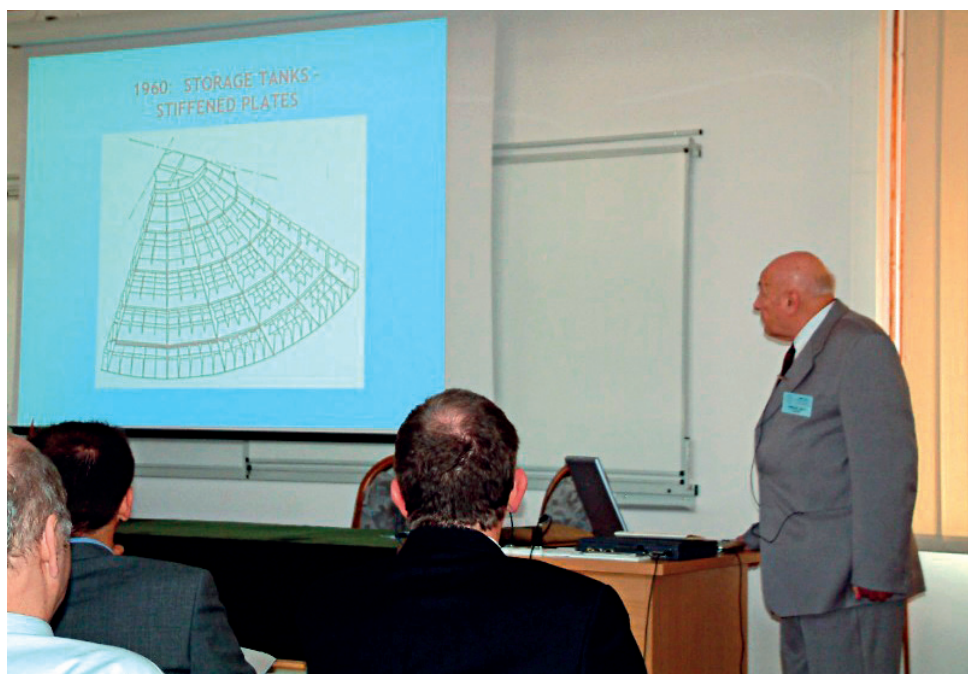

Koncertje egy konferencia keretében (2003)

Jó volt a társaságában lenni, még a kellemetlen hétköznapi szituációkban is megőrizte nyugalmát és sajátos humorát. Ilyen volt például, amikor a 20 évesek fiatalos vakmerőségével egy körforgalomban a forgalommal szemben haladtunk, vagy egy másik alkalommal, amikor a sürgősségi orvosi ügyeleten 3 órás várakozás után – mielőtt még sorra kerültünk volna – javasolta, hogy „Gyurka, már jól vagyok, inkább menjünk haza”.

Remélem, hogy érezte az Iránta érzett tiszteletem és szeretetem, és próbáltam én is – amiben tudtam – segítségére lenni. 2005-től minden évben nagy gondossággal saját komolyzenei CD-t készített Szeretteinek és Kollégáinak karácsonyi ajándékként. A CD-k írását, matricázását és a tokjában lévő ismertetőket nyomtatását már a kezdetektől rám bízta. Megtisztelő volt az is, hogy publikációihoz az ábrákat, valamint előadásaihoz a fóliákat is én készíthettem el. A saját munkatempójából és a magával szembeni fokozott elvárásokból kiindulva ezen munkálatokat teljes komolysággal mindig azzal bízta rám, hogy „nem sürgős Gyurka, elég lesz holnapra is megcsinálni”.

Még idős korában is rendkívül nagy volt a munkabírása és az akaratereje, mindig tele volt újabb célokkal, tervekkel. Szakkönyveket, cikkeket írt, konferenciákra, szakmai tanulmányutakra járt, ahonnan mindig számos fényképpel, képeslappal és kottával tért haza.

A professor úr előadást tart az ICMS konferencián (2003)

*A professor Urat köszönti dr. Jármai Károly az ICMS konferencián
75. születésnapja alkalmából (2003)*

Példamutató, hogy már nyugdíjas korában tanulta meg a számítógép magas szintű használatát, valamint új nyelveket is, verseket fordított idegennyelvről, továbbá folyamatosan fejlesztette szaktudását a legújabb szakirodalom megismerésével is. Örök optimizmussal mindig már a következő évi konferenciákra készítette a publikációit. Nem csak szakmai, hanem zenei és spirituális tartalmú könyvecskéket is írt, amelyek mély érzelmvilágáról és vallásos lelkületéről tanúskodtak. Én is azon szerencsések közé tartoztam, akiket ezekkel megajándékozott.

A professzor úr – minden problémája ellenére – nagy önfegyelemmel, panasz nélkül és méltósággal viselte a sors és az öregség küzdelmeit. Mindig kiegyensúlyozott és türelmes volt. Távol tartotta magát minden konfliktustól, soha nem kritizált, nem bántott meg senkit. Akik igazán ismertük, mindannyian tiszteltük és szerettük Őt.

Utolsó éveiben – bár munkabírása továbbra is korához képest irigylésre méltó volt – már ritkábban járt be a Tanszékre, ezért én rendszeresen meglátogattam, és ilyen alkalmakkor a jó hangulatú beszélgetések mindig az orgonajátékával, és a játszott darabokhoz kapcsolódó zenetörténeti „előadásokkal” végződtek.

Minden percét lekötötte a tudományos munkája, a zene határtalan szeretete és az Istenbe vetett mély hite. Remélem, hogy – hite és hitem szerint – már az Égi Karban Szerettei körében orgonál.

Farkas József professzor úr az utolsó karizmatikus professzorok egyike, aki nemzetközi szinten is elismert szakmai tudása mellett tisztességes, jóságos és szerény Ember volt, akinek mindig is hiányozni fog embersége, bölcsessége és nyugalmat árasztó jelenléte az Őt tisztelő és szerető Kollégái számára, köztük nekem is, mint utolsóként végzett doktoranduszának.

*Dr. Kovács György
egyetemi docens
Logisztikai Intézet*

Páczelt István akadémikus, emeritus professzor, Miskolci Egyetem

Emlékeim Farkas József professzorról

Mint a Nehézipari Műszaki Egyetem Gépészmérnöki karának hallgatója a 3. év tavaszi félévében az *Acélszerkezetek* című tantárgy előadásain találkoztam először Farkas József adjunktussal, a tantárgy előadójával. Farkas József előadásai világosak, jól követhetőek voltak, a táblára írt szövegei, képletei, ábrái áttekinthetőek, olvashatók. A szilárdságtanban tanult igénybevételi ábrákhoz képest újdonságként szemléltem az ún. mozgóterhelésből származó hatásábrákat. Ezek megértését elősegítették a félévi házi feladatok is. Maradandó emlékem fűződik ezekhez a feladatokhoz. Az akkori jegyzetem még mindig meg van, ennek címlapját és egy oldalát láthatjuk a mellékelt fotókon. A tantárgy jobb megértéséhez nagymértékben hozzájárult a Szállítóberendezések tanszéke által meghirdetett versenyfeladat sikeres megoldása. A kiadott feladat egy meglehetősen bonyolult rácsos tartó (híd) hatásábráinak meghatározása volt. Erre az ún. virtuális munka elvét javasolták használni, ami nem volt tananyag, tehát utána kellett nézni. Palotás László professzornak a BME tanárának egyik tankönyve szolgált forrásként a módszer elsajátítására. Tankörtársammal Dormány Mihállyal vágtunk neki a feladatnak esti órákat felhasználva. Mivel én több rúdra vonatkozóan állítottam elő a megoldást, végezetül a versenyt én nyertem meg.

Később, ezt követően, a tanszékhez közelebb kerülve Farkas tanár úrtól kaptam a „Függődaru tervezése” témájú diplomaterv feladatot. Ebből TDK dolgozat is készült, amit az Országos TDK konferencián is bemutattunk (1962, Veszprémi Vegyipari Egyetem). A diplomaterv feladat egy része a daru I tartójának alsó övén futó macska görgőinek a tartóval való kölcsönhatása, az együttdolgozás tisztázása volt. Farkas tanár úr bő irodalommal látott el. Abban az időben a cikkeket lefotózva, majd előhívva lehetett tanulmányozni. A modell egyszerű volt, a görgőről átadódó erőt, egyrészt koncentrált erőnek, vagy vonal mentén állandó intenzitással megoszlnak lehetett tekinteni. A megoldásra a Ritz módszer szolgált.

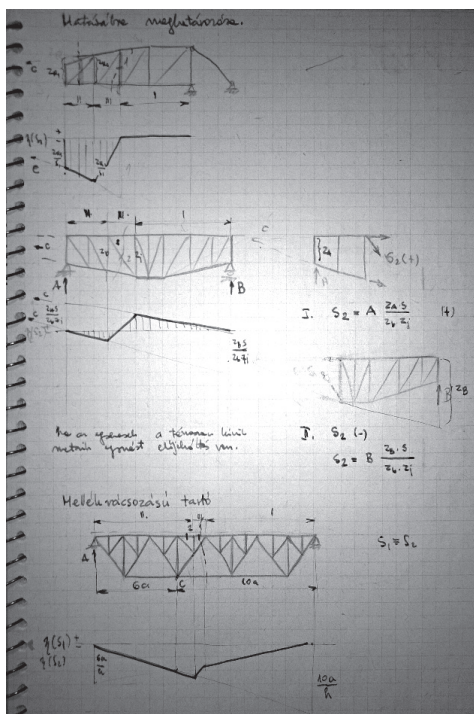
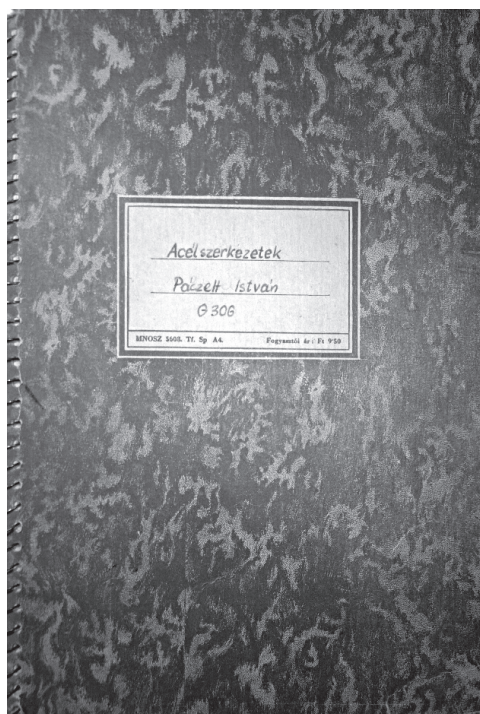
A végzés utána a Mechanika tanszékre kerültem, de Farkas tanár úrral a kapcsolatom természetesen megmaradt.

Jóval később, 35 év múlva a diplomaterv fent említett problémáját elővettem, és azt a modern számítástechnikai lehetőségekkel pontosabban megoldottam. A megoldáshoz felhasználtam az érintkezési nyomás részleges vezérlésének akadémiai doktori értekezésében (1982) kidolgozott elvét:

Páczelt I.: Investigation of Some Parts of a Final Year Thesis, 35 Years Later, Publ. Univ. of Miskolc, Series C. Mechanical Engineering, Vol.47. (1997), p. 221-23. Ugyanezen témát továbbfejlesztve, kibővítve a Farkas József és Jármai Károly professzorok által szervezett International Conference on Metal Structures ICMS-03 nemzetközi konferencián is előadtuk: Páczelt I., Baksa A.: *Wearing process of the rolling elements of an underslung crane*, Proceedings of the International Conference on Metal Structures ICMS-03, Miskolc, April 3-5, 2003, Edited by Jármai & Farkas, 2003 Millpress, Rotterdam, p. 287-292.

Farkas professzor rendkívül szorgalmas, mindig újat kutató oktatója, számtalan tantárgy előadójaként sokoldalú, színes egyénisége volt egyetemünknek. Széleskörű hazai és nemzetközi elismertséggel rendelkező kimagasló személyiséget tisztelhetünk benne.

Rá emlékezve orgonaszót is hallok. Zeneszerető, muzsikáló ember volt, legendás híró kottagyűjteménnyel. Szívügyének tekintette a zene megismertetését, megszerettetését a hallgatókkal. Többször vettem részt komoly zenei lemez bemutatóin. Hangversenyein a művész mérnök-professzor játékában gyönyörködhetünk.

Acélszerkezetek jegyzetem fedlapja és az 1960. 02. 24-i előadás egy oldala hatásábrákról

DIPLOMATERV FELADAT

P á c z e l t István

gépészmérnökjelölt részére.

A tervezés tárgyköre: Függődaru tervezése.

A diplomaterv feladata:

Műhelyi célokat szolgáló, I.üzemi csoportba sorolt 5 Mp teherbirású, 13 m fesztávú két főtartós függődarut kell tervezni. Az emelés sebessége kb 8 m/perc, a futómacska haladásáé 25 m/perc és a hidhaladás sebessége 20-30 m/perc legyen. Emelési magasság: 10 m.

Készítse el a daruhid mozgatásának gépészeti számításait, a berendezés összeállítási vázlatrajzát, dolgozza ki a daruhid főtartó szelvényének méretezését, készítse el annak rajzait, a hidmozgatás összeállítási vázlatrajzát és egy, a tervezésvezető által megjelölendő alkatrész művellettervét.

Egyéb adatok és előírások a tervezéshez:

A diplomaterv kiadásának időpontja: 1962. január 26.

A diplomaterv beadásának határideje: 1962. május 26.

Richard Vankó
(Vankó Richárd)

tanszékvezető

A diplomaterv kiírása 1962-ben

$$q_y = \frac{\partial m_y}{\partial y} + \frac{\partial m_{xy}}{\partial x} \quad \text{adódik.} \quad /8b/$$

/6/ segítségével

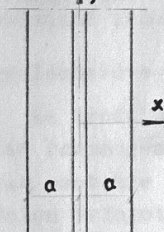
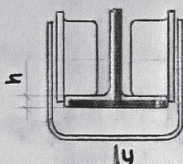
$$q_x = -D \frac{\partial(\Delta w)}{\partial x}; \quad q_y = -D \frac{\partial(\Delta w)}{\partial y} \quad /9/$$

ahol $\Delta w = \frac{\partial^2 w}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 w}{\partial y^2}$

/9/ kifejezést a /7/-be betéve megkapjuk a középsík rugalmasan megváltozott alakjának számításához szükséges inhomogén biharmonikus függvényt:

$$\Delta \Delta w = \frac{\partial^4 w}{\partial x^4} + 2 \frac{\partial^4 w}{\partial x^2 \partial y^2} + \frac{\partial^4 w}{\partial y^4} = \frac{p(x,y)}{D} \quad /10/$$

A függvény megoldását a 29. ábrán feltüntetett esetre vizsgáljuk.

29. ábra

Feltesszük, hogy az övlemezsík y irányban végtelen kiterjedésű, a gerinc mentén és kétoldalt a végtelenben befogott. Ez alapján a következő határfeltételeket írhatjuk fel:

$$x=0 \quad w=0 \quad \text{és} \quad \frac{\partial w}{\partial x} = 0 \quad /11a/$$

$$x=a \quad \sigma_x = -\frac{E}{1-\nu^2} \left(\frac{\partial^2 w}{\partial x^2} + \nu \frac{\partial^2 w}{\partial y^2} \right) \frac{h}{2} = 0 \quad /11b/$$

$$\tau_{xy} = D \left[\frac{\partial^3 w}{\partial x^3} + (2-\nu) \frac{\partial^3 w}{\partial x \partial y^2} \right] = 0 \quad /11c/$$

$$y = \pm \infty \quad w=0 \quad /11d/$$

A terhelést egy koncentrált F erő, vagy az a övszélesség mentén megoszló p vonal terhelés adja.

A terhelés hatására rugalmas deformáció lép fel, s az egyensúlyi helyzetben az energiák összege minimális. Kétféle energiáról beszélünk: a./ külső energiáról π_k , mely a külső terhelés potenciális energiája, b./ belső energiáról π_b , mely deformációs energia.

$$\text{Összes energia} \quad \pi = \pi_k + \pi_b \quad /12/$$

$$\text{Egyensúlyi esetben} \quad \delta \pi = \delta \pi_k + \delta \pi_b = 0 \quad /13/$$

A diplomatervezés egy része

Páczelt István 1962-ben végzett okleveles gépészmérnök, professor emeritus, az MTA rendes tagja

Szabó Ferenc János egyetemi docens, Miskolci Egyetem

Tudomány és gesztusok

Emlékek Dr. Farkas József professzor úrról

Farkas József professzor urat 1982-elején ismertem meg, a Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karán, ahol III. éves alkalmazott mechanikai ágazatos gépészmérnök egyetemi hallgató voltam. Tanár úr a Fém szerkezetek című tantárgy előadója volt, a gyakorlatokat Jármái Károly professzor úr vezette, aki akkor Farkas professzor úr mellett az Anyagmozgatási és Logisztikai Tanszéken tanszéki mérnök volt.

Nagyon nagy hatással voltak rám Farkas professzor úr jól felépített, logikus, érthető, világos és iparközeli ismereteket tolmácsoló előadásai, annál is inkább, mivel alkalmazott mechanikai ágazatos hallgatókként nagyon sok elméleti tudásanyagot kaptunk, így örömmel vettünk minden olyan ismeretet, tudást, aminél megvolt a közvetlen hasznosítás, gyártásba kerülés lehetősége is. Ekkor kerültem a fém szerkezetek, hegesztés, optimális tervezés tudományterületek közelébe, melyek közül az optimális tervezés máig hangsúlyos részét teszi ki tudományos érdeklődésemnek, szakterületemnek. A fém szerkezetek tantárgy gyakorlatai során módunk volt még részletesebben megismerni az optimumkereső algoritmusokat, néhányának a gondolkodását, működési mechanizmusát is elsajátíthattuk, Jármái Tanár úr szintén nagyon érdekes és hasznos óráinak köszönhetően.

Gesztusok és tudomány

Ez az érdeklődés odáig vezetett, hogy 1984-ben, a gépészmérnöki diplomám elnyerésének évében jelentkeztem az Anyagmozgatási és Logisztikai Tanszék felhívására, műszaki ügyintézőt kerestek a fémszerkezeti csoportba, Farkas professzor úr és Jármű Tanár úr mellé. Az állást elnyerve 1984 szeptemberétől az a megtiszteltetés ért, hogy egy szobában dolgozhattam Farkas professzor úrral és Jármű Tanár úrral, majdnem 5 éven keresztül.

E több éves együtt dolgozás során több, számomra jelentős kihívást és sok tanulási, fejlődési lehetőséget jelentő munkában vehettem részt:

- Commodore 64 számítógépen programot írtunk az ÉMÁSZ Rt számára áramvezetékek-oszlopok optimális megválasztására, figyelembe véve a különböző, szabadtereen előforduló terheléseket (hóteher, zúzmara, szélteher, hőmérséklet-változások, stb).
- WANG személyi számítógépre programot írtunk a Ganz-Danubius Hajó- és Darugyár számára, úszódaru gépek optimális kialakításának megtervezésére. A programhoz rajzoló és adatok tárolását végző, fájl-könyvtár kezelő szubrutint is kellett írni.
- Brenner István szerkesztésében fejezeteket írtunk egy hegesztő szakmérnöki jegyzetbe, amely optimális tervezési módszereket és algoritmusokat mutatott be.
- Rövid cikk- ismertetéseket végeztünk angol, lengyel és orosz nyelven megjelent cikkekről és könyvekről magyar nyelven, ez nagyban hozzájárult szakmai látóköröm szélesítéséhez és az idegen nyelvtudás hasznosításához.

Ebben az időszakban kezdtem hozzá az akkori rendszer szerint a műszaki tudomány kandidátusa fokozat megszerzéséhez szükséges disszertációm készítéséhez, melynek tervezésvezetője Farkas professzor úr volt, az elméleti és kísérleti vizsgálatokat az ő útmutatásai, segítsége alapján építettem fel. 1986 szeptembertől 1989 júliusáig a Magyar Tudományos Akadémia tudományos továbbképzési ösztöndíjasa voltam, szintén Farkas professzor úr tudományos vezetésével, de a szaktárgyak és egyéb (ideológiai, szakmai) tárgyak vizsgáit Budapesten, az Akadémia szervezésében kellett letennem.

A tudományos továbbképzés végeztekor éppen nem volt olyan ipari projekt, amire műszaki ügyintézőként alapozni lehetett volna további foglalkoztatásomat, sőt tanársegédi állás sem volt, így amikor megtudtam, hogy üresedés van egy tanársegédi állásra a Miskolci Egyetem Gépelemek Tanszékén, jelentkeztem rá és felvételt nyertem, hála Dr. Terplán Zénó professzor úrnak.

Farkas professzor úrral, kihasználva az egyetemen belül a két tanszék közelségét, igyekeztem továbbra is kapcsolatban maradni, annál is inkább, mivel továbbra is folyamatban volt a disszertációm kidolgozása, a mérések, az elméleti számítások, optimumszámítás, sőt közös cikkeket is írtunk. Ebből az időszakból maradt fenn né-

hány fénykép, Dr. Terplán Zénó professzor úr precíz dokumentációs munkája gyümölcsként, melyen Farkas József professzor úr előadás közbeni több gesztusa látható, az előadás a Nehézipari Műszaki Egyetem Gépelemek Tanszéke által szervezett Gép-tervezők VII. Országos Szemináriuma című rendezvényen hangzott el. Egy fényképről is van ebből az időből, a helyszín ugyanaz, de a rendezvény a Borsodi Műszaki Hetek címet viselte, ahol én is előadtam (valószínűleg a készülő disszertációm témájából választott) cikkemet.

1986-ban, feleségemmel való házasságkötésünk évében vacsorameghívást is kaptunk nejemmel Farkas Tanár úrékhoz, így megismerhettem Tanár úr feleségét, Gabika nénit is, valamint eredetiben hallgathattam Tanár úr csodálatos zongorajátékát is, mivel Tanár úrnál hagyomány volt, hogy minden vacsoravendégnek egyénileg kiválasztott komolyzenei darabot játszott el. A komolyzene szeretete a hétköznapokat is átszötte, sokszor egy kis táskarádió jó minőségű komolyzenét hallgattunk, ami nem zavarta, hanem inkább inspirálta a komoly, elmélyült munkát. Viccesen többször is emlékeztünk rá, hogy ilyenkor nem mindig tudtam, hogy milyen szerző melyik művét halljuk, de többször előfordult, hogy amikor azt mondtam Tanár úrnak, hogy „nem tudom, ki szerezte ezt a művet, de nagyon komoly, nagy zeneszerző volt”, akkor mindig kiderült, hogy Beethovenről volt szó.

1989 szeptembertől 1990 szeptemberig sorkatonai szolgálatot töltöttem, majd 1990 októbertől 1991 júliusig a Svájci államszövetség Ösztöndíjasaként a Lausanne-i Műszaki Egyetemen (École Polytechnique Fédérale de Lausanne) módomban nyílt az I-DEAS végeselemes programrendszer részletes megismerésére, a disszertációmban leírt kísérleti és elméleti vizsgálatok és eredmények véges elemes ellenőrzésére. Hazatérve véglegesítettem a dolgozatot, majd beadtam és 1994-ben sikeresen megvédtem. Az akkori szabályoknak megfelelően az így elnyert „műszaki tudomány kandidátusa” cím egyenértékű a mostani rendszerben ismert PhD fokozattal, melyről 1996-ban írásos oklevelet is kaptam. Azóta egyetemi docensként tevékenykedem a Gépelemek Tanszéken, mai nevén Gép- és Terméktervezési Intézetben. A gépelemek, gépszerkezetek végeselemes analízisei, vizsgálatai és optimális méretezése területén többször sikerült alkalmazni és felhasználni azt a tudást és tapasztalatot, amit a Dr. Farkas József professzor úr mellett töltött évek során kaptam.

Az eddig elmondottak alapján elmondható, hogy Farkas József professzor úr számomra életre szóló tanítást, használható módszereket, emberi és szakmai hozzáállást, példát adott, melyeknek többrétegű hatásai máig áthatják szakmai- tudományos és magánéleti- családi életemet, viselkedésemet, a problémákhoz és lehetőségekhez való hozzáállásomat. Igyekszem és sokat próbálok azért tenni, hogy méltó követője lehessenek, és ha kisebb mértékben is, de hasonlóan jelentős és használható eredményeket érhessek el, mint ő, akit több szempontból is elődnek, példaképnek és még ma is egyik jelentős tudományos vezetőmnek tekintek.

Fotók a Gépelemek Tanszék archívumából:

Géptervezők VII. Országos Szemináriuma, NME Gépelemek Tanszéke, 1989. május 29-31.

Borsodi Műszaki és Közgazdasági Hetek rendezvénye. NME Gépelemek Tanszéke 1989. május 29-31.

*Dr. Szabó Ferenc János, PhD,
egyetemi docens, Miskolci Egyetem
Gép-és Terméktervezési Intézet*

Virág Zoltán egyetemi docens, Miskolci Egyetem

Tanárom és Kollégám Dr. Farkas József emlékére

A Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karán 1997-ben kellett a szakirányok és hozzájuk tartozó mellékmodulok közül döntenem, hogy merre folytatom tanulmányaimat. A fő szakirányom mellé a „Mérnöki szerkezetek tervezése” elnevezésű mellékmodulra esett a választásom, melynek szakmai irányítását akkor már Jármű Károly professzor úr végezte. Hamar egyértelművé vált viszont, hogy az Anyagmozgatási és Logisztikai Tanszék harmada – a Fémszerkezetek csoport – egy másik zseniális oktatót is rejt, mégpedig Farkas József professzor urat. Szakmai tárgyakat felváltva oktatták tankörünknek, elhalmozva minket az acélszerkezetek tervezésének szépségeivel.

A mai napig előttem van, ahogy Professzor Úr a maga már kicsit lassabb tempójában a világ legtermészetesebb módján írta fel számunkra a bonyolultabbnál bonyolultabb összefüggéseket, melyek így még hosszabbnak tündek. Az órák közötti szünetekben elszopogatta NEGRO cukorkáját, hogy az óra másik felében se menjen el a hangja a magyarázatok közben, amivel egyenletei már nem is tündek annyira nehéznek - legnagyobb megkönnyebbülésünkre.

Professzor úr 2002-ben

Az acélszerkezetek annyira felkeltették az érdeklődésemet két kiváló oktatóm által, hogy diplomamunkámat ebben a témakörben írtam bordázott lemezek optimalizálásából, és végzés után a Fémszerkezetek csoport részévé váltam PhD hallgatóként, majd egyetemi segédmunkatársként. Így kerültem részben Farkas professzor úr kezei alá, mivel ő lett a doktori képzésem társ-témavezetője.

Öt-hat fős csoportunk – két professzorral és három-négy doktorandusszal – igazi kis családként működött a tanszéken belül, ahol nagyon jó hangulat uralkodott sokszor majdnem estébe nyúló tanszéki értekezletekkel, melyek már baráti beszélgetésekre is alkalmat adtak. Itt is lehetőségem volt Professzor Urat, mint embert is jobban megismerni. Ezen kívül számos konferencián és szakmai kiránduláson vettünk részt együtt, amik a szakmai kapcsolaton túl a személyesebb kapcsolatokat is növelték.

Farkas professzor úr a világ számos távoli pontját bejárta, mégis a közeli Tátra volt az egyik kedvenc célpontja, amiről sokat mesélt nekünk, illetve ha ott voltunk meg is mutatott. Ilyenkor jelent meg mindig az ember a professzor mögött, mert más konferenciákról visszatérve sem a tudománnyal halmozott el kizárólag, hanem legalább olyan mennyiségű tapasztalatait is elmesélte az adott országról és városról.

Professzor úrral a Tátrában (2002)

A kialakult jó kapcsolat révén bármikor fordulhattam szakmai kérdéssel hozzá, amelyre kis négyzetrácsos füzetébe minden részletre kiterjedő válaszokat vezetett le nekem, így is terelgetve tudományos pályafutásomat. Professzor Úrral összesen 12 közös publikációnk készült, melyek nagyrészt megalapozták a későbbi egyetemi pályafutásomat.

Zene iránt érzett szeretete se maradt sokáig titok számomra, hiszen szinte nem telt el úgy hónap, hogy ne jelent volna meg irodámban, hogy egy könyvtárban megtalált régi kottát ne kellett volna lemásolni neki. Ez sokszor elég komoly kihívást jelentett, mivel ezek szinte sosem szabványos A4-es vagy A3-as alakúak voltak. Mindenesetre tökéletesen megtanultam a fénymásoló használatát. Amikor pedig „koncertje” volt, akkor mindig meghívott minket, hogy ha van kedvünk menjünk el meghallgatni. A Miskolci Egyetemen szervezett fémszerkezetes konferenciákon is rendszeresen orgonázott, ezzel is emelve a rendezvény színvonalát és megítélését.

Végtelenül szerény és emberséges embernek ismertem meg, akinek csak akkor hallottam felemelni a szavát, ha valamilyen szolgáltatóval keveredett vitába, de akkor nem lettem volna az adott ügyintéző helyében.

Életének utolsó éveiben is lelkesen járt be az egyetemre minden héten akár többször is, mivel szakmaszeretete példaértékű volt.

Az életvitelének a lényege az volt, hogy megismerni, befogadni, átélni, feldolgozni és továbbadni. Ez a rendszerezés mind a két területen a szakmai és a zenei területen is érvényes volt számára.

*Dr. Virág Zoltán
egyetemi docens
Bányászati és Geotechnikai Intézet*

Jármai Károly egyetemi tanár, Miskolci Egyetem

Ahogy állítottam össze a kötetet, sok emlék bukkant elő. 41 éven át dolgoztunk együtt. 1977-ben jelentkeztem nála, hogy tudományos diákköri munkát szeretnék készíteni a meghirdetett témában acélszerkezetekből. Két oktató TDK témáját néztem ki akkor. Farkas Józsefét és Páczelt Istvánét. Mivel Páczelt István akkor hosszabb ideig külföldön volt, ezért vele nem is tudtam egyeztetni és az acélszerkezetek témát választottam. A témám szendvicstartók optimális méretezése lett. Ebből készítettem a diplomaterveket is, majd az egyetemi doktori értekezésemet is. Méréseket végeztem a laboratóriumban az új Brüel & Kjaer dán rezgésmérő műszerekkel, illetve számításokat és programozást az ODRA számítógépen. Ebből a témából írtuk aztán a Journal of Sound and Vibration folyóiratban az első impakt faktoros cikkemet.

41 év nagy idő. Nagyon sokat tanultam tőle. Jól tudtunk együtt dolgozni. Ha egyikünk lelassult, nem haladt, a másik adott neki lendületet a munkában. Ő tanítottam meg nekem, hogy milyen fontos a publikálás, az ismeretek dokumentálása, közzététele és átadása a hallgatóknak is, amikor ez még nem volt olyan központi kérdés. Sok hazai és külföldi szakemberrel dolgoztam, írtunk cikkeket, könyveket, de vele lehetett a legjobban együttműködni. Szeretett úszni, sokat jártunk a Mályi tóra, majd a Selyemréti strandra és akkor az úzás után átbeszéltük a következő hét, hetek tennivalóit, szakmai kérdéseit.

Mindene volt a munka. Újabb és újabb szerkezetek méretezése, optimalálása, újfajta módszerek kipróbálása. Szerette a konferenciákat, ahol sok ismerőssel, barátal találkozott és kamatoztatta a nyelvtudását, hogy angolul, németül, szlovákul, lengyelül tudott beszélni és az oroszot is értette, meg a franciát is (abból érettségizett).

Örült neki, hogy öt évenként konferenciát szerveztem neki a kollégákkal, hogy megünnepeljük a születésnapját. Nagyon szerettem volna a 90. évet is megszervezni, de az már elmaradt.

Évtizedekkel ezelőtt, mikor előjött, hogy átmegyek egy másik egyetemre, mert hívtak oda, akkor ő már nyugdíjban volt és azt mondta, hogy átjön ő is velem. Ez akkor nagyon jól esett, hogy ennyire ragaszkodik hozzám.

Sok könyvet írtunk együtt, zenei könyveket is szerkesztettem neki. Sokszor a koncerten a lejátzásnál is segítettem neki a kotta lapozásában. Meg is kérdezték, hogy mi együtt zenélünk? Az alábbi dallal emlékezem rá.

Hálás vagyok a jó Istennek, hogy ilyen kolléga mellé vezérelt. Ezzel a könyvvel is megpróbálom emlékét megőrizni, példáját továbbadni a fiatalabb generációnak.

em am H

Fenn a Menny - ben az Úr min - den győ - tes - nek
Kar I - gen, ott min - den kész, i - gen, ott min - den

em G D G

ád, a - ki Krisz - tus - sal járt, s Ben - ne hitt,
 kész. Min - den győ - tes - nek jár ö - rök rész.

am H

a - rany - ból ko - ro - nát, fe - hér é - gi ru -
 Bol - dog, vég - he - tet - len ö - röm vár o - da -

em am H em

hát, s hár - fa húr - ja - it pen - get - he - tik.
 fenn, Krisz - tu - sért én is el - nyer - he - tem.

1. Fenn a Mennyben az Úr minden győztesnek ád,
 Aki Krisztussal járt, s Benne hitt,
 Aranyból koronát, fehér égi ruhát,
 S hárfá húrjait pengethetik.
 Igen, ott minden kész, igen, ott minden kész,
 Minden győztesnek jár örök rész.
 Boldog, véghetetlen öröm vár odafenn,
 Krisztusért én is elnyerhetem.
2. Vígan lépkedünk színarany utcákon át,
 Halljuk angyalok dicséretét.
 Szemünk láthatja Krisztus szent ábrázatát,
 Aki vért ontott bűneinkért.
 Igen, ott minden kész, igen, ott minden kész,
 Minden győztesnek jár örök rész.
 Boldog, véghetetlen öröm vár odafenn,
 Krisztusért én is elnyerhetem.
3. Élet forrása kínálja élő vizét,
 Tiszta, hűs vizét bőségesen.
 Fényt az Úr maga áraszt és hint szerteszét,
 Halál nem lesz ott, éjszaka sem.
 Igen, ott minden kész, igen, ott minden kész,
 Minden győztesnek jár örök rész.
 Boldog, véghetetlen öröm vár odafenn,
 Krisztusért én is elnyerhetem.
4. Minden gyötrelmet, bánatot elfeledünk,
 Ha Ő bennünket keblére von.
 Krisztus szívére hajthatjuk fáradt fejünk,
 Nála béke vár és nyugalom.
 Igen, ott minden kész, igen, ott minden kész,
 Minden győztesnek jár örök rész.
 Boldog, véghetetlen öröm vár odafenn,
 Krisztusért én is elnyerhetem.

Fordító: F. S., Dallam: Finn dallam, <https://www.youtube.com/watch?v=gmXfeicgQq8>

Rokonok visszaemlékezései

Monostory György, tanár, az unokaöcs visszaemlékezései

Jóska bácsival felesége, Dr. Gábry Gabriella révén ismerkedtem meg szorosabban 60-as évek végén. Gabi néni és édesapám unokatestvérek voltak. Fiatal korukban sok időt töltöttek együtt és természetes volt, hogy felnőttként, családot alapítva is gyakran összejött a Gábry rokonság. Középkiskolásként gyakran jártam Miskolcon, ilyenkor mindig találkoztunk. Akkor már ő és a felesége is az egyetemen tanítottak. Szerették volna, ha tanulmányaimat a Miskolci Egyetemen folytatom és igyekeztek minden segítséget megadni. Az egyetemre sajnos nem sikerült bekerülnöm, de továbbra is tartottuk a kapcsolatot. Figyelemmel kísérte a főiskolai tanulmányaimat, igyekezett tanácsokkal ellátni, de ezt mindig úgy tette, hogy ne kioktató, hanem építő jellegű legyen.

Amikor családot alapítottam és Miskolc közelében telepedtünk le feleségemmel és fiammal, nagyon sokszor látogattak meg bennünket. Közben megszületett a lányunk is, akinek cseperedését szintén figyelemmel kísérték. Gabi néni és ő is szeretettel, csodálattal fordultak a gyerekek felé, talán, mert nem született saját gyermekük. A rokonságban született gyermekek életét, fejlődését mindenben igyekeztek segíteni. Felesége korai halála után a család, a rokonok felé fordulás még jobban felerősödött az életében. Egyre gyakoribbá váltak a találkozások, családi együttlétek. Sokszor láttuk vendégül a különböző, szakmai konferenciákra érkező külföldi pályatársaival együtt. Gyakran utazott ő is külföldre. Ilyenkor elmaradhatatlan volt, hogy ne vigyen magával útravalónak az általa nagyon kedvelt „sörkifliből”, amit feleségem süttött számára. Hazatérve ezekről az utakról mindig részletes élménybeszámolót tartott, és sohasem feledkezett meg arról, hogy apró ajándékokkal kedveskedjen a család tagjainak, melyek az adott országra emlékeztetnek. Ezek a mai napig kedvesek számunkra és megőriztük őket.

Nyugdíjba vonulása után még többet találkoztunk és egyre közelebbi kapcsolatba kerültünk. Elmaradhatatlanok lettek a közös vasárnapi ebédek, a családi eseményeken való együttlét. Minden évben megünnepeltük családi körben a születésnapját. Igazi örömet tudtunk ezzel szerezni számára. Az éveket jelző születésnap gyertyákat a szekrényén őrizte sorba állítva.

Különösen emlékezetes és meghatározó volt az az időszak, amikor közel három héttig nálunk lakott a társasházi felújítás miatt. Éppen valamelyik konferenciára beküldött szakmai anyagokat, kellett véleményeznie. Jó volt látni és hallgatni, milyen odaadással és alaposan végezte munkáját, milyen lelkesen beszélt egy-egy anyagról, de ugyanakkor erősen kritizálta is azokat a munkákat, amelyeket szakmailag nem tartott megfe-

lelőnek. Ilyenkor gyakran mondogatta: – Micsoda „madarak” vannak! Ezt a kifejezést, akkor használta, ha valakivel nem volt elégedett. Itt tartózkodása alatt igyekeztünk minden téren biztosítani, hogy otthonosan érezze magát, ugyanakkor a mindennapos, megszokott dolgait se kelljen nagyon nélkülöznie. Gyakran mondogatta is: „Nem esne nehezemre megszokni ezt az életet, de egy kicsit sokat kell utazni az egyetemre.” /Ebben az időben még rendszeresen visszajárt óraadóként a tanszékre./

Lassan egyre szorosabb lett a kapcsolatunk. Napi szinten beszélünk telefonon vagy személyesen. Ilyenkor mindig egyeztetünk, hogy mit szeretne főzni vagy mit főzünk és viszünk, milyen programok várhatók a közeljövőben. Unokánk, Léna születése után minden nap be kellett számolni, hogy éppen mit csinált a kicsi. Nagy szeretettel, figyelte, hogyan növekszik, fejlődik a család legifjabb tagja. Végig követhette, hogyan növekszik, tanul meg járni, beszélni. A vele együtt eltöltött idő igazi örömet jelentett számára. Ezt az is bizonyítja, hogy verseket írt róla, amit aztán a zenei könyvének legutóbbi kiadásában meg is jelentetett. „Ha én már nem leszek, akkor is fog rám emlékezni!” – mondogatta sokszor.

Rendszeresen beszámolt, hogy milyen új orgona darabot talált. Rövid házi hangverseny keretében bemutatta, melyik darab kerül majd az évente összeállított zenei CD-re vagy mit játszik majd a Kutatók Éjszakáján. Ezeket a darabokat nagy odafigyeléssel válogatta ki. Mint tudjuk ezeket a privát CD-ket ajándékba adta a rokonoknak, ismerősöknek. Szerette, ha időben elkészülnek a felvételek, amiket a fiam rögzített minden alkalommal. Többször meghallgatta a felvételeket, ha nem találta megfelelőnek, újra felvették.

Gyakran jártunk együtt vásárolni. Különösen szeretett a Lidl-be járni. Néha ugyan nehezen, de sikerült meggyőzni, hogy szükség van egy új kabátra vagy öltönyre, így ezeket is együtt vettük meg. Nem nagyon szeretett magára költeni, de voltak kedvenc ruhadarabjai, amit szívesen viselt.

Sajnos az idő múlásával egészsége nem volt már a régi. Elsőként a cukorbetegsége jelentkezett. Nagyon nehezeére esett az új étrendet megszokni és megtartani, hiszen szerette az édességet, az ő szavaival élve a „finomságokat”. Sohasem felejtem el azt a jelenet, amikor beléptem hozzá egy doboz csokoládé – Balaton szelet – volt előtte és azt mondta, vigyem el a gyerekeknek, mert erről már neki le kell mondani. Nehezen fogadta, hogy az öregedő szervezete egyre gyakrabban jelez. Sokat jártunk különböző vizsgálatokra, kezelésekre. Az igazán nagyobb probléma 2016-ban jelentkezett, amikor újabb betegség tünetei jelentek meg nála. Ezután egyre gyengébb lett, egyre több időt töltöttem vele otthonában. Azt tervezte, illetve terveztük, hogy a tél beálltával kiköltözik hozzánk. Sajnos az állapota egy pár nap alatt nagyon leromlott. Megnyugvással tölt el, hogy vele voltam a legnehezebb óráiban is.

Örülök, hogy részese, részesei lehettünk családommal együtt az életének. Ugyan nem vérszerinti rokon szálak kötöttek össze bennünket, de az a kapcsolat, ami kialakult közöttünk sokkal erősebb ennél. Talán édesapám korai halála is szerepet játszott abban, hogy szinte „apaként” tiszteljem és szeressem. Ugyanakkor ő is sokszor szólított meg így: Fiam!

Hivatástudata, szakmai tudásának és műveltségének gyarapítása mindig példaként állt előttem. Sokoldalú, tiszteletre méltó egyéniség volt, aki mindig segítőkészen fordult az őt körülvevő emberek felé. Hitt az emberi jóságban, a szeretet erejében. Ugyanakkor ő is vágyott az emberek figyelmére, szeretetére.

Hivatása mellett a zene, különösen az orgonamuzsika jelente számára a legtöbbet. A lakás minden helységében volt egy-egy rádiós magnó vagy CD lejátszó, hogy mindig, mindenütt tudjon zenét hallgatni. Kottatárát is folyamatosan bővítette, amely több százra volt tehető. Nagyon szeretett olvasni. Könyvtárát folyamatosan bővítette, újabb és újabb „kincsekkel” gazdagította. Szívesen olvasott verseket, de ő maga is írt néhányat. Közel állt hozzá a művészet minden ága, de el tudott gyönyörködni a természet csodáiban, szépségeiben is. Rengeteg fotót készített élete során, melyeken igyekezett megörökíteni a számára fontos és szép dolgokat, eseményeket. Lehet, hogy kevesen tudják, de a humor is közel állt hozzá. Nagyon sok kabaré felvétel, rajzfilm volt a gyűjteményében. Voltak kedvencei is: a Tom és Jerry c. rajzfilmek és Hofi Géza előadásai. Nagyon örült, ha ezeket együtt hallgathattuk, nézhettük. Kedvenc időtöltése volt még a rejtvényfejtés. Dolgozó szobájában rengeteg lexikon vette körül, hogyha egy-egy feladványnál megakadt, kéznél legyen a segítség.

Életében mindig fontos szerepet játszott az Isten iránti hit. Életének egészét áthatotta vallásos lelkülete, melyet igyekezett a zenén keresztül másoknak is megmutatni, átadni.

Tudott a legkisebb dolgokért is hálát adni, hálás lenni. Ugyan akkor mély és erős hite segített leküzdeni az élet nehézségeit. Vigasztalást, bátorítást keresett és talált Jézus Krisztusban.

„A lélekhez szóló dallam Isten szeretetének ajándéka. A legmagasztosabb érzelem a szeretet. A béke is ide tartozik, mert a szeretet és a béke édes testvérek. A szeretet sugárzás, a béke boldog nyugalmi állapot. Aki békére vágyik, szeretetre vágyik, mert a szeretet teremti meg az igaz békét.”

Úgy gondolom a fenti idézet, amely a Szeretet és zene című könyvében található hüen tükrözi milyen értékek mentén próbálta élni az életét.

Különleges és nagyon sokoldalú személyiség volt. Örülök, hogy családommal együtt ismerhettük, segíthettük a nehéz időkben is. Érezhette szeretetünket és megbecsülésünket, amit kifejez a következő mondat, melyet élete utolsó éveiben gyakran mondogatott:

„Ti vagytok az én családom!”

Esküvőnkön

Ohkubo professzorral otthonunkban

Snyman professzorral otthonunkban

Taniwaki docenssel egy skanzen kiállításon

Születésnap nálunk

Orgonajáték a szikszói templomban

Születésnap nálunk

Farkas Magdolna, tanár, az unokahúg visszaemlékezései

Dr. Farkas József a számomra Józsi bácsi, a nagybácsi volt. A múlt idő nem igazán jogos, hiszen az életem során olyan sok időt töltöttünk együtt családi körben, hogy nagyon sok élethelyzetben gondolatban most is velem van.

Rajongott a komoly zenéért. Nemcsak hallgatóként, hanem aktív zongorajátékosként is. Néhány éves voltam, amikor Beethoven szonátákat és Chopin műveket játszott a családtagoknak. Az életemben ezek voltak az első élőzenei élmények, amelyeknek egészen biztosan szerepük volt abban, hogy én is a komoly zene lelkes hallgatójává és művelőjévé váltam. Egy-két év hegedűtanulás után már időnként együtt játszottunk könnyű kis műveket. Sok évvel később bővült a házimuzsikáló csapat, először a fuvolázó férjemmel, majd a gordonkázó fiunkkal. Azonban szívesen játszott a családtagokból álló hallgatóságnak pianínón, később pedig az elektromos orgonán. Hatalmas repertoárja volt, amely főként a barokk szerzők műveiből állt.

A természet szépségei iránt is fogékony volt. Nagyon szeretett kirándulni. Sokszor jártunk együtt a Pilis, a Balatonfelvidék és a Bükk erdeiben, tisztásain, kilátóhelyein. Fáradhatatlan volt. Ha „felhúzta a nyúlcipőt”, bizony nehéz volt tartani vele a lépést. A bükki tisztásokon tollaslabda vagy foci meccset rendeztünk, az erdőben pedig szenvedélyesen kutattunk a gombák után, amelyekből otthon ízletes vacsora készült.

Annak ellenére, hogy komoly tudós volt, tudott gyermekien is viselkedni. Önfeledten tudott játszani velem gyermekkoromban, majd évekké később a gyermekeimmel is. Tudta értékelné a humort is. Az egyik kedvence volt a Tom és Jerry sorozat.

Othonában orgonál

Az otthonunkban

Otthonában, kottákkal, irodalommal a háttérben

Az otthonunkban

Az otthonában, fuvola kísérettel orgonál

A kertünkben

A Bükkben

A Bükkben

A Bükkben

A Bükkben

Halászy Gizella: Ahogy én ismertem az unokabátyámat, Jóskát

Farkas Jóska és én – első közös emlékeim

1945-46-ban vége lett a háborúnak. Ebben a két évben a szlovák államvezetés meg akarta tisztítani az anyaországiaktól Csehszlovákiát.

Mi négyen 1945-ben kerültünk Miskolcra, 60 kg-os csomaggal. Farkasék hárman 1946-ban, teljes bútorzattal. Másfél szobában heten aludtunk.

A 19 éves, egyetemi felvételi előtt álló fiatalember és a 9 éves kislány játékos barátságot kötöttek. Kártyáztunk: „Fekete Péter”, „Csapd le csaci!”. Társasoztunk: „Ne ne vess korán!”.

Jóskának más elfoglaltsága is volt. Reggel korán ment teniszezni, fehér rövidnadrágban és fehér, frissen vasalt ingben. Néha versenyzett is. Hazajött, reggeli után egy órát zongorázott majd összecsomagolta a fürdő cuccait és busszal kiment Tapolcára. Délben az édesanyja gyalog, mert napi két buszjegyet nem engedhetnek meg, elvitte neki az ebédet a fürdőbe.

Szeptemberben Jóskát felvették a Budapesti Műszaki Egyetemre. Első évben nem kapott kollégiumot, így Apám nővérénél, Elviránál lakott.

A vizsgaidőszakot Miskolcon töltötte, mert ott jobban tudott tanulni. Megbeszélte Nagymamával, hogy reggeltől estig nála lesz. Reggel nyolctól délig tanult. Ebédelni hazament és pihenésképpen a zongorát vette segítségül. Alkalmadtán kiszólt az édesanyjának, Katicának a konyhába: – Mama, gyere négykezesezni!

Válasz: – Mindjárt megyek fiam, csak lehúzom a rántást és megmosom a kezemet!

Ebéd után Nagymamánál folytatta a tanulást este 7-ig.

1948-ig tartott ez az időszak mert Édesapám hazajött hadifogságból, visszakapta régi állását és Kecskemétre helyezték családjával, velünk. Ott sem maradtunk sokáig, Orosházára költöztünk.

Legközelebbi találkozásom pár perces volt Jóskával Elviráéknál, amikor felvételiztem a Testnevelési Főiskolára 1956-ban – ahova nem vettek fel.

Elvira a köztes időszakban is sokat mesélt Jóskáról. Tőle tudtuk, hogy az egyetem elvégzése után a miskolci MÁV Igazgatóságra helyezték rokoni közbenjárásra. Következő évben a frissen alakult Miskolci Nehézipari Egyetemre került, mint tanársegéd. Mechanikát oktatott. Majd meg is nősült.

1964-ben Heves Megyében kaptam pedagógus állást. Akkor még főiskolás voltam, a biológia konzultációk Miskolcon voltak. Hetente egyszer jártunk a képzésre, ilyenkor ha néha meglátogatta édesanyját, találkoztunk, és este kocsival kivitt a vasútállomásra.

Ez az időszak sem tartott sokáig, mert leállamvizsgáztam, majd 1967-ben áthelyeztek Sajóládra. Kilométerben hiába kerültem közelebb, ritkult, majd egy időre szünetelt a kapcsolatunk, mert meghalt akihez én kötődtem, Katica, Jóska édesanyja. Ráadásul felesége, Gabi, mindenkire féltékeny volt, ezzel kellemetlenné téve a találkozásokat.

Több, mint 20 évet kellett várni a következő találkozásra, ami az időközben elhunyt unokatestvérünk temetésén volt a 90-es évek közepén.

A 20 év alatt Budapestre költöztem, férjhez mentem, szültem két gyermeket. Ő gyermektelenül megözvegyült. Nagyon szerette a gyerekeket és nagy örömmel hallgatta, amikor lányomról és fiamról meséltem. Később unokáimat is azonnal szívébe zárta.

Rendszeressé váltak a látogatások. Mi is mentünk Miskolcra, ő is jött hozzánk Budapestre, együtt nyaraltunk Siófokon.

Természetben otthon

A miskolci látogatásaim délelőtti munkával teltek nekem is: főztem, befőztem, töltöttem a spájzot télire, vagy azokra az időszakokra, amikor nem volt mellette senki.

Ebéd utáni csendes pihenőt követően nyakunkba vettük a Bükköt.

Pihenés a természetben

Egyik alkalommal Hollóstetőre mentünk, ahol már és még fehér volt minden, mivel a tavasz hírnöke, a fehér hóvirág törte át a télből maradt, de vékonyodó fehér jeges hótakarót. A közösen megélt felemelő pillanatok egyike volt, ahogy a természet csodái közül egy ilyen apró részletnek együtt örülhettünk. Amúgy is jellemző volt Jóskára, hogy ugyan úgy értékelte az apró, mint a monumentális szépségeket. 5 szépen csengő hangjegynek úgy örült, mint egy szimfóniának. A kis virágnak ugyan úgy, mint a virágos rétnek.

Több száz közösen, gyalogosan megtett kilométer van mögöttünk, megannyi élménnyel, emlékkel. A legtöbb csodálatos.

Volt egy alkalom, amikor a séta során megbotlottam és a bokám eltört. A traumatológián kiderült, hogy műteni kell, ezért Jóska autóval felhozott Pestre, hogy közel legyek a családomhoz – de előtte megebédeltünk. Mert enni nagyon szeretett.

A természetben

„Apu2”

Az első hosszabban együtt eltöltött idő, egy balatoni nyaralás előtt az akkor 20 éves lányom rémulten kérdezte, hogy miről fog beszélgetni egy tudós emberrel?

De aztán aggodalom és feszültség nélkül frizbiztek, nagyokat úsztak és közben beszélgettek felhőkről, városokról, élményekről és természetesen csőszerkezetekről.

Jóska mindig kitüntetett szeretettel volt Nelli felé, mert mindig is szeretett volna egy kislányt. Szerették egymás társaságát, még „plázázni” is elmentek együtt, amit nehéz elképzelni a professzor úrról.

Több területen is egymásra találtak. Nelli szerette hallgatni, amikor zenélt, közben lapozta neki a kottát, és Jóska nagyon örült, amikor Nelli komolyan énekelni kezdett a Pécsi Nemzeti Színházban, büszkén ült az operaelőadásokon. Talán az erős kapocs a művészetek szeretete volt. Nelli rajzolt műszaki rajzokat tanszéki jegyzetekhez és kisebb nagyobb lelkesedéssel tervezte a minden évben készülő Jóska által orgonált CD-k borítóit. Jóska pedig mindenben támogatta őt.

Önzetlen bohém

Szeretet adni és kapni.

Sokan vannak, akiknek a boldogulásához nagymértékben hozzájárult, főleg anyagiakkal. Legyen az ösztöndíj, tandíj, albérleti díj és még sok más.

Bízott az emberekben, még azután is, hogy csellel kirabolták saját otthonában kihasználva a jóhiszeműségét.

Amilyen komoly és elszánt volt a tanulásban, kutatásban, munkában, annyira szóragoztató volt társaságban, szabadidejében. Vicces kis megjegyzései és jóízű nevetése volt. Szerette az angol humort, rajongott a szimbolikákért, a művészetekért. Különösen a zeneszeretete volt kimagasló. Fiatal korában Mozart műveit játszotta, hallgatta, szerette és értette a benne lévő zenei humort. Idős korára magányában a barokk zenében talált társra, talán mert zenévé formálta belső vívódásait, érzelmeit és ilyen formában kikiabálhatta magából. Kedvence Dubois volt.

Több rendezvényen orgonált. Népszerűvé tette őt a sokoldalúsága.

Az ember

Sokat volt egyedül és ahogy idősödött, a betegségek, panaszok kezdtek jelentkezni. Nem figyelt ezekre, vagy csak nem foglalkozott ezekkel, de sokszor nekem kellett odafigyelni, hogy komolyabb baj ne legyen. Így a cukorbetegségénél, a fején a sebnél, derékfájásnál, emésztési zavaroknál, stb. Sokan voltunk körülötte ideig óráig, de igazából csak egy kellett volna, aki mindenkor ott van.

Nem volt érezhető rajta bánat, depresszió az élete alakulása miatt. Mélyen vallásos volt, Istennel való kapcsolata az élet jó dolgaira irányította a figyelmét.

Szorgalmának köszönhetően sokra vitte, nemzetközi hírnévre tett szert, bejárta a világot, és mindezt szintén önzetlenül megosztotta másokkal.

Orgonálás otthon

Kotsis Árpád Péter megemlékezése

Emlékezés Józsi bácsira!

Dr. Farkas József professzor úr – nekünk röviden „csak” Józsi bácsi – a felsége dr. Gábri Gabriella – Gabi néni – révén rokonunk. Személyes kapcsolatba akkor kerülünk, amikor felvételt nyertem a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemre, már csak azért is, mert mindketten ott tanítottak. Közvetlen és barátságos természete miatt hamar családi viszony alakult ki közöttünk, ami a felesége tragikusan korai halála után talán még szorosabbá vált.

Családommal Debrecenből gyakran jártunk kirándulni a hegyekbe, ahová Józsi bácsi mindig szívesen elkísért bennünket és feltárta előttünk pl. a Bükk-hegység rejtett kincseit, szépségeit, jellegzetes helyeit. Közös kirándulásaink során kiderült, hogy szívesen vesz részt minden játékos testmozgásban és korábbi sportos életmódja miatt mindanyunknál kitartóbbnak bizonyult.

Amikor megpihentünk, vagy piknikeztünk, akkor gyakran és szívesen mesélt fiatalkori élményeiről. Szívesen emlegette szülővárosát Eperjest és az ottani gyermekkori és gimnáziumi éveit. Mindig elérzékenyült, amikor feleségéről – ahogyan ő mondaná – Gabikáról beszélt. Nagyon szerették egymást, és össze is illettek:

Mindketten kitűnően zongoráztak, többször léptek fel együtt négykezes zongoradarabokat előadva. Szívesen jártak színházba és komolyzenei koncertekre is. Gyakran túráztak, kettesben és barátokkal is. Józsi bácsi ezt a kedvtelését hazai viszonylatban később már csak velünk gyakorolhatta.

Nemzetközi konferenciákra mondhatni, hogy a világ minden tájára meghívták, ahová minden esetben dr. Jármay Károly professzor kollégájával együtt mentek el. A teljesség igénye nélkül: Ausztráliától Kanadáig, Dél-Afrikától Kínáig és Japánig, meg persze szerte Európában. A konferenciákról visszatérve részletes és érdekes beszámolókat tartott rokonainak és barátainak, gyakran az adott országra jellemző apróbb ajándékok kíséretében.

Elmondásaiból kiderült, hogy minden alkalommal felkerestek kilátóhelyeket, ahonnan átfogó képet kaphattak a tájról is, ahol jártak. Józsi bácsi nekünk ezeket az élményeit mindig olyan érzékletesen és izgalmasan adta elő, hogy mi is a helyszínen érezhettük magunkat. Rendkívüli memóriájának köszönhetően pontosan emlékezett minden egyes hely nevére, helységnevére, sőt az utcák neveire is, ahol jártak.

A memóriájára nagyon büszke volt és szívesen emlegette, hogy ezt a zenei műveltségének is köszönheti, mert a hosszabb zenedarabok megjegyzése jó edzés volt a memóriájának és az idegen szavakat dallamosságuk alapján is könnyebben jegyezhetette

meg. Emlékező képességét minél nehezebb keresztretjvények megfejtésével is csiszol-gatta.

Minden alkalommal kihangsúlyozta, hogy tiszteletteljes, meghívó professzortársai által közvetlen, baráti, sőt több esetben családias hangulat várta őket. De egyszer volt kellemetlen következménnyel járó esete is: Dél-Afrikában Karcival Durban-ból ellá-togattak Pretoriába, ahol az óceán partján sétálnak hosszabbtávú kellemetlen követ-kezményei lettek, a szállodában felejtett sapkája miatt csupasz fejét pirosra sütötte a nap, amit a sós, hűvös szél miatt nem érzékelt, de aztán itthon sokáig kezelteni kellett.

Józsi bácsi mindenre derűs nyugalommal tekintett, mert mindene meg volt: elége-dett volt a rokonai, barátai és ismerősei szeretetével. Amikor a lakásában látogattuk meg és vittünk ebédet is, amit terített asztalnál közösen fogyasztottunk el, „ez kedves volt” ez volt erre a szavajárása. A látogatásunk mindig orgonamuzsikálással ért véget, amikor az általa „szeretetlennek” nevezett darabokat játszotta el nekünk.

Közösségi szerepet is szívesen vállalt, volt a nyolclakásos társasházuk közös képvil-selője is. Érdeklődött a Bioszféra Egyesület környezetvédelmi tervezete iránt is, olyany-nyira, hogy kiténtető figyelme és támogatása miatt, a Bioszféra Egyesület Tiszteletbeli Elnöke címet szavazta meg neki a tagság. Egyesületünk egyébként nem kevesebb célt tűzött ki, mint az emberiség „közös nevezőjének” megtalálása, amit a Közös Jövönk konferencia és kiállítás sorozat segítségével szerettünk volna elérni.

A programunk „Közös Jövönk” névvel regisztrálásra is került az Expo'96 „gene-rál”!/ rendezvényeként, ámde a politika hullámverései elsodorták az expót is és a prog-ramunk megvalósíthatóságát is. Később is megpróbáltunk szponzorra találni a politikai vezetés körében, de a folytonos változások ismét semmivé tették az addig elért ered-ményeinket.

Külföldi érdeklődés is volt, de miután közöltük, hogy nem eladó a rendezvény sorozat megszervezése és kivitelezése sem, ezek után már nem érdekelte őket.

Józsi bácsi saját veszteségének is tekintette, hogy az emberek tőlük túl távolinak tartották a „témát” és ezért nem is érdeklődtek a másokkal közös jövőjük iránt, politi-kusaink pedig „kompetenciájukon kívül eső területként”!/ rázták le az első ránézésre is számukra túl nagyfalatnak látszó problémát.

Józsi bácsi gyakran és szívesen beszélt velem a hegesztett szerkezetes tervezéseiről és számításairól, valamint felkéréses szakértéseiről. Megvalósíthatósági szempontból érdekelte a véleményem, mert tudott róla, hogy megadott feladatra tervezett és kivite-lezett gépeim megbízhatóan működtek.

Később már csak az „alternatív tudományok” érdekességeit hallgatta meg szívesen, igaz, hogy ezeket is csak jóindulatú kételkedéssel fogadta, hiszen a „Hivatalos Tudu-mány” nem szívesen ismerte el a létezésüket sem.

Talán azért sem volt mégis teljesen elutasító a „tudományos körök” által negligált ismeretekkel, sőt elméleteiknek ellentmondó valóságos leletekkel kapcsolatban sem, mert személyesen is tapasztalt valami furcsaságot a „Magyar Tudományos Körök” / MTA/ „gondolkozásában”, hiszen a bőven elegendő mennyiségű és minőségű referenciái ellenére őt sem vették figyelembe és nem választották tagjaik közé.

Mivel most a néhai Farkas Józsefről emlékezem meg, végül utoljára az Istenhez fűződő viszonyáról kel még szólnom:

Teljesen átjárta lényét az Istentől kapott szeretetben való hit. Mindenkit magával egyenrangúnak tekintett és egyenrangúként kezelt. Minden rászorulton igyekezett képességei szerint segíteni. Mindenkit olyan jószándékúnak és önzetlennek gondolt, mint amilyen ő volt. Minden apró szívességet őszinte örömmel fogadott és többszörösen viszonzott.

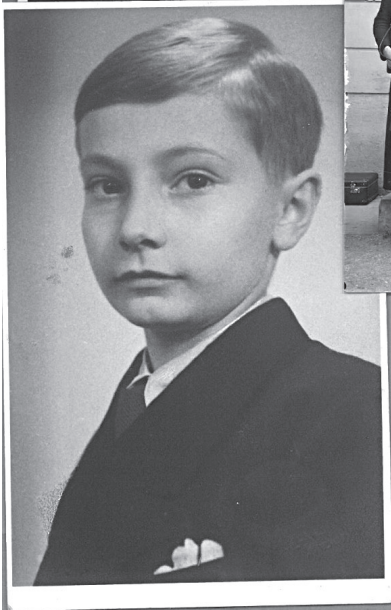
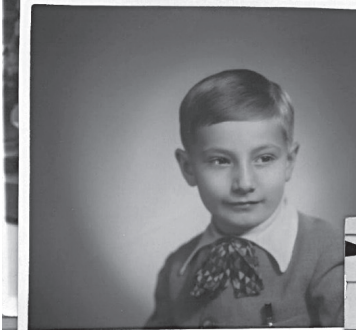
...Ha rajta múlt volna, akkor még sokáig szívesen maradt volna közöttünk, de végül sorsával megbékélve hagyta itt ezt a világot, bízva abban, hogy egy más és jobb világban majd ismét találkozhat és együtt lehet szereteteivel.

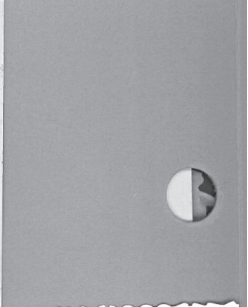
2019. november

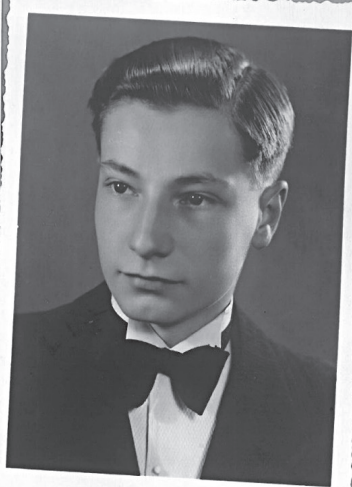
Kotsis Árpád Péter
okl. gm.

A Monostori György által összeállított fotóalbum képei

ADTUDENTI ŠKOLE GYMNÁZIA
 V KOŠICÁCH

1975/1976

ŠKOLA GYMNÁZIA V KOŠICÁCH
 ŠKOLNÝ ÚSTAV
 ŠKOLNÝ ÚSTAV

Gábrly Gabriella

okl. gépészmérnök

és

Farkas József

okl. mérnök

1957 augusztus 24-én fél 12 órakor tartják esküvőjüket
a miskolci mindszenti róm. kat. templomban

Cím: Miskolc, Zöldfa u. 5

FŐRSZ. ÖMEGYEI NY. MŰDAPARI V. MISKOLC

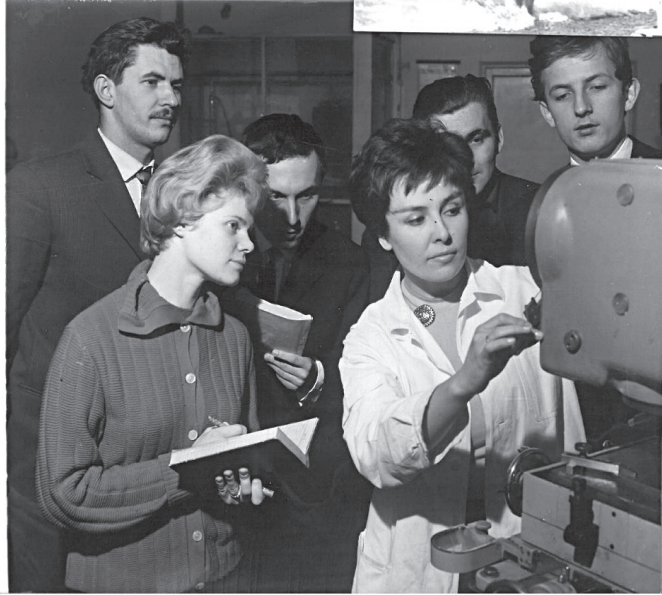

1957
1957.08.24

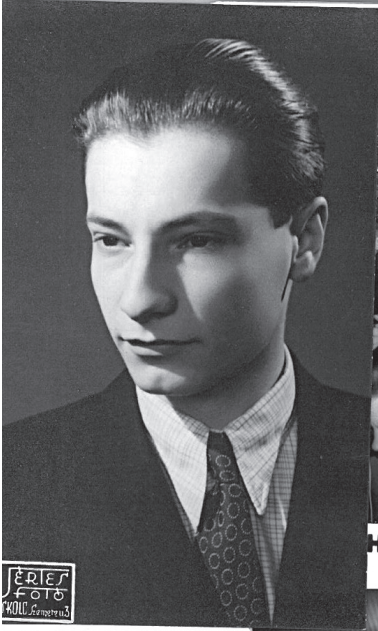

1954

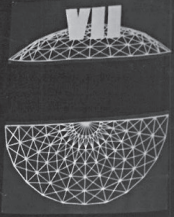

JÉRÊT
FOTO
KJULC. БИГРАДИЦА

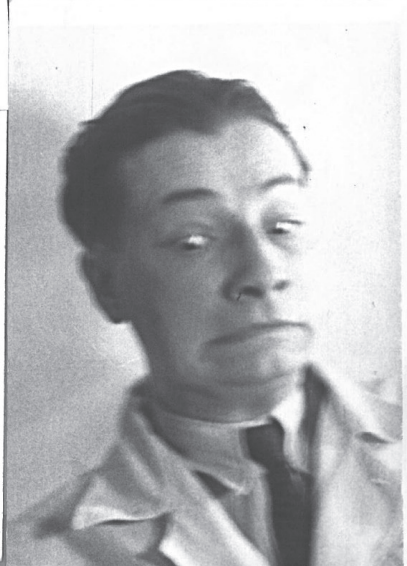
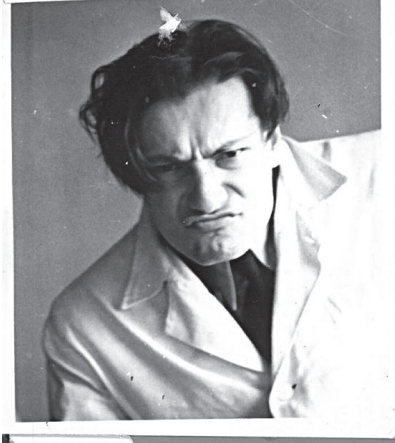
НА КОНФЕРЕНЦИЯ ПО ПОДЕМНО ТРАНСПОРТНИ СИСТЕМИ - ВАРНА МАУ „Ж.КЮРИ“ 25-28 V '76

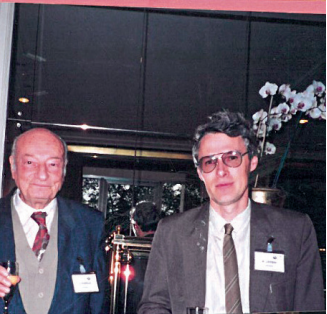

Édes Anyukám!

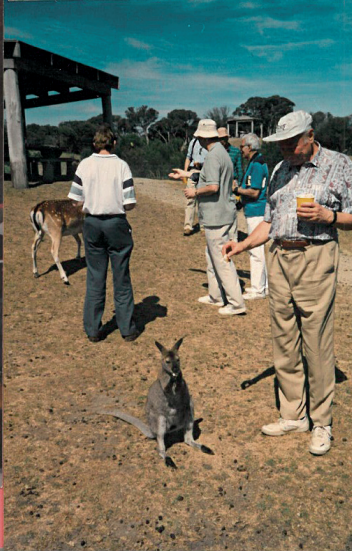
1960. V. 6.

Anyuké nevéjén szeretettel gondolok Rád, úgy,
mint mikor még piro rúchket rajzoltam Neked
ezen a kedves ünnepen. Most a vizsgolati terv
számitásai közben gondolok Rád. Köszönöm,
hogy ottad, álmodoztam gondolkodom, várom,
és főként Neked minden szeretettel, gondolkodást,
s amennyire lehet, igyekszem majd viszonzni.
Elsőként nevével: az anyuké Anyukáék nevéjén
látványom...
Kérem én szeretettel Jónak

NEHÉZIPARI MINISZTER
10639
.....SORSZÁM

EREDMÉNYES MUNKÁSSÁGA ELISMERÉSÉÜL

Dr. FARKAS JÓZSEF

RÉSZÉRE

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSA
1002/1953. (II. 1.) SZ. HATÁROZATÁVAL ALAPITOTT

NEHÉZIPAR KIVÁLÓ DOLGOZÓJA

KITÜNTETŐ JELVÉNYT ADOMÁNYOZOM.

BUDAPEST 1974. IX.

Yvan
MINISZTER

Dr. FARKAS JÓZSEF

szén

Magyar Népköztársaság
Minisztertanáesa

1006/1977 (II. 17.) számú határozattal alapított

Kiváló Munkáért

kitüntető jelvényt

adományozom

1979. június 3.

3072 sz. I.

HEGESZTÉSI KONFERENCIA (1960) BANKET

A. sz. 13

1939. évi

BIZONYÍTVÁNY

Farkas József született *Eperjesen*
 1927. évi december hó 15. é. n. római kat. vallású, a kassai
 városi zeneiskola *első* tanfolyama *Longora* tanszakának
 második osztályában az 1939. évi tanévben a következő osztályzatot érdemelte:

Főtanszak	Érdemjegy	Tanár	Észrevételek
<i>Longora</i>	<i>Kitünő</i>	<i>Semmelé</i>	
Kötelező melléktantárgyak:			
Elemi zenetan és diktálás	<i>kitünő</i>	<i>Somola J.</i>	
Hangköztan és diktálás			
Összhangzattan			
Egyetemes zenetörténet			
Zenei alaktan			
Zene-aesthetica			
Psycholog., paedagóg., literatúra			
Methodica, didactica			
Mély hegedű			
Kamarazene			
Vonósnégyes			
Zenekari gyakorlat			
Karének			

Szorgalom: *kiváló* Magaviselet: *diszkrétus*Mulasztott tanórák száma: *112* igazolt, igazolatlan.Kelt Kassán, 1940. évi *június* hó *26*án.

Somola J.
igazgató.

Érdemjegyek:

Fő- és melléktanszakokon:	kitünő	jeles	jó	elégséges	elégtelen		
Szorgalomnál:	kiváló	kellő	változó	hanyag	Magaviseletnél: dicséretes	jó	tűrhető

A Színházi Élet gyermekszépségvers

1. Fátih Baby, 2. Klein Edithke és Imke, 3. Wickl Gyuri (Hagyfalu), 4. Szalai Ferike (Pesterzsébet), 5. Kis Mariska, 6. Heimann Gyuri, 7. bibersheimi Zambelly Károly (Obecse), 8. Fleischmann Gyuri, 9. Kratky Klárka (Timisoara), 10. Vörös Emma (Sztara Kantiza), 11. Mann Vera (Kisjenő), 12. Ernst Hedde Márta, 13. Jávorka Edith, 14. Szász Árpád (Tornalja), 15. Katzender Piata (Nagyvárad), 16. Ende Györgyike, 17. Olah Ferike, 18. Bánik Jancsi (N. Sevljus), 19. Kohn Erzsike (Dunajská Šteda), 20. Varsner Tomi, 21. Živković Zorice (Velika Kikinda), 22. Büchler Eva, 23. Kelecsényi Katinka, 24. Jakobovics Magda (Lata), 25. Farkas Józsika (Prešov), 26. Auech Márta (Gyöng), 27. Schwarz Dusi (Novisad), 28. Oelbaum Gyurka (Nagyvárad), 29. Hmely Pipi (Pécska).

1942. május 5.

EX LIBRIS

Farkas József 17.6.ont.
TANULÓNAK PÉLDÁS MAGAVISÉLETE
ÉS KIVÁLÓ ELŐMENETELE JUTALMAUL

Papain Péter
 NADASKAY

Dipl. Ing. JOSEF FARKAS
 Dozent
 Technische Universität Miskolc Lehrstuhl für Fördertechnik

Tel.: 35-176 Privat: MISKOLC, Zöldfa u. 5

BUDAPESTI
MŰSZAKI EGYETEM
SZEMÉLYZETI OSZTÁLYA
XI., BUDAFOKI-ÚT 4. I. 2.

NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM
SZEMÉLYZETI NYILVÁNTARTÁS
MISKOLC

NEHÉZIPARI Személyi Jls
MISKOLC JAN 27

Farkas József káderjellemezése.

Híd-tagozatos szigorló mérnök, kollégiumban lakik. Polgári származásu /apja törvényszéki bíró volt, jelenleg orosz fogságban/. Erősen vallásos beállítottságu, visszahuzódó, közösségben nehezen oldódik fel, kissé nagyképu. Szakmailag kiváló, jó előadókészsége van. Az utóbbi félévben sokat fejlődött, mind az emberi magatartását, mind a politikai felfogását illetően.

Budapest, 1950. július 25.

Jellemezést adta:

Molnár László évf.titkár.

Farkas József. 1927-

KM/75/1

NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM
SZEMÉLYZETI NYILVÁNTARTÁS

MISKOLC
1955. JUN 20

1927-ben született, értelmiségi származásu. Nőtlen. 1950. júliustól a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen, mint tanársegéd van foglalkoztatva.

Nem párttag. A párthoz és a Szovjetunióhoz való viszonya laza. Erősen vallásos beállítottságu, visszahuzódó, a közösségben nehezen oldódik fel. Kissé nagyképu. Szakmailag kiváló. Jó előadói készsége van. A fentemlített hibáján javítani fog tudni, még jó káder lehet az oktatás területén.

Miskolc, 1951. jan. 30.

Jls
Horváth János
SZEM. OSZT. VEZ.

NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM
SZEMÉLYZETI NY. VÁNTARTÁS
MISKOLC

1955 JUN 20

FARKAS JÓZSEF
tanársegéd jellemzése.

Farkas József okl. mérnök 1950. október 1-én került a Nehézipari Műszaki Egyetem Mechanikai tanszékére, tanársegédi minőségben.

Kitűnő képzettségű mérnök. Oktató-munkáját igen gondos és alapos felkészültséggel, rendkívül lelkiismeretesen látja el. A tanulócsoporthoz gyakorlati munkájának megtervezésében és megszervezésében rövidesen irányító szerepe lett. Az évvégi vizsgák és szigorlatok alkalmával igen nagy és kimagaslóan jó munkát végzett a vizsgafeladatok összeállításában.

Jól bírja a műszaki orosz-nyelvet. Az Egyetem néhány hallgatójából és a Mechanikai tanszék oktatószemélyzetéből alakult munkaközösség egyik tagjaként vezető szerepe volt egy szovjet mechanikai példatár fordításában.

Részt vesz a K.M. által rendezett ideológiai oktatásban.
A Szakszervezet keretén belül is tevékenykedik.

Miskolc, 1952. február 26.

Horváth János
Horváth János/
Személyzeti Osztály vezető

Sályi István
Sályi István/
rektor

Vallása: *evangélikus*

Házasságot kötöttek: *1879. nov. 29.*

Vallása: *evangélikus*

Vallása: *róm. kath.*

Házasságot kötöttek: *1902. nov. 29.*

Vallása: *róm. kath.*

anya
Sarkas Lajos
Született: *1881. márc. 28.*
Vallása: *evangélikus*

Házasságot kötöttek: *1926. nov. 6.*

anya
Bartus Katalin
Született: *1904. nov. 24.*
Vallása: *róm. kath.*

a szüneteltetett igazoló
Sarkas József
Született: *1927. ápr. 15.*
Vallása: *róm. kath.*

Házasságra lépett: _____

Becsületzavarnak kijelentem, hogy fenti táblázatot családi okmányaim alapján, a legjobb meggyőződésem szerint állítottam össze.
Kelt: *Nassa, 1942. nov. 3.*

Sarkas József

M.kir. belügyminiszter.

Lám. 323.073/1940.

II.

Visszahonosítási okirat.

Eredeti magyar állampolgárságát az 1921:XXXIII. törvénycikkkel beikkelyezett trianoni békeszerződés 61. cikke alapján elvesztett

Tarkas Lajos

született 1881-ben, járásbírói tanács elnöke,
kassai lakos, feleségével, az 1904-ben született
Bartus Katalinnal, továbbá az 1924-ben
született József
nevű kishorú gyermekével együtt az 1922: XVII. t. c. 24. §-a
alapján kérelméhez képest a magyar állam kötelekébe
visszavéttetik, illetőleg visszahonosítottatik.

Budapest, 1940. évi szeptember hó 18-án.

A miniszter rendeletéből:

János János
miniszteri tanácsos.

Az 1879: L. t. c. 16. §-a: „Ha az, akinek részére a honosítási okirat kiállított, s aki az eskü (fogadalom) letételére megidézett, az idézés kézbesítésétől számítandó egy év alatt az eskü (fogadalom) letétele végett nem jelentkezik és azt le nem teszi, a honosítási okirat hatályát veszti, s azon hatóságnak, amely azt kiállította, az idézés kézbesítéséről szóló bizonyítvánnyal együtt felterjesztendő.”

M. KIR. ÁLLAMI NYOMDA BUDAPEST.

1073 SZÁM.

MI,
A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM
REKTORA
ÉS A MÉRNÖKI KAR TANÁRTESTÜLETE
NEVÉBEN ANNAK
DÉKÁNJA

IGAZOLJUK, HOGY

AKI *Eperjes János* VÁROSBAN 1927. ÉVBEN *December* HÓ 15. ÉN
KÖZSÉGBEN SZÜLETETT ÉS TANULMÁNYAIT A MÉRNÖKI KAR *Hidépítési*
TAGOZATÁN AZ 1949/50. TANÉVBEN BEFEJEZTE, S ENNEK AZ OKLEVÉLNEK MEGSZERZÉSÉRE
ELŐIRT SZIGORLATOKON:

MATEMATIKABÓL, MECHANIKABÓL, GEODÉZIABÓL,

Vasbeton-, kő- és faszervezetekből és lassszervezetekből

MEGFELELT, ÉS EZZEL A MÉRNÖKI TUDOMÁNYOKBAN SZERZETT

Kihívó KÉPZETTSÉGET

A SZABÁLYSZERŰEN ALAKÍTOTT SZIGORLATI BIZOTTSÁGOK ELŐTT BEBIZONYÍTOTTA,
EZÉRT ŐT A REÁNK RUHÁZOTT HATALOMNÁL FOGVA

OKLEVELES MÉRNÖKNEK

ELISMERJÜK ÉS VALLJUK. — ENNEK HITELEÜL RÉSZÉRE EZT A

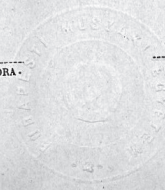
MÉRNÖKI OKLEVELET

KISZOLGALTATTUK ÉSEGYETEMÜNK PECSÉTJÉVEL, VALAMINT SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSUNKKAL

MEGERŐSÍTETTÜK.

KELT BUDAPESTEN, 1950. ÉVI *September* HÓ *23.* N.

J. József
A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM REKTORA.

Imre
A MÉRNÖKI KAR DEKÁNJA.

Legitimácia má platnosť do:
vypustený evidenčne:

31. decembra

1924

č. rád. ob. št. za
D. I. 11406/1262/181

A. B. 1924

POLÍCIAJNÉ RIADITEĽSTVO V KOŠICIACH.
RENDŐRIGAZGATÓSÁG. KOŠICE

Príslušnosť: *Plasóvice*
Illetőség: *Plasóvice*
Postava: *stáborní*
Terméte: *stáborní*
Obličaj: *okrúhly*
Arca: *okrúhly*
Vlasy: *svetlé*
Hája: *svetlé*
Fúzy: *stáborní*
Bajúsz: *stáborní*
Oci: *svetlé*
Výška: *normál*

Legitimácia osobnej totožnosti.
Személyazonossági igazolvány.

Pre

František Bartus

zamestnanie
foglalkozása

hlavný inšpektor

1868

starý; býva v Košiciach
éves; lakik Košicen

Blavdeska

ulica č. 85
utca

Dátum v Košiciach
Kelt Košice

1. januára

1924

František Bartus

činný podpis majiteľa legitimácie
v tulajdonosának aláírását

Za Ministerskeho radcu a polce, riaditeľa
Ministeri tanácsos és rendőrigazgató helyett.

Módszertanával iskolát teremtett

Dr. Farkas József a Miskolci Egyetem nyugállományú professzora, több nemzetközi szervezet tagja, nemzetközileg elismert szaktekin-tély, tudományos és közéleti tevékenysége révén méltó a város Gálffy Ignác életmű díjára.

Farkas József 1927-ben, Eperjesen született. A középiskola elvégzése után Budapesten kezdte el felsőfokú tanulmányait. Itt szerezte meg mérnöki oklevelét is, 1950-ben. Egész mérnöki, oktató, kutató, tudományos munkássága a Miskolci Egyetemhez kötődik. A diploma megszerzésének évében itt helyezkedett el, mint tanáregéd és Miskolcon telepedett le.

Később egyetemi adjunktus, majd docensként végzi munkáját. 1975-ben tanári kinevezést kapott és három évvel később megszerezte a műszaki tudomány doktora fokozatot. 1996-ban nyugállományba vonult.

Kifejlesztette a hegesztett szerkezetek optimális méretezésének módszertanát, mellyel „iskolát” teremtett. Angol nyelvű könyveivel, külföldi folyóiratcikkeivel és konferencia-előadásaival sikerült nemzetközi rangra emelnie ezt a tudományt.

A hegesztő szakmérnöki képzésben 1961 óta vett részt a „hegesztett szerkezetek tervezése” tantárgy előadójaként. Kutatásait több mint 300 tanulmányban publikálta, melyek nagy része angol nyelven jelent meg. Munkássága révén nemzetközi szaktekin-tély lett. Közel 20 évig tevékenykedett a Nemzetközi Hegesztési Intézet magyar delegátusaként, alapító tagja a Nemzetközi Szerkezetoptimáló Egyesületnek.

1999-ben saját forrásból alapítványt hozott létre „Szerkezetoptimalás a Miskolci Egyetemen” elnevezéssel. Szakmai munkáján túl jelentős szerepet játszik életében a komolyzene, különösen szeret orgonán játszani. A tudományos ülések, konferenciák megnyitóján gyakran szórakoztatta a résztvevőket játékaival. A Kutatók Éjszakája keretében több éve orgona-hangversenyt ad az egyetemi énekkarral közösen.

Több írása jelent meg az egyetem újságjában is, melyekben a zene szépségéről, a zene iránti szeretetéről írt. „A szeretet zenéi” címmel 2007-ben könyvet adott ki, az emberi érzések zenei megjelenítéséről.

Minden évben elkészít egy adott téma köré csoportosított orgonaművekből összeállított CD-t és orgonajátékával ajándékozta meg szeretteit, barátait, ismerőseit. Jelenleg az első zenei könyvének, kibővített, angol nyelvű kiadásán dolgozik. Idős kora ellenére is aktív tudományos és közéleti munkát végez. Ebben az évben kerül kiadásra „Fémszerkezetek innovatív tervezése” címmel, egy társszerzővel közösen írt, magyar nyelvű könyve.

Technická univerzita v Košiciach

Dekan
Stavebnej fakulty udeľuje

PAMÄTNÚ MEDAILU STAVEBNEJ FAK

prof. Ing. József Farfascovi, D

pri príležitosti 25. výročia založen
Stavebnej fakulty

Košice, 22.05.2002

prof. Ing. Stanislav Knežek
dekan

ev.č.: 12/2002

10.— Ft illeték okirati bélyegben a jelentkezési lapon leróva.

KÖZLEKEDÉS- ÉS POSTAÜGYI MINISZTERIUM
AUTÓKÖZLEKEDÉSI TANINTÉZETE
BUDAPEST

Ugyiratszám: F-12.

BIZONYÍTVÁNY

száma: Tfm. 32631.

1924 Farhas József aki
évb. Püspök (városban, köz-
ségben) született, anyja neve: Farhas Katalin joglalkozása:
adipunktus a KPM. Autóközlekedési Tanintézete
mellett szervezett vizsgabizottság előtt 1963. év március
napján, hivatásos, alapsokú gépjárművezetői tanfolyam elvégzése
nélkül

— személygépköcsi —
— motorkerékpár —

vezetéséből sikerrel vizsgát tett.

Az 1/1953. BM. számú rendelet és az azt kiegészítő jogszabályok
értelmében, nevezett részére a nem hivatásos

— személygépkocsivezetői —
— motorkerékpárvezetői —

igazolvány kiállítható.

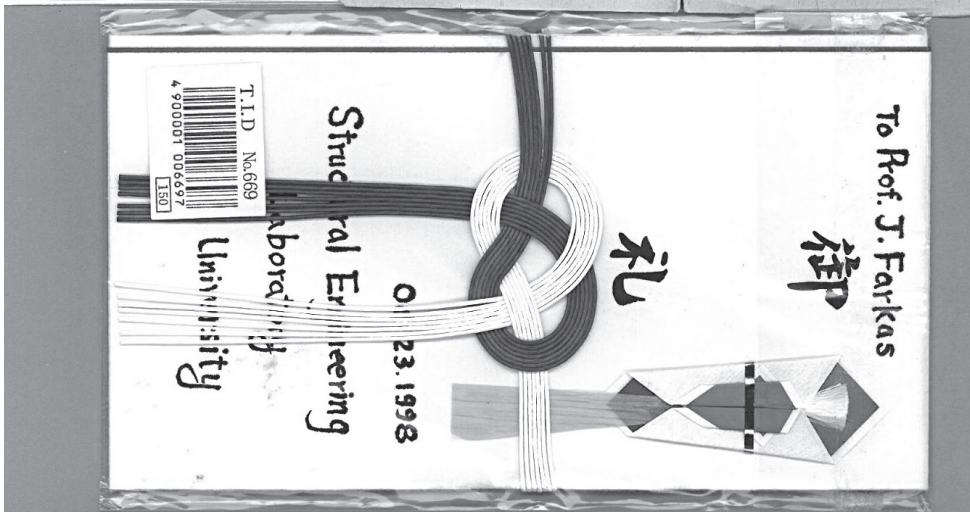
1963. március 4. napján

előadó

igazgató

7433 r, sz, KK, 4289, — 3238-62, FNyV, 5,

A
MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERE

DR. FARKAS JÓZSEFNEK

AZ

Apáczai Csere János-díjat

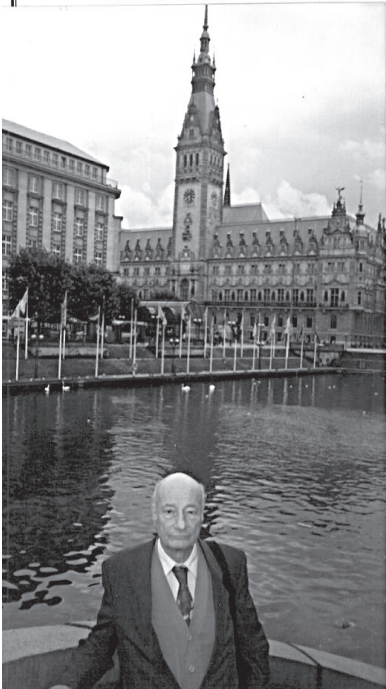
ADOMÁNYOZZA

1998. január 22.

B U D A P E S T

MINISZTER

OKLEVÉL

Dr. Farkas József
.....
részére

A TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRBEŒ VÉZETT
KONZULENSI MUNKÁJÁÉRT

.....
óra

37582/86.

DR. FARKAS JÓZSEF

részére

A

Magyar Népköztársaság

Minisztertanácsa

1006/1977 (II. 17.) számú határozatával alapított

Kiváló Munkáért

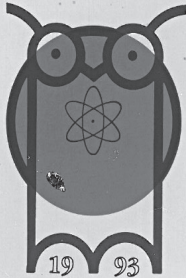
kitüntető jelvényt

adományozom

Budapest, 1986. november

Kap. J. G. G. A.

ELISMERŐ OKLEV

XXI. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

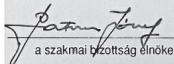
MŰSZAKI TUDOMÁNYI

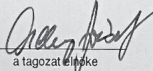
szekciójában

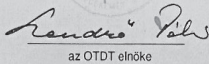
Dr. Farkas József

egyetemi tanár

konzulens tanári munkájáért

a szakmai bizottság elnöke

a tagozat elnöke

az OTDT elnöke

MTESZ
Gépipari Tudományos Egyesület

222.../19.08...szám

MŰSZAKI SZAKÉRTŐI ENGEDÉLY

Dr. Farkas József okleveles részére
Személyi száma: 1. 271215-0935
Egyetemi (főiskolai) oklevelének száma/kelte: 10.73/1950
D22. Szállító berendezés
K9. Hegesztett szerkezet tervezése és gyártása
K9. Ipari acélszerkezet tervezése és gyártása
szakterületen engedélyezzük szakértői cím használatát és az MTESZ-Gépipari
Tudományos Egyesület szakértői névjegyzékébe bejegyezzük. Jelen igazolvány
tulajdonosát műszaki szakértői tevékenységéért a Minisztertanács 40/1988. (V. 31.) MT
rendelete alapján személyi jövedelemadó kedvezmény illeti.
Érvényes: 1993. évi VIII. hó...-ig.
Budapest, 1980. VIII. 1.

INTERNATIONAL INSTITUTE OF WELDING
A world of joining experience

Certificate presented to

Prof. Jozsef Farkas

At the 59th Annual Assembly (Québec City - Canada)

in recognition of his participation in

20 IIW Annual Assemblies

and

his dedication and contribution to improve the global quality of life
through the optimum use of welding technology by:

*26 documents published in **Welding in the World***

*Contributions to **Commission XV Achievements***

Chris Smallbone

C. Smallbone
IIW President
2005-2008

D. Beaufils

D. Beaufils
IIW Chief Executive
Officer

Szám: 9481-FA-10/1955.

HATÁROZAT

Farkas József név agronómus
 foglalkozású miskolci lakos ellen rendőri
 feljelentése alapján azért, mert Miskolc, városban, községben
 1955. év junius hó 11. napján A saját tulajdonát képező kerékpár-
 jával úgy vett részt a közúti forgalomban hogy a kerékpár vázen
 Gábel Gabriella 22. éves leányt utasként szállította.

az 1955. évi KRESZ. tv. 65. §-a
 bekezdésébe (pontjába) ütközés szabálysértést követett el, az 1953. évi 16. sz. tvr. 12. §-ának (1)
 bekezdése alapján Harcinc. forint pénzbírságot állapít meg. Ezt
 az összeget a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt erre a célra rendszeresített
 válaszos levelezőlapra a postahivatalnál illetékbélyeggel kell leróni. A pénzbírságot meg nem fizet-
 és esetén közdók módjára fogják behajtani.

MEGOKOLÁS:

A fentiek szerint kellett a határozni.

E határozat ellen az 1953. évi 16. tvr. 14. §-ának (1) bekezdése alapján a kézhezvételtől számí-
 tott 8 napon belül a B.M. Barsodnagyeri Főosztály középfokú rendőri hatóság vezetőjéhez
 címzett halasztó hatályú jogorvoslatnak kell benyújtani. A jogorvoslatot hatóságomnál írásban vagy élő-
 szóban kell előterjeszteni.

Miskolc,
~~1955. évi~~ 1955. évi augusztus hó 21. n.

Liskadi Gy. Molgy.
 rendőrkapitányság vezetője.

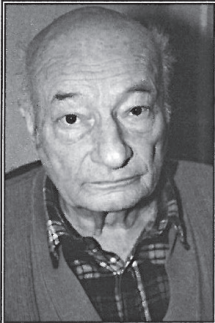
F/9. Határozat, térítvényes. — 11273/5 — Vörös Csillag Nyomda, Budapest, (M) 1523

Vezetékszám: <u>ndra</u>			
Felvette: <u>B</u>		Továbbította:	
Hívószám: <u>IX 24</u>		vezetéken	hó és nap
Hívószám: <u>09</u>		óra, perc	
A távirat osztály	felvevőhivatal	névtári szám	szó
			hó és nap
			óra, perc
Hivatalos megjegyzések			
14 BUDAPEST 9668 12 24 0900 =			

VEGSGORLAT ES OKLEVEL KITUENOERE / SIKERUELT SOK CSOK = JOSKA +

ZENE ÉS MŰSZAKI TUDOMÁNY

Aki Beethovenen nőtt fel, annak igénye van a variációkra...

Dr. Farkas József az Anyagmozgatási Tanszék professzora, és egyben komolyzene-rajongó. Már az ötvenes években komolyzenei ajánlokkal emelte az akkori egyetemi újság, „A MI Egyetemünk” című lap színvonalát.

– Nem vagyok zenetörténész, inkább gyűjtőnek mondanám magam. Legfőképpen a rádióból gyűjtőteket anyagot, 1981 óta. Mára már több mint ezer kazettából álló komolyzenei gyűjteményem van.

– *Hogyan kezdődött ez a komolyzene iránti rajongás?*
– Azt hiszem, egész életemben vonzódtam a zene iránt, az egyetemi éveim után beiratkoztam zeneiskolába, illetve folyamatosan látogattam a különböző koncerteket, hangversenyeket. Szerettem volna a zongoratudásomat is kicsit továbbfejleszteni. Tulajdonképpen a zenét a zongorán keresztül ismertem meg.

– *Ha jól tudom, nemcsak a zenei műveket rögzíti, de kottákat is gyűjt...*

– Igen, ez is a zongorával kezdődött, az egyik rokonomtól rengeteg érdekes kottát örököltem. Ezek után pedig egyre tudatosabban fordultam a kották felé, főleg budapesti üzletekből gyűjtöttem a gyűjteményemet. Majd később az egyetem által jutottam el Európa számos országába. Már lassan

Beszélgetés dr. Farkas József professzorral

több mint ötven éve, hogy a Miskolci Egyetemen oktatok fémszerkezeteket, és ezáltal igen sok nemzetközi konferencián veszek részt, az első utam egy-egy városnézés alkalmával mindig egy kottá-üzletbe vezet, így bármerre járok is a világban, mindenhol egy különleges kottával térek haza.

– *Mit adhat az embernek egy kotta?*

– Egy kottán keresztül bepillanthatunk a régmúltba, és felidézhetjük azt a szellemiséget, ami az adott kor zenéje tudott adni. Itt kiemelném az egyik kedvencemet, a barokk korszakot, amelynek szellemiségéről igen sokat megtudhatunk akár egy hangversenyen is. Úgy gondolom, ebből a mai ember is igen sokat méríthet.

– *A zongorán kívül játszik még valamilyen hangszeren?*

– Igen, körülbelül tíz éve vettem meg életem első orgonáját. Legfőképpen a barokk orgonákat kedvelem, illetve játszom, de nemcsak otthon, magamnak. Már többször adtam kisebb koncertet templomokban. Tavaly Portugáliából és Dél-Afrikából érkeztek professzor vendégeink, és a szikszói templomban tartottam számukra egyórás orgonahangversenyt.

– *Mit gondol: a mai fiatal-ság körében mennyire divik a komolyzene, illetve általában az emberek mennyire érdeklődnek a téma iránt?*

– Úgy vélem, hogy aki tanult valamilyen hangszeren, vagy csak énekelni, mindenféleképpen érdeklődik a komoly-

zene iránt, és nemcsak a popzene érdeklí. A negatívum egy koncertnél az lehet, hogy elég nehéz megszervezni, illetve felhívni az emberek figyelmét.

– *Ha már itt járunk, mi a véleménye a mai zenékről?*
– Ez egy nehéz kérdés, mert személy szerint nem hallgatom mai zenét. Úgy gondolom, hogy a zenében sokan a megnyugvást és kikapcsolódást keresik.

– *Hogyan vélekedik az egyhangúságról?*

– Úgy gondolom, hogy aki Beethovenen nőtt fel, annak igénye van a variációkra. Sajnos manapság egyre gyakrabban fordulnak elő ismétlések a rádiókban, ami meglehetősen vonatottá, unalmassá tehet egy művet.

– *Hogyan tudja összegezteni a műszaki érdeklődést, munkát és a zene iránti rajongást?*

– A zenének elég sok köze van a matematikához, hogy úgy mondjam, aki a matematikát kedveli, az érzi, érti a zenét is. Hiszen a zenében is van egy adott formai felépítés, logika, akárcsak egy matematikai levezetésben. De nem is fontos, hogy kapcsolatot keressünk a két dolog között, hiszen az ember megpróbál kikapcsolódni, feloldódni a zenében.

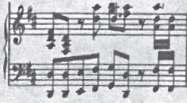
cs. Fotó: Kupcsik Helga

TOSCANA PIST CAFFÈ
Éttermek és kávéházak

Tudod-e, hogy ételeink 70%-a 1000 Ft-nál is olcsóbb?
Rádásul most a hirdetés felmutatói ételük mellé még egy kávét vagy capuccinót is kapnak ajándékba!
Péntek és szombat este zenés koktélparti akciókkal!
Finom ebédmenünk minden nap 390Ft-tól!

Miskolc, Csabai kapu 26. (SZTK-val és a 12-es buszmegállással szemben)
Tel.: 46/432-232 www.extra.hu/toscana

ZENEI ÉLMÉNYEIM

Barokk zenei karácsonyi concerto

Próbálok a lehetőleg: szavakkal érzékeltetni a zene hatását. Egyrészt ez nagyon egyéni, mert mindenki másként reagál ugyanarra a zenére, másrészt mert a zene érzelmi skálája sokkal szélesebb, mint a szavaké és mindenkit más érzelmi árnyalat fog meg.

Mégis azért írok, mert talán egysesek ezután jobban odafigyelnek az itt említett zenékre, de én is szívesen idézem fel azokat.

Az ember zenei ízlése az időkben változik és erősen befolyásolja az, ha valamilyen hangszeren játszik, mert úgy sokkal közelebb kerül a zene megértéséhez. Zenei élményt jelenthet egy hangszín, dallam, ritmus, kórusének, környezet, kiváló előadás, szöveg és dallam összhangja.

Azért is írok, mert kicsit magaménak is érzem az egyetemi újságot, ahogyan éreztem 50 évvel ezelőtt, amikor „A Mi Egyetemünk”-be írtam a zenei leveleimet.

Arcangelo Corelli (1653-1713) karácsonyi koncertója plasztikusan fejezi ki az ünnep hangulatát, az édes harmóniak után a g-moll crescendo felzaklat és a várakozás drámai fokozása hirtelen békés, ringató pasztorálba megy át. Nagy élmény számomra, hogy a vonósokra írt 12. concerto grossót átírásban orgonán játszhatom.

A barokk zeneszerzők végtelen sorából most csak néhány, kevésbé ismertet emelek ki, megkapó zenéjüket orgonámon játszva fedeztem fel. Sebastian Anton Scherer (1631-1712) intonációi meditációk, kis dallamok bujkálnak és bukkannak elő halk orgonapontok fölött.

Giovanni Baptistta Martini (1706-1784), a bolognai pap és zenetudós, akinél Mozart is „konzultált”, imaszerű orgonaszonátákat komponált, zenéjéből a templomi áhitat sugárzik.

A Gdansk melletti Oliwa dómjának orgonája azért híres, mert az orgonaszó közben a templomot díszítő angyalkák mozognak. Egy gdanski kottazületben találtam egy kottát, amely az oliwai dóm barokk kottagyűjteményéből tartalmaz nagyon szép szerzeményeket, ezekből árad a korai barokk zene bájos egyszerűsége.

Kedves zeneszerzőim közé tartozik Gottlieb Muffat (1690-1770). Franciásan dallamos szvitjeit csembalón hallottam a rádióban, sikerült megszerezni ezek kottáját és orgonán játszom az egyes tételeket, főleg a 6 szvitet záró 38 variációt, a G-dúr ciaoconát (franciául chaconne, a barokk zene egyik kedvelt és ragyogó változatokat felvonultató formája).

Egy koppenhágai kotta válogatást tartalmaz barokk orgonaművekből és érdekessége, hogy közli, ki melyik város orgonistája volt. Például Johann Pachelbel (1653-1706), akinek fűgáit egyszerűségük miatt szeretem, Nürnbergben élt, vagy Samuel Scheidt (1587-1621), aki az egyházi zenéje mellett német világi daiokra is írt frappáns változatokat, Halle orgonistája volt. Girolamo Frescobaldi (1583-1643) Rómában, Abraham Kerckhoven (1627-1702) Brüsszelben, Johann Gottfried Walther (1684-1748) Augsburgban orgonált.

A barokk korszak a zenében 1600-tól az 1700-as évek közepéig-végéig tartott és utána a rokokó vezetett át a következő arany-

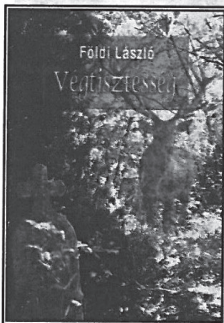
korba, Haydn, Mozart és Beethoven klasszikus világába. Szabolcsi Bence írja, hogy a zeneimádat a barokk Itáliában hallatlan szenvedéllyel fokozódott. Velencében mindenki énekel: a kalmár énekszóval dicséri portékáját, a koldus dalolva kéreget. De az angol úriházak is társasjáték és politizálás helyett madrigáloktól visszhangzanak. Samuel Pepys londoni minisztériumi tisztjével írja naplójában: „a hajón egy részeges matróz akadt, kitűnő hárfajátékos. Fodrásszommal is meg vagyok elégedve, igen jól hegedül.”

Szabolcsi így búcsúztatja a barokk kort: láthatatlan függöny gördül le, amely eltakarja a kor nagy természeti tüneményeit: Bach havasi tájait, Händel erdejét, Rameau fénylő tüzeit és Vivaldi tengerét.

Érdekes, hogy a három nagy barokk zeneszerző, Johann Sebastian Bach (1685-1750), Georg Friedrich Händel (1685-1759) és Domenico Scarlatti (1685-1757) egy évben születtek. Remélem, róluk is lesz alkalmam írni.

Befejezésül egy tévéműsort idézek: a Muzzik csatornán játszották le annak a hangversenynek a felvételét, amelyet 1985-ben, Händel születésének 300. évfordulóján rendeztek a londoni Westminster apátságban, ahol Händel el van temetve. A zene örök küzdelem az idővel, elhangzik és mégis megmarad bennünk. A zene győzelmét az idő fölött diadalmasan érzékeltette, amikor Händel sírja fölött megszólalt a Messias Hallelujája.

Dr. Farkas József
professzor emeritus

Nem rőzsét szed az erdőben

Könyvbemutatót tartottak a Miskolci Nemzeti Színház Játékszínjében december 4-én. Földi Lászlónak a *Végítzesség* a negyedik kötete.

A rendhagyó estén részt vettek Seres Ildikó és Bartus Gyula színművészek, Földi László vadászbarátja, Tápai Tibor, valamint Müller Péter Sziámi is. A megszokott könyvbemutatókkal szemben itt nem voltak véres tollú kritikuskok, sem tudományos még-én-sem-értem előadások a „magas művészetről”. A Földi halandó, ezt a sajátos végrendeletet a szerző maga olvasta föl. Müller Péter Sziámi szerint Földit az élet sokféle tehetséggel áldotta meg, s ettől identitás-

zavara is lehet, hiszen nem könnyű egyszerre vadászni, színeznék és írónak lenni. Beszélgetést hallhattunk az eddigi könyvekről (Az orgonák völgyében, Vadregény, Alaszka vadásznapló) és megtudtuk, miért nem csak vadásznovellák vannak a mostani kötetben. Meghallgattuk Seres Ildikót, amint a kis vakondként a fény felé tör és Bartus Gyulát, aki a puli című novellát olvasta fel. Utóbbi arról a kutyáról szól, akit „a tisztánlátás képessége taszított kétségbeesésbe”.

Földi László bevallotta: a vadászat nagyon jelentős az életében. Azon, hogy a lövéssel kijött egy életet, már régen túllépett, hiszen ez valahol természetes. Mint mondta, amióta ír, jobban átlátja a szerepeit, mondhatni a színházba hordja azt, amit az erdőben összeszedett.

A Végítzesség már kapható a Széchenyi utcai könyvesboltokban.

nál a fémszerkezetek professzora

etére nemzetközi konferenciát tartottak a Miskolci Egyetemen

Farkas József zenével köszöntötte az őt köszöntő kollégáit

Fotó: Dobos Klára

a Tankönyvkiadó gondozásában. Írt könyvet angol nyelven is. Legújabb kutatási eredményeit a holland Balkema Kiadónál 1997-ben megjelent Analysis and Optimum Design of Metal Structures című könyve tartalmazza. Több mint 140 tudományos cikke jelent meg különböző folyóiratokban és konferenciakiadványokban. Tagja a Nemzetközi Hegesztési Intézet-

nek valamint a Szerkezetoptimálók Világszövetségének. Nyugdíjasként is aktív tanári munkájában nagy hangsúlyt fektet a laboratóriumi vizsgálatokra, helyszíni mérésekre, az elméletben tanultak gyakorlati ellenőrzésére.

Farkas professzornak nagyon sok barátja és tisztelője van a világ minden táján, bizonyítják ezt a legkülönbözőbb helyekről

érkezett születésnapüdvözlések. És azt is sokan tartották fontosnak, hogy részt vegyenek a Miskolci Egyetem központi könyvtárában tegnap megtartott Design of Metal Structures című nemzetközi konferencián, ahol 9 országból 33 előadó ismertette – az iskolateremtő professzor tiszteletére – saját kutatási eredményeit.

„pofapénz” a minőségi pótlék

ségeinkhez képest is alacsonyak a pedagógusfizetések

A

250

éve virágzó magyar műszaki
felsőoktatás jubileumán alapított

SIGNUM AUREUM UNIVERSITATIS

kitüntetést a mai napon

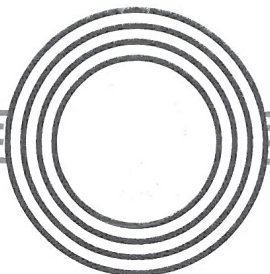
DR. FARKAS JÓZSEF

nyerte el az egyetem nemzetközi hírnevét gyarapító,
kutatási profilját szélesítő,
oktatását fejlesztő
tevékenysége elismeréséül.

Miskolc, 1992. június 26.

Kovács József

rektor

Mély megrendüléssel tudtuk, hogy a szeretett feleség, testvér, sógorod és nagynéni

**Dr. Farkas Józsefné
Dr. Gábry Gabriella**

okl. gépészmérnök
ny. egyetemi oktató
mátrai egyetemi doktor

1989. április 24-én, délután 57. órában, kórházában 82. életében,
szívinfarktus következtében váratlanul elhunyt.
Morgózt a római katolikus szertartás szerint a miskolci Mindszenty tere mellett
1989. május 19-én 14 órakor helyezték örök nyugalomra.

EMLEKÉI SZÖLVÉNREN ÖRIZZUK!

Dr. Farkas István
egyetemi tanár
fiúja
és a gyászoló család

Ör. Dr. Farkas István, 2013 Miskolc, Ólász Gy. u. 38.

Köszönetnyilvánítás

Szeretném megköszönni mindazoknak, akik segítettek, támogattak a könyv összeállításában. Orbán Ferenc, Tímár Imre, Kovács György, Páczelt István, Virág Zoltán, Szabó J. Ferenc, Monostory György, Farkas Magdolna, Halászy Gizella, Kotsis Árpád,...

Köszönetet mondok a Magyar Tudományos Akadémiának a támogatásért.

Tartalomjegyzék

Farkas József életrajza	6
Tudományos életrajz (2002)	13
Farkas József: Szakmai emlékeim (2001-ben)	17
Farkas József publikációs tevékenysége	29
Monográfiák, jegyzetek és konferencia kiadványok	35
Zenei munkássága	40
Jármai Károly interjúja Farkas Józseffel	54
Aggódás a színvonalas oktatásért	90
Kollégák, tanítványok visszaemlékezései	93
Orbán Ferenc, főiskolai tanár, Pécsi Egyetem	93
Tímár Imre professzor, Pannon Egyetem	95
Kovács György egyetemi docens, Miskolci Egyetem	104
Páczelt István akadémikus, emeritus professzor, Miskolci Egyetem	112
Szabó Ferenc János egyetemi docens, Miskolci Egyetem	116
Virág Zoltán egyetemi docens, Miskolci Egyetem	120
Jármai Károly egyetemi tanár, Miskolci Egyetem	123
Rokonok visszaemlékezései	125
Monostory György, tanár, az unokaöcs visszaemlékezései	125
Farkas Magdolna, tanár, az unokahűg visszaemlékezései	132
Halászy Gizella: Ahogy én ismertem az unokabátyámat, Jóskát	138
Kotsis Árpád Péter: Emlékezés Józsi bácsira!	143
Monostory György által összeállított fotóalbum képei	146
Köszönetnyilvánítás	184
Tartalomjegyzék	185

A sorozatban eddig megjelent kötetek

